

Bundel van de BALV van 30 november 2018

- 01 Opening (De voorzitter opent de Buitengewone ALV van de VNG.)
- 02 Benoeming van de notulencommissie van de algemene ledenvergadering van vrijdag 30 november 2018.
Ter vergadering doet het bestuur de algemene vergadering een voorstel voor de invulling van de notulencommissie.
- 03 Vaststelling notulen algemene ledenvergadering van woensdag 27 juni 2018
*Overeenkomstig artikel 4 van het huishoudelijk reglement zijn de notulen in handen gesteld van de commissie tot het nazien van de notulen.
De commissie werd gevormd door:*
- 1.Herman Romeijn, gemeentesecretaris Leiderdorp
2.Ellen Verheij, wethouder Zandvoort
3.Arie van Erk, burgemeester Hillegom.*
- De commissieleden hebben verklaard dat de notulen een getrouw beeld geven van hetgeen tijdens de algemene vergadering is besproken en besloten. Het bestuur vraagt de ledenvergadering de notulen goed te keuren.*
- 03-NOTULEN-ALV-27-JUNI-2018.pdf
- 04 Mededelingen
- 04b._balv_mededeling_svz_ibp_tekst_mededeling.pdf
- 04b-ggu_jaarplan_2019_1101.pdf
- 05.a Verantwoording over moties ALV 27 juni 2018 (exclusief samenhangende moties sociaal domein)
Het bestuur legt verantwoording af over de uitvoering van 12 moties, waarbij wordt aangegeven welke acties reeds zijn ondernomen en welke acties in de komende periode nog zullen worden ondernomen. Op basis hiervan stelt het bestuur de leden voor om in te stemmen met afdoening van de moties.
- 05a_20181102_ledenbrief uitvoering-moties-alv-27-juni-2018-uitgezonderd-de-vier-samenhangende-moties-over-financien-sociaal-domein.pdf
- 05a_balv_moties_sd_ledenbrief_bijlage.pdf
- 05.b Verantwoording over samenhangende moties sociaal domein (op basis kabinetsreactie)
Het bestuur legt verantwoording af over de uitvoering van vier samenhangende moties in het sociaal domein, waarbij wordt aangegeven welke acties reeds zijn ondernomen en welke acties in de komende periode nog zullen worden ondernomen. Op basis hiervan doet het bestuur de leden een voorstel voor aanhouden of afdoening van de moties.
- 5b_20181106_Ledenbrief Uitvoering-vier-samenhangende-moties-sociaal-dome....pdf
- 5b-Bijlage_Brief-minister-BZK-inzake-moties-sociaal-domein-in-ALV-VNG.PDF
- 06.a Rapportage Fonds Tekortgemeenten
In de rapportage legt de commissie Fonds Tekortgemeenten 2018 verantwoording af over de wijze van de beoordeling van de aanvragen voor het fonds en de uitkomst daarvan.
- 06a._verdeling_fonds_tekortgemeenten_eindrapportage.pdf
- 06a_20181102_ledenbrief_rapportage-fonds-tekortgemeenten-balv.pdf
- 06.b Geschillencommissie sociaal domein
instelling van een Geschillencommissie Sociaal Domein per 1 januari 2019 het voorleggen aan de geschillencommissie van geschillen op het gebied van inkoop en woonplaatsbeginsel jeugd.
- 06b._balv_geschillencommissie_sd_opzet_geschillencommissie.pdf
- 06b._balv_geschillencommissie_sd_reglement_geschillencommissie.pdf
- 06b_20181102_ledenbrief_voorstel-geschillencommissie-sociaal-domein.pdf
- 07 Randvoorwaarden Klimaatakkoord
De leden wordt voorgesteld om drie randvoorwaarden te verbinden aan het Klimaatakkoord:
- Gemeenten krijgen de juiste bevoegdheden om hun regierol ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren
Het tempo waarin gemeenten met de uitvoering aan de slag kunnen is afhankelijk van de mate waarin de energietransitie haalbaar en betaalbaar is voor de samenleving. De gemeenten staan voor een zorgvuldig proces. Een vergoeding voor de toename in uitvoeringslasten voor gemeenten.*
- 07_20181102_ledenbrief_klimaatakkoord.pdf

08

Proces Standaardverklaring

De leden wordt gevraagd in te stemmen het Proces Standaardverklaring. Met het GGU hebben gemeenten ervoor gekozen om gezamenlijk te standaardiseren in de uitvoering van beleidsarme thema's, en een nieuwe gemeenschappelijke en generieke (sector onafhankelijke) basisinformatievoorziening te realiseren. In het voorstel wordt toegelicht welke soorten standaarden er zijn, de mate van verbindendheid en hoe standaarden tot stand komen.

[08_20181102_ledenbrief_proces-standaardverklaring.pdf](#)

[08_notitie_proces_standaardverklaring_versie_cie_i_en_bestuur.pdf](#)

09

Uitwerking Bestuursakkoord Beheer Omgevingswet

Bij de uitwerking van het Bestuursakkoord is overeenstemming bereikt over de hoofdkeuze en hoofdlijnen van het governance- en organisatiemodel voor het beheer van de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel van de Omgevingswet (hierna: DSO-LV) en de daarvoor te hanteren uitgangspunten. Najaar 2018 vindt besluitvorming plaats met betrekking tot de governance van het beheer en de beheerpartij(en) van DSO-LV, de wijze van verrekening en de looptijd en evaluatie van de afspraken. De VNG en de andere partijen leggen deze uitwerking voor aan hun leden.

[09_20181102_ledebrief_beheer-dso-lv-tbv-omgevingswet.pdf](#)

10

Invulling vacatures bestuur en commissies

De door de adviescommissie voorgedragen kandidaten en eventuele tegenkandidaten voor vacatures in bestuur en commissies worden aan de leden voorgelegd.

[20181026_ledenbrief_bekendmaking-kandidaten-en-opening-mogelijkheid-tegenkandidaatstelling.pdf](#)

[20181026_overzicht_bijlage_lbrf_bekendmaking_kandidaten_en_tegenkandidaatstelling_....pdf](#)

11

Nieuwe accountant VNG

De leden wordt voorgesteld om:

- 1. In te stemmen met de aanbesteding van de accountantsdiensten voor het uitvoeren van de controle op de jaarrekening en het jaarverslag van de VNG*
- 2. Zich op voorhand akkoord te verklaren met de uitkomsten van de te volgen Europese aanbestedingsprocedure*
- 3. Een volmacht te verlenen aan het bestuur voor het aangaan van een overeenkomst met de partij die in de genoemde aanbestedingsprocedure het beste aanbod doet en daarmee, conform de Europese aanbestedingsregels, als partij geldt aan wie de opdracht dient te worden gegund.*

[11_20181102_ledenbrief_nieuwe-accountant-vng.pdf](#)

12

Rondvraag / WVTTK

Vertegenwoordigers van de leden die van de rondvraag gebruik wensen te maken, wordt verzocht van die vraag uiterlijk vrijdag 23 november a.s., 14.00 uur schriftelijk mededeling te doen aan de algemene directie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, postbus 30435, 2500 GK Den Haag of via e-mail op bestuurszaken@vng.nl.

NOTULEN ALV 27 JUNI 2018

Notulen van de algemene ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, aangevangen op woensdag 27 juni 2018, in het MECC te Maastricht.

Aanwezig zijn het bestuur – met de heer J. Van Zanen (burgemeester van Utrecht) als voorzitter, tevens voorzitter van de vergadering – en de algemene directie van de Vereniging, alsmede, blijkens de ingeleverde presentiekaarten.

a. vertegenwoordigers van de volgende gemeenten, leden van de Vereniging:

Gemeente Aalsmeer	Gemeente Brielle	Gemeente Enschede
Gemeente Aalten	Gemeente Bronckhorst	Gemeente Epe
Gemeente Achtkarspelen	Gemeente Brummen	Gemeente Ermelo
Gemeente Alblasserdam	Gemeente Brunssum	Gemeente Etten-Leur
Gemeente Albrandswaard	Gemeente Bunnik	Gemeente Ferwerderadiel
Gemeente Alkmaar	Gemeente Bunschoten	Gemeente Geertruidenberg
Gemeente Almelo	Gemeente Buren	Gemeente Geldermalsen
Gemeente Almere	Gemeente Capelle aan den IJssel	Gemeente Geldrop-Mierlo
Gemeente Alphen aan den Rijn	Gemeente Castricum	Gemeente Gemert-Bakel
Gemeente Alphen-Chaam	Gemeente Coevorden	Gemeente Gennep
Gemeente Amersfoort	Gemeente Cranendonck	Gemeente Giessenlanden
Gemeente Amstelveen	Gemeente Cromstrijen	Gemeente Gilze en Rijen
Gemeente Amsterdam	Gemeente Cuijk	Gemeente Goeree-Overflakkee
Gemeente Apeldoorn	Gemeente Culemborg	Gemeente Goes
Gemeente Appingedam	Gemeente Dalfsen	Gemeente Goirle
Gemeente Arnhem	Gemeente Dantumadiel	Gemeente Gooise Meren
Gemeente Assen	Gemeente De Bilt	Gemeente Gorinchem
Gemeente Asten	Gemeente De Fryske Marren	Gemeente Gouda
Gemeente Baarle-Nassau	Gemeente De Marne	Gemeente Grave
Gemeente Baarn	Gemeente De Ronde Venen	Gemeente Groningen
Gemeente Barendrecht	Gemeente De Wolden	Gemeente Grootegast
Gemeente Barneveld	Gemeente Delft	Gemeente Gulpen-Wittem
Gemeente Bedum	Gemeente Delfzijl	Gemeente Haaksbergen
Gemeente Beek	Gemeente Den Haag	Gemeente Haaren
Gemeente Beesel	Gemeente Den Helder	Gemeente Haarlem
Gemeente Bergen	Gemeente Deurne	Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude
Gemeente Bergen	Gemeente Deventer	Gemeente Haarlemmermeer
Gemeente Bergen op Zoom	Gemeente Diemen	Gemeente Hardenberg
Gemeente Berkelland	Gemeente Dinkelland	Gemeente Harderwijk
Gemeente Bernheze	Gemeente Dongen	Gemeente Hardinxveld-Giessendam
Gemeente Best	Gemeente Dongeradeel	Gemeente Harlingen
Gemeente Beuningen	Gemeente Dordrecht	Gemeente Heemskerk
Gemeente Beverwijk	Gemeente Drechterland	Gemeente Heerde
Gemeente Bladel	Gemeente Drimmelen	Gemeente Heerenveen
Gemeente Blaricum	Gemeente Dronten	Gemeente Heerhugowaard
Gemeente Bloemendaal	Gemeente Duiven	Gemeente Heerlen
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Gemeente Echt-Susteren	Gemeente Heeze-Leende
Gemeente Boekel	Gemeente Ede	Gemeente Heiloo
Gemeente Borger-Odoorn	Gemeente Eemnes	Gemeente Hellendoorn
Gemeente Borne	Gemeente Eemsum	Gemeente Hellevoetsluis
Gemeente Borsele	Gemeente Eindhoven	Gemeente Helmond
Gemeente Boxmeer	Gemeente Elburg	Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht
Gemeente Boxtel	Gemeente Emmen	Gemeente Hengelo
Gemeente Breda	Gemeente Enkhuisen	

Gemeente Heumen	Gemeente Midden-Drenthe	Gemeente Roerdalen
Gemeente Heusden	Gemeente Midden-Groningen	Gemeente Roermond
Gemeente Hillegom	Gemeente Moerdijk	Gemeente Roosendaal
Gemeente Hilvarenbeek	Gemeente Molenwaard	Gemeente Rotterdam
Gemeente Hilversum	Gemeente Montferland	Gemeente Rozendaal
Gemeente Hof van Twente	Gemeente Montfoort	Gemeente Schagen
Gemeente Hollands Kroon	Gemeente Mook en Middelaar	Gemeente Scherpenzeel
Gemeente Hoogeveen	Gemeente Neder-Betuwe	Gemeente Schiedam
Gemeente Hoorn	Gemeente Nederweert	Gemeente Schouwen-Duiveland
Gemeente Horst aan de Maas	Gemeente Neerijnen	Gemeente 's-Hertogenbosch
Gemeente Houten	Gemeente Nieuwegein	Gemeente Sint Anthonis
Gemeente Huizen	Gemeente Nieuwkoop	Gemeente Sint-Michielsgestel
Gemeente Hulst	Gemeente Nijkerk	Gemeente Sittard-Geleen
Gemeente IJsselstein	Gemeente Nijmegen	Gemeente Sliedrecht
Gemeente Kaag en Braassem	Gemeente Nissewaard	Gemeente Sluis
Gemeente Kampen	Gemeente Noord-Beveland	Gemeente Soest
Gemeente Kapelle	Gemeente Noordenveld	Gemeente Someren
Gemeente Katwijk	Gemeente Noordwijk	Gemeente Son en Breugel
Gemeente Kerkrade	Gemeente Noordwijkerhout	Gemeente Stads kanaal
Gemeente Koggenland	Gemeente Nunspeet	Gemeente Staphorst
Gemeente Kollumerland en Nieuwkam	Gemeente Nuth	Gemeente Stede Broec
Gemeente Krimpen aan den IJssel	Gemeente Oegstgeest	Gemeente Steenbergen
Gemeente Krimpenerwaard	Gemeente Oirschot	Gemeente Stein
Gemeente Laarbeek	Gemeente Oldebroek	Gemeente Stichtse Vecht
Gemeente Landgraaf	Gemeente Oldenzaal	Gemeente Ten Boer
Gemeente Landsmeer	Gemeente Olst-Wijhe	Gemeente Terneuzen
Gemeente Langedijk	Gemeente Ommen	Gemeente Texel
Gemeente Lansingerland	Gemeente Oost Gelre	Gemeente Teylingen
Gemeente Leek	Gemeente Oosterhout	Gemeente Tholen
Gemeente Leerdam	Gemeente Ooststellingwerf	Gemeente Tiel
Gemeente Leeuwarden	Gemeente Oostzaan	Gemeente Tilburg
Gemeente Leiden	Gemeente Opmeer	Gemeente Tubbergen
Gemeente Leiderdorp	Gemeente Opsterland	Gemeente Twenterand
Gemeente Leidschendam-Voorburg	Gemeente Oss	Gemeente Tynaarlo
Gemeente Lelystad	Gemeente Oud-Beijerland	Gemeente Tytsjerksteradiel
Gemeente Leudal	Gemeente Oude IJsselstreek	Gemeente Uitgeest
Gemeente Leusden	Gemeente Ouder-Amstel	Gemeente Uithoorn
Gemeente Lingewaal	Gemeente Oudewater	Gemeente Urk
Gemeente Lingewaard	Gemeente Overbetuwe	Gemeente Utrecht
Gemeente Lisse	Gemeente Papendrecht	Gemeente Utrechtse Heuvelrug
Gemeente Lochem	Gemeente Peel en Maas	Gemeente Vaals
Gemeente Loon op Zand	Gemeente Pijnacker-Nootdorp	Gemeente Valkenswaard
Gemeente Lopik	Gemeente Purmerend	Gemeente Veendam
Gemeente Loppersum	Gemeente Putten	Gemeente Veenendaal
Gemeente Losser	Gemeente Raalte	Gemeente Veere
Gemeente Maasgouw	Gemeente Reimerswaal	Gemeente Veldhoven
Gemeente Maassluis	Gemeente Renkum	Gemeente Velsen
Gemeente Maastricht	Gemeente Renswoude	Gemeente Venlo
Gemeente Marum	Gemeente Rheden	Gemeente Venray
Gemeente Medemblik	Gemeente Rhenen	Gemeente Vianen
Gemeente Meerssen	Gemeente Ridderkerk	Gemeente Vlaardingen
Gemeente Meierijstad	Gemeente Rijssen-Holten	Gemeente Vlissingen
Gemeente Meppel	Gemeente Rijswijk	Gemeente Voerendaal

Gemeente Voorschoten	Gemeente Wierden	Gemeente Zeist
Gemeente Voorst	Gemeente Wijchen	Gemeente Zevenaar
Gemeente Waadhoeke	Gemeente Wijdmeren	Gemeente Zoetermeer
Gemeente Waalre	Gemeente Wijk bij Duurstede	Gemeente Zoeterwoude
Gemeente Waalwijk	Gemeente Winsum	Gemeente Zuidhorn
Gemeente Waddinxveen	Gemeente Winterswijk	Gemeente Zuidplas
Gemeente Wageningen	Gemeente Woensdrecht	Gemeente Zundert
Gemeente Wassenaar	Gemeente Woerden	Gemeente Zutphen
Gemeente Waterland	Gemeente Wormerland	Gemeente Zwijndrecht
Gemeente Weert	Gemeente Woudenberg	Gemeente Zwolle
Gemeente Weesp	Gemeente Woudrichem	
Gemeente West Maas en Waal	Gemeente Zaanstad	
Gemeente Westerwolde	Gemeente Zaltbommel	
Gemeente Westland	Gemeente Zandvoort	
Gemeente Weststellingwerf	Gemeente Zederik	
Gemeente Westvoorne	Gemeente Zeewolde	

b. vertegenwoordigers van de volgende gewesten, leden van de Vereniging:

Regio Food Valley
 Regio Twente
 Publieke Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

01. Opening en Agenda

De voorzitter, de heer Van Zanen, opent de Algemene Ledenvergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom.

Zoals gebruikelijk wordt tijdens de vergadering over een aantal onderwerpen elektronisch gestemd. De stemmen zijn gewogen. Dat betekent dat iedere gemeente per 1.000 inwoners 1 stem heeft met een maximum van 75 stemmen. De gewesten hebben per 10.000 inwoners 1 stem, ook met een maximum van 75 stemmen.

De uitslagen van de stemmingen zijn openbaar en worden daarom na de vergadering via de VNG-website bekend gemaakt. Om te zien of de apparatuur werkt, wordt eerst geoefend met een proefstemming. De proefstelling luidt:

“De langere formatieonderhandelingen hebben geleid tot betere colleges”

Indien leden het eens zijn met deze stelling, drukken zij op ‘1’. Zijn zij het oneens met deze stelling, dan drukken zij op ‘2’.

De voorzitter stelt vast dat de techniek werkt.

Voor een juist verloop van de stemmingen wordt er een commissie van stemopneming ingesteld, die hierop toeziet. Deze commissie staat onder voorzitterschap van Jan van Belzen, burgemeester van Barendrecht.

De ALV stemt hier per acclamatie mee in.

02. Benoeming leden notulencommissie

De voorzitter geeft aan dat er door het VNG-bureau een verslag wordt opgesteld dat de volgende vergadering ter accordering voorligt. Om toe te zien op een correcte weergave van deze vergadering stellen conform de VNG Statuten een notulencommissie in bestaande uit drie personen.

Het bestuur stelt voor om de volgende personen te benoemen in de notulencommissie:

1. Herman Romeijn, gemeentesecretaris Leiderdorp
2. Ellen Verheij, wethouder Zandvoort
3. Arie van Erk, burgemeester Hillegom.

De ALV stemt per acclamatie in met de benoeming.

03. Vaststelling notulen van de Buitengewone ALV van 1 december 2017

De voorzitter gaat over tot de vaststelling van de notulen van de BALV van 1 december 2017.

De notulencommissie voor deze vergadering werd gevormd door:

1. De heer Van Bochove, burgemeester gemeente Weesp
2. Mevrouw Van Doorn, raadslid gemeente Almelo
3. De heer Bel, wethouder gemeente Lingewaal.

Zij hebben verklaard dat de notulen een getrouw beeld geven van wat tijdens de vergadering is besproken en besloten. Het bestuur stelt de leden voor om de notulen goed te keuren.

De ALV keurt per acclamatie de notulen goed.

04. Mededelingen

De voorzitter geeft aan dat zich inmiddels ruim 600 kandidaten hebben aangemeld voor 215 vacatures. Op 5 juli 2018 selecteert de adviescommissie Governance de kandidaten voor de vacatures en vervolgens zal het VNG bestuur deze kandidaten benoemen tot waarnemer. Uiterlijk 15 juli 2018 informeren wij de leden over de benoemde waarnemers.

De voorzitter geeft aan dat het traditie is dat in de vergadering wijzigingen in de samenstelling van het ledenbestand worden medegedeeld. Zoals nagenoeg elk jaar het geval is, zijn er ook dit jaar op 1 januari enkele herindelingen geweest.

Provincie Friesland

Per 1 januari 2018 is de gemeente Littenseradiel opgeheven. Het grondgebied van de gemeente is verdeeld onder verschillende (nieuw te vormen) gemeenten. De gemeenten Menameradiel, Franekeradeel, Het Bildt en een deel van de gemeente Littenseradiel zijn samengevoegd tot de nieuwe gemeente Waadhoeke. De gemeente Leeuwarderadeel en een deel van de gemeente Littenseradiel zijn toegevoegd aan de gemeente Leeuwarden. Een deel van de gemeente Littenseradiel is toegevoegd aan de gemeente Súdwest-Fryslân.

Provincie Groningen

De gemeenten Slochteren, Menterwolde en Hogezeand-Sappemeer zijn samengevoegd tot de nieuwe gemeente Midden Groningen. De gemeenten Bellingwedde en Vlagtwedde zijn samengevoegd tot de nieuwe gemeente Westerwolde.

Provincie Gelderland

De gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar zijn samengevoegd. De naam van de nieuwe gemeente blijft Zevenaar.

Per 1 januari telt Nederland 380 gemeenten.

05.a Jaarverslag (inclusief financieel jaarverslag en verantwoording collectieve financiering Gemeentefonds 2016)

De voorzitter geeft aan dat we zijn toegekomen aan de agendapunten betreffende de financiële zaken. Het gaat hierbij om het Jaarverslag 2017, inclusief Financieel Jaarverslag en inhoudelijke verantwoording collectieve financiering Gemeentefonds, contributiesystematiek en weerstandsvermogen, inclusief contributievoorstel 2019 en de Kadernota 2019.

De voorzitter vraagt de vergadering om het jaarverslag en het financieel jaarverslag 2016 vast te stellen en het bestuur decharge te verlenen.

De ALV stemt hier bij acclamatie mee in.

05b. Contributiesystematiek en weerstandsvermogen, inclusief contributievoorstel 2019

De voorzitter vraagt de ledenvergadering in te stemmen met twee voorstellen:

1. Instemming met de uitgangspunten voor de nieuwe contributiesystematiek, waaronder het toegroeien naar 100% dekking van de kernorganisatie en de inzet van weerstandsvermogen
2. Voor het jaar 2019 uit te gaan van loon- en prijsontwikkeling met een opslag van 1% om toe te groeien naar de dekking van de kernorganisatie.

Er zijn bij dit agendapunt geen insprekers. Over het voorstel wordt elektronisch gestemd.

De ALV stemt in met het voorstel met een meerderheid van 95,96% van de uitgebrachte stemmen.

05c. Kadernota 2019

De voorzitter stelt de leden voor om in te stemmen met de kadernota 2019.

De ALV stemt hier bij acclamatie mee in.

06. Interbestuurlijk Programma (IBP)

07. Verantwoording over uitvoering moties sociaal domein, inclusief Fonds tekortgemeenten

De voorzitter stelt voor om vanwege de sterke samenhang tussen agendapunt 6 “het Interbestuurlijk Programma” en agendapunt 7 “Verantwoording uitvoering moties sociaal domein, inclusief Fonds Tekortgemeenten” deze agendapunten gezamenlijk te behandelen.

Dit betekent dat we hier spreken over twee voorstellen van het bestuur, een amendement en zes moties:

- Bestuursvoorstel: Bekrachtiging Programmastart IBP
- Bestuursvoorstel: Fonds Tekortgemeenten:
 - o Oprichting van een fonds voor gemeenten met significante tekorten en de eenmalige uitname van € 100 miljoen uit de algemene uitkering gemeentefonds voor de voeding van het Fonds tekortgemeenten (ook het Rijk draagt € 100 miljoen bij)
 - o Instelling van een onafhankelijke commissie die aanvragen toetst
 - o Vaststelling van de criteria voor het Fonds.
- Amendement Putten: bekrachtiging IBP onder de voorwaarde dat het Rijk toezegt om de structurele kosten voor minstens 500 miljoen per jaar te compenseren (17)
- Motie Groningen, Tilburg: over stevige structurele afspraken in het sociaal domein (16)
- Motie Hengelo: over adequate afspraken in het sociaal domein (14)
- Motie Groningen: over ROB-advies over financieringssysteem bijstand (nr. 15)
- Motie Utrechtse Heuvelrug, Winterswijk: over het abonnementstarief Wmo (5 + 12)
- Motie Bodegraven-Reeuwijk: over sociaal domein verdeelmodel (19)
- Motie Leidschendam-Voorburg: bekrachtiging IBP, uitgezonderd de zin over de “streep onder het verleden” met betrekking tot discussies in het sociaal domein (9).

De voorzitter stelt voor om de Programmastart IBP en de ingediende amendementen en moties als volgt te bespreken:

- Eerst de inbreng van de indieners van het amendement en de zes moties
- Daarna de inbreng van andere vooraf aangemelde en spontane sprekers
- Namens het bestuur de reactie van vicevoorzitter Hubert Bruls op de inbreng van de verschillende sprekers en indieners van het amendement en de moties
- Na afloop van de gedachtewisseling met de sprekers volgt besluitvorming over het amendement, de moties, de Programmastart IBP en het Fonds Tekortgemeenten.

Inbreng indieners moties en amendementen en andere sprekers

Amendement 17 “IBP” (Putten): burgemeester Lambooy geeft aan dat de VNG een harde financiële toezegging zou moeten eisen voordat tot instemming wordt overgegaan. Het voorstel is om het Rijk te vragen om structurele kosten voor minimaal 500 miljoen per jaar te compenseren.

Motie 9 “over IBP” (Leidschendam-Voorburg c.s.): wethouder Stermerdink noemt de passage in de Programmastart IBP over “een streep onder het verleden” onacceptabel. Dat de VNG over de invulling van deze streep buiten het IBP afspraken heeft gemaakt met het kabinet neemt de bezwaren tegen deze passage niet weg. Aan de leden wordt voorgesteld deze passage te schrappen.

Motie 14 over adequate afspraken in het sociaal domein (Hengelo c.s.): wethouder Bruggink van Hengelo geeft aan dat iedereen het wel eens is over de grote problemen in het sociaal domein. Het is goed om

binnen het IBP samen te werken aan grote opgaven, maar op dit moment hebben gemeenten onvoldoende middelen om lokaal eigen keuzes te maken. Het is belangrijk dat gemeenten hier een sterk eenduidig signaal afgeven aan het kabinet. Dat vraagt om bundeling waar mogelijk van deze en andere moties die op dezelfde problematiek betrekking hebben.

Motie over verdeelmodel sociaal domein (Bodegraven-Reeuwijk c.s.): burgemeester Van de Kamp stelt vast dat zijn gemeente reeds langere tijd met problemen in het sociaal domein kampt. Er is een groot tekort aan middelen en te weinig tijd om als gemeente passende oplossingen te realiseren. Vandaar het voorstel om sneller dan in de huidige planning te komen tot een nieuw verdeelmodel in het sociaal domein. De speech van voorzitter Van Zanen was stimulerend maar kan hij niet rijmen met het formele afwijzende preadvies van het bestuur.

Moties 5 (samengevoegde moties) inzake Wmo abonnementstarief (Utrechtse Heuvelrug en Winterswijk c.s.): wethouder Saris van Winterswijk geeft aan dat de kabinetsvoorstellen voor het abonnementstarief niet in het belang zijn van de inwoners en ook zelfredzaamheid niet versterken. Zij roept het kabinet op om de voorstellen aan te passen en meer gezond boerenverstand te gebruiken.

Motie 15 advies ROB over financieringssysteem bijstand (Groningen c.s.): wethouder Schroor spreekt namens 30 gemeenten en wil dat aantal liefst vertienvoudigen. Het ROB-onderzoek bevestigt dat gemeenten structureel tekortkomen op de BUIG. Die bevestiging moet gevolgen hebben en het kabinet moet met meer komen dan “er serieus naar kijken”. Gemeenten kunnen met deze motie een streep in het zand zetten.

Motie 16 IBP en stevige structurele afspraken in het sociaal domein (Groningen en Tilburg c.s.): wethouder Erenberg van Enschede stelt vast dat er een aantal min of meer gelijke moties is ingediend. Belangrijk is dat met de moties twee signalen duidelijk worden meegegeven aan het Rijk. Enerzijds zijn gemeenten bereid om mee te werken aan de majeure actuele opgaven. Anderzijds moeten daarvoor de benodigde middelen beschikbaar zijn en moeten eerst oude rekeningen vanuit kabinet worden voldaan.

Wethouder Vreugdenhil van Westland vraagt aandacht voor de passage over huisvesting asielzoekers en arbeidsmigranten (pagina 24, punt 7 van de Programmastart IBP). In de gemeente Westland is onvoldoende sociale woningbouw om asielzoekers en arbeidsmigranten te huisvesten. Bovendien is voldoende woonruimte nodig om de eigen inwoners in staat te stellen in hun eigen gemeente te blijven wonen. Westland kan zich niet vinden in deze passage en vraagt de VNG om aan deze problematiek aandacht te besteden.

De voorzitter gaat over tot de bespreking van de voorstellen voor het Fonds tekortgemeenten.

Wethouder van Kempen van Teijlingen, spreekt ook namens de regio Hollands Rijnland zijn bezwaren uit tegen de huidige invulling van het Fonds Tekortgemeenten. Solidariteit is de basis voor de aanpak van de structurele problemen in het sociaal domein. De voorgestelde drempel voor het Fonds is te hoog en helpt niet alle gemeenten die met tekorten te maken hebben. In de criteria wordt ook een aantal relevante omstandigheden niet meegewogen. Een aantal gemeenten met aanzienlijke tekorten komt niet in aanmerking voor het Fonds, maar moet daaraan wel bijdragen. Uit onderzoek in opdracht van de regio blijkt dat de oorzaak van tekorten ligt in een te laag macrobudget en een aantal stoornissen in de verdeling. Wethouder Erenberg van Enschede spreekt zich positief uit over het Fonds. Van de mogelijkheid om 100 miljoen extra geld van het Rijk te ontvangen voor het helpen van gemeenten met grote tekorten moeten gemeenten gebruik maken. Het Transformatiefonds kan gemeenten helpen die niet voor het Fonds Tekortgemeenten in aanmerking komen.

Reactie vicevoorzitter Bruls

Burgemeester Bruls van Nijmegen geeft aan dat hij reageert namens het VNG bestuur omdat er nog geen nieuwe commissievoorzitters in het sociaal domein zijn. Hij wijst er nadrukkelijk op dat het IBP geen bestuursakkoord is maar een samenwerkingsprogramma. Gemeenten kunnen zelf de thema's kiezen waarop zij in hun gemeente of regio willen inzetten. Indien er straks wel keuzes worden gemaakt gebeurt dat in deelakkoorden die aan de leden worden voorgelegd.

Het mag duidelijk zijn dat de forse tekorten in het sociaal domein een flinke graat in de keel van gemeenten zijn. De VNG heeft op vier belangrijke knelpunten in het sociaal domein toezeggingen van het kabinet bedongen. Naar aanleiding van de motie Leidschendam-Voorburg wijst hij erop dat "de streep onder het verleden" in de Programmastart IBP heeft geen betrekking heeft op de toezeggingen op deze vier knelpunten. Dat betekent dat onder andere de harde voorwaarde dat de macrobudgetten BUIG op peil moeten worden gebracht overeind blijft. De interpretatie die door sommige bewindslieden aan de streep onder het verleden is gegeven, is niet de onze. Wel is in dit kader afgesproken dat we op enkele nauwkeurig omschreven thema's niet meer terugkomen op het jaar 2017 en eerder. Daar tegenover staat dat de afspraken in het IBP over onder andere de brede normeringssystematiek ook veel zoets voor gemeenten bevatten. Sowieso kunnen wij voor de jaren na 2017 op alle knelpunten het kabinet aanspreken.

Motie 16 "Stevige structurele afspraken in het sociaal domein" roept op om per deelakkoord te beoordelen of er voldoende financiële ruimte is voor de uitvoering, in relatie tot de oplossing van de structurele problemen in het sociaal domein. Het bestuur staat sympathiek tegenover deze motie.

Motie 15 "Advies ROB over financieringssysteem bijstand" gaat verder dan motie 16 en roept op om niet eerder over te gaan tot het sluiten van deel- of uitwerkingsakkoorden in het sociaal domein met financiële consequenties dan dat overeenstemming is bereikt over de aanbevelingen van de ROB. Hoewel deze harde koppeling aan het ROB onderzoek ons mogelijk klem zet op andere thema's binnen het sociaal domein, is deze motie voor het VNG bestuur acceptabel.

Motie 14 "Adequate afspraken in het sociaal domein" is nog scherper maakt ook een harde koppeling met thema's buiten het sociaal domein. Het VNG bestuur zou niet zo ver willen gaan.

Motie 9 "over het IBP" stelt voor de passage over "een streep onder het verleden" uit de Programmastart IBP te schrappen. Omdat het lastig is om achteraf een zin te halen uit een document dat gezamenlijk met andere partijen is opgesteld, wil ik de indienende gemeenten vragen om de motie te heroverwegen.

Motie 19 "Verdeelmodel sociaal domein" roept op tot een versnelling van het proces om te komen tot een nieuw verdeelmodel in het sociaal domein. Wij staan sympathiek tegenover deze motie, maar stellen tegelijkertijd vast dat de vereiste zorgvuldigheid in de weg staat aan de gevraagde versnelling. Dat betekent echter niet dat we stil hoeven te zitten. Namens het bestuur zegt hij toe dat de VNG bereid is om samen met de fondsbeheerders eigen onderzoek te doen.

Motie 5 "Wmo Abonnementstarief" heeft de steun van het bestuur.

Naar aanleiding van het aandachtspunt van de gemeente Westland wijst hij er opnieuw nadrukkelijk op dat het IBP geen bestuursakkoord is, maar een programma waarbinnen gemeenten eigen keuzes maken en maatwerk mogelijk is.

Naar aanleiding van de bijdragen van de sprekers over het Fonds Tekortgemeenten benadrukt hij het hier gaat om een incidentele oplossing die zich in beginsel beperkt tot een jaar en dat veel gemeenten zijn betrokken bij de formulering van de criteria om in aanmerking te komen voor het Fonds.

Reactie indieners en insprekers in tweede termijn

De voorzitter stelt vast dat gelet op de bespreking in eerste termijn door de indieners worden ingetrokken:

- Amendement 17 "IBP" (Putten)
- Motie 14 "Adequate afspraken in het sociaal domein" (Hengelo c.s.)

De voorzitter gaat over tot besluitvorming over de andere moties en bestuursvoorstellen.

Motie 9 "over het IBP" (Leidschendam-Voorburg c.s.)

De ALV neemt de motie aan met een meerderheid van 77,00%.

Motie 19 "Verdeelmodel sociaal domein" (Bodegraven-Reeuwijk)

De ALV neemt de motie aan met een meerderheid van 52,42%.

Motie 5 "Wmo Abonnementstarief" (Utrechtse Heuvelrug en Winterswijk c.s.)

De ALV neemt de motie aan met een meerderheid van 96,51%.

Motie 15 "Advies ROB over financieringssysteem bijstand" (Groningen c.s.)

De ALV neemt de motie aan met een meerderheid van 98,44%.

Motie 16 "Stevige structurele afspraken in het sociaal domein" (Groningen en Tilburg c.s.)

De ALV neemt de motie aan met een meerderheid van 99,51%.

Bekrachtiging Programmastart IBP

De ALV neemt het voorstel aan met een meerderheid van 97,61%.

Verantwoording uitvoering moties sociaal domein, inclusief Fonds Tekortgemeenten

De ALV neemt het voorstel aan met een meerderheid van 82,15%.

08. Gezamenlijke gemeentelijke uitvoering (GGU)

De voorzitter stelt de leden voor om in te stemmen met:

- het GGU-Jaarprogramma 2019
- de financiële bijdrage aan het Fonds GGU voor 2019

Op deze voorstellen zijn geen amendementen of moties ontvangen. Ook hebben zich geen sprekers vooraf aangemeld.

De ALV stemt bij acclamatie in met beide voorstellen.

De voorzitter geeft aan dat bij dit agendapunt ook de motie Alblasterdam over kosten gebruik Berichteninbox wordt behandeld. Het bestuur heeft een positief preadvies op de motie uitgebracht.

Wethouder Verheij van Alblasterdam geeft aan dat het niet de bedoeling van MijnOverheid kan zijn dat het zenden van digitale mailberichten duurder is dan het verzenden via papier. De motie stelt daarom voor om uit te spreken dat de prijs voor digitaal mailen niet hoger mag liggen dan voor papieren verzending.

De ALV neemt de motie aan met een meerderheid van 99,34%.

09. Statutenwijziging VNG

De voorzitter legt de Statutenwijziging voor die:

- vastlegt dat de voorzitter van het College van Dienstverleningszaken qualitate qua lid is van het VNG bestuur
- de benoemingstermijn verduidelijkt van de vicevoorzitter van de commissie Europa en Internationaal.

Op dit voorstel zijn geen amendementen of moties ontvangen. Ook hebben zich geen sprekers vooraf aangemeld.

De ALV stemt bij acclamatie in met het voorstel.

10. Naamswijziging van de commissie “Dienstverlening & Informatiebeleid” in de commissie “Informatiesamenleving”

Op dit voorstel zijn geen amendementen of moties ontvangen. Ook hebben zich geen sprekers vooraf aangemeld.

De ALV stemt bij acclamatie in met het voorstel.

11. Rondvraag/WVTTK

De voorzitter geeft aan dat er een aantal moties is ontvangen, dat aan de leden bekend is gemaakt. Voor de goede orde wordt hierna de nummering vermeld die bij de bekendmaking aan de leden is gehanteerd. Na de behandeling van de moties kunnen andere insprekers voor de rondvraag het woord krijgen.

Het gaat om de volgende moties:

1. *Motie Gouda: huishoudelijke hulp (1)*
2. *Motie Stein: elektronisch tellen en stemmen (3)*
3. *Motie Utrechtse Heuvelrug/Veenendaal: toegankelijkheid stemproces (4)*
4. *Motie Utrechtse Heuvelrug: Klimaatakkoord (6)*
5. *Motie Alphen aan den Rijn: Raamovereenkomst verpakkingen (7)*
6. *Motie Heerhugowaard: onderwijshuisvesting (8)*
7. *Motie Culemborg: Klimaat- en Energieakkoord (10)*
8. *Motie Velsen: ondergrond en maatschappelijke opgaven (11)*
9. *Motie Ede: aanpak stikstof (13)*
10. *Motie Zaanstad: Ja/Ja sticker (18)*

1. Motie Gouda c.s.: huishoudelijke hulp (1)

Wethouder Dijkstra geeft aan dat motie breder is dan huishoudelijke hulp. Het gaat om de amvb reële kostprijzen Wmo die wordt geëvalueerd. Zorgpunt is dynamiek tussen werkgevers en werknemers bij cao-onderhandelingen, die risico's voor gemeenten met zich brengt. De motie roept de VNG op om aandacht te geven aan deze risico's, mede gelet op het imago van gemeenten. Gemeenten moeten staan voor een passende beloning voor werknemers in de zorg.

De ALV steunt de motie met een meerderheid van 95,91% van de uitgebrachte stemmen.

2. Motie Stein: elektronisch tellen en stemmen (3)

Burgemeester Leurs-Mordang geeft aan dat bij de afgelopen raadsverkiezingen bleek dat bij hertelling sprake was van mutaties in de getelde stemmen. Met waardering voor het werk van de vele vrijwilligers is het toch wenselijk om elektronisch tellen in toekomst mogelijk te maken. De motie roept de VNG op om zich hierop in te zetten.

De ALV steunt de motie bij acclamatie.

3. Motie Utrechtse Heuvelrug/Veenendaal: toegankelijkheid stemproces (4)

Burgemeester Naafs benadrukt het belang dat alle inwoners kunnen stemmen. De motie roept de VNG op om zich hiervoor in te zetten.

De ALV steunt de motie bij acclamatie.

4. Motie Utrechtse Heuvelrug c.s.: klimaatakkoord (6).

Wethouder Jorg geeft aan dat gemeenten een belangrijke regierol krijgen op meerdere onderdelen. Gemeenten moeten daartoe passende middelen ontvangen. Uit onderzoek blijkt dat voor o.a. het gasvrij maken van wijken en een regionale regierol 300 miljoen nodig is. De motie roept de VNG op om zich hiervoor sterk te maken richting het kabinet.

De ALV steunt de motie met een meerderheid van 98,99% van de uitgebrachte stemmen.

5. Motie Alphen aan den Rijn: Raamovereenkomst verpakkingen (7).

Wethouder Maat geeft aan dat de verpakkingindustrie nog steeds niet zijn verantwoordelijkheid neemt waardoor een groot deel van het afval niet geschikt is voor hergebruik. De motie roept de VNG op zich in te zetten om te bevorderen dat de verpakkingindustrie alsnog zijn verantwoordelijkheid neemt.

De ALV steunt de motie bij acclamatie.

6. Motie Heerhugowaard c.s.: onderwijshuisvesting (8)

Wethouder Does geeft aan dat de bijdrage die de gemeente ontvangt voor onderwijshuisvesting is gebaseerd op de situatie van voor 1997. Er is sindsdien veel veranderd en er zijn veel nieuwe eisen, terwijl er op basis van de motie Buma juist is bezuinigd op de bijdrage. VNG wordt gevraagd bij het Rijk aan te dringen op een bekostigingssystematiek die past bij de eisen die vandaag de dag aan onderwijshuisvesting worden gesteld.

De ALV steunt de motie bij acclamatie.

7. Motie Culemborg c.s.: Klimaat- en Energieakkoord (10)

Wethouder Reus benadrukt het belang dat nu voortvarend aan de slag wordt gegaan met het akkoord. Daarnaast vraagt de motie om passende middelen ter beschikking te stellen.

De ALV steunt de motie bij acclamatie.

8. Motie Velsen: ondergrond en maatschappelijke opgaven (11).

Wethouder Bal geeft aan dat voor meerdere gemeentelijke opgaven een goed inzicht nodig is in de gesteldheid van bodem en ondergrond. De motie roept op om samen met Rijk, waterschappen, kennisinstituten en andere partijen samen te werken om dit inzicht te verkrijgen.

De ALV steunt de motie bij acclamatie.

9. Motie Ede c.s.: aanpak stikstof (13)

Wethouder Vreugdenhil stelt vast dat de Programmatiese Aanpak Stikstof (PAS) in Nederland grote mogelijkheden biedt om vooruitgang te boeken. De PAS is op dit moment onderdeel van een Europese juridische procedure en zou in strijd kunnen worden verklaard met de Europese Habitat-richtlijn. De Motie roept de VNG op om zich samen met het kabinet in te zetten voor behoud van de PAS.

De ALV steunt de motie bij acclamatie.

10. Motie Zaanstad c.s.: Ja/Ja sticker (18).

Wethouder Munnikendam geeft aan dat de motie oproept om met de staatssecretaris van I&M na te gaan hoe het ja/ja-beleid van een aantal gemeenten, waaronder Zaanstad, kan worden omgezet in landelijk beleid.

De ALV steunt de motie met een meerderheid van 74,36% van de uitgebrachte stemmen.

De voorzitter stelt vast dat er geen andere insprekers voor de rondvraag zijn.

16. Sluiting

De voorzitter vraagt een groot applaus voor de organiserende gemeente en het VNG bureau, die dit jaarcongres mogelijk hebben gemaakt, en sluit de vergadering.

Red. Uitvoering moties

In de Buitengewone ALV van 30 november 2018 legt het VNG bestuur verantwoording af over de uitvoering van de moties (met een toelichting op de ondernomen en voorziene acties) en wordt de leden voorgesteld de moties daarmee af te doen. Dat laat onverlet dat de VNG zich ook in de komende periode actief zal blijven inzetten op de thema's waarvoor in de moties aandacht wordt gevraagd. Vanzelfsprekend kunnen leden er ook in de toekomst voor kiezen om opnieuw in een motie aandacht te vragen voor een actueel thema.

Bestuursmededeling Stand van zaken Interbestuurlijk Programma

Het Interbestuurlijk Programma (IBP)

Op 14 februari 2018 heeft de VNG overeenstemming bereikt met Rijk, provincies en waterschappen over de "Programmastart IBP". Deze bevat uitgangspunten voor onderlinge samenwerking tussen de overheden aan maatschappelijke vraagstukken en het meegroeien van het gemeentefonds met de rijksuitgaven. Het IBP vormt een middel om als overheden tot betere resultaten te komen op basis van gezamenlijkheid, gelijkwaardigheid en wederkerigheid. Goede samenwerking tussen verschillende overheidslagen is niet nieuw, maar het IBP jaagt dit versterkt aan. Parallel aan dit proces heeft de VNG met het kabinet gesproken over vier knelpunten in het sociaal domein. Tijdens de ALV eind juni 2018 hebben de leden ingestemd met het IBP (werkwijze en de maatschappelijke opgaven).

In deze notitie treft u algemene bevindingen en per (sub)opgave de stand van zaken. Verantwoording over de moties die op de ALV zijn aangenomen rond het IBP treft u in een apart agendapunt.

Algemeen

Voorop in het IBP staat de aanpak van maatschappelijke opgaven. Het gaat hier om opgaven die niet door één overheidslaag opgepakt kunnen worden en waarin we samen aan de lat staan om –ieder vanuit zijn eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden- een actieve bijdrage te leveren.

Daarnaast is het in het IBP ook van belang dat we tot een meer gelijkwaardige manier van samenwerken met de mede-overheden komen. Dat de agenda wordt bepaald vanuit de opgaven die gemeenten ervaren en niet vanuit de stokpaardjes van een bewindspersoon.

Hierbij hebben we te maken met verschillende perspectieven. We zien dat vaak het perspectief (en daarmee urgentie) van het Rijk nog overheerst, wat er ook mee te maken heeft dat we nog niet op alle opgaven overeenstemming hebben over de juiste oplossingsrichting. En dat gemeenten soms te afwachtend zijn om problemen aan te kaarten in Den Haag.

Zoals al bekend bij de start van het IBP lopen de opgaven behoorlijk uiteen. Uiteen in het aantal overheden dat betrokken is, de mate van overeenstemming over de oplossingsrichting en de kwaliteit van de interbestuurlijke samenwerking. We hebben gezien dat het IBP op een aantal opgaven een duidelijke meerwaarde heeft en dat het bij andere opgaven nog wat meer zoeken is.

Dat is een leerproces. Zowel tussen opgaven als bij de mede-overheden en onszelf. Dat vraagt bij ons om alertheid en een zelfbewuste houding. Daarbij is ook van belang dat we scherp hebben wat de urgente opgaven en knelpunten bij u in de gemeente zijn. En binnen gemeenten om scherp te in hun aanpak van opgaven.

Het overkoepelende IBP-programma faciliteert de samenwerkende partners in de opgaven, vanuit een bijdrage van het ministerie van BZK. Zo zijn er drie interbestuurlijke liaisons, worden er bijeenkomsten georganiseerd, experts ingehuurd (bijvoorbeeld voor de Regionale Energiestrategieën) en is er aandacht voor de verbindingen tussen de opgaven.

Alle (sub-)opgaven hebben sinds het najaar een gemeentelijke bestuurlijke trekker, vanuit de VNG-commissies. Per opgave is er daarnaast een gemeentelijk regieteam.

Wat hebben gemeenten aan het IBP?

Gemeenten hebben urgente problemen in bijvoorbeeld het sociaal domein of ambitieuze plannen in het fysieke domein die ze niet zelfstandig kunnen realiseren. Ook de landelijke overheid heeft scherpe doelstellingen geformuleerd waarbij inzet van de decentrale overheden onvermijdelijk is. Afsproken is dat gemeenten zelf gaan over de prioriteiten die ze stellen en de middelen –ook

die uit het accres- die ze aan iedere opgave besteden. We zien dat het Kabinet terughoudend is in nieuwe wetgeving die deze vrijheid in zou perken. Dat is een succes.

Programma's en projecten die binnen opgaven opgestart zijn of worden zijn bedoeld om gemeenten verder te helpen. Verdere meerwaarde van het IBP voor uw uitvoeringspraktijk ligt vooral in de mogelijkheden van ondersteuning. Ondersteuning binnen en tussen opgaven door de inzet van experts, aanjagers of bijvoorbeeld het organiseren van bijeenkomsten.

Het IBP kan ook als ingang naar Den Haag dienen: waar ervaart u knelpunten in wet- en regelgeving die het werken aan maatschappelijke opgaven bemoeilijkt?

Hoe werkt het IBP?

Door de veelheid aan opgaven binnen het IBP is er ook een veelheid aan aanpakken. Hieronder treft u uit twee voorbeelden; op de volgende pagina's vindt u een uitgebreid overzicht van alle opgaven.

Voorbeeld: Vitaal Platteland

De agenda van Vitaal Platteland is van oudsher gericht op landbouw en natuur. Door een intensieve samenwerking in het kader van het IBP tussen provincies, gemeenten, waterschappen en ministerie van LNV is ervoor gezorgd dat er breed wordt gekeken naar de invulling van de opgaven binnen vitaal platteland. De regio's hebben nadrukkelijk de ruimte om zelf te kiezen waar ze op inzetten. Hierbij kan worden gedacht aan opgaven zoals krimp en leefbaarheid, maar ook aan de veenweideproblematiek.

Voorbeeld: Veranderopgave inburgering

De ambities op het gebied van de veranderopgave inburgering zijn in het Regeerakkoord vrij open: de effectiviteit en doelmatigheid van inburgering moeten worden vergroot en de taaleis moet van A2 naar B1 gaan. Binnen de opgave 'Nederland en migrant goed voorbereid' is dit met IBP-uitgangspunten opgepakt. Er lag nog geen inhoudelijk lijstje klaar en alle betrokken partijen, waaronder gemeenten, kregen en namen de ruimte om hun wensen voor het inburgeringsstelsel in te brengen. Dit alles heeft geresulteerd in een brief aan de kamer waarin wordt aan gekondigd dat inburgering op de schop gaat en die inhoudelijk de visie van gemeenten verwoord. Ook bij de uitwerking zijn gemeenten nauw betrokken.

Voortgang maatschappelijke opgaven IBP

In de programmastart IBP is opgenomen dat er in fase B met verschillende snelheden wordt gewerkt aan uitwerkingsafspraken per maatschappelijke opgave. Er is geen eenduidige deadline voor alle opgaven. Sommige opgaven werken de afspraken of hoofdlijnen uit in deelakkoorden, andere opgaven starten met deelprogramma's.

Voor een aantal opgaven zijn inmiddels al conceptdeelproducten opgeleverd of worden deze op korte termijn opgeleverd.

Overzicht mijlpalen en planning

Opgave	Mijlpalen	Planning
1. Gezamenlijk aan de slag voor het klimaat	Klimaatakkoord (afspraken op hoofdlijnen) Analyse PBL en CPB op hoofdlijnen Kabinetsappreciatie Tweede fase klimaatakkoord van start	Zomer 2018 Oktober 2018
	Bestuurlijke afspraken klimaatadaptatie	November 2018
	Circulaire economie: afspraken over hoe aan de slag met Regionale CE-strategieën en vervolgens regionale afspraken	Medio 2018 en 2019
2. Toekomstbestendig wonen	Nationale Woonagenda Breed beraad Wonen en Bouwen	Mei 2018 Oktober 2018
	Regio-afspraken	2018
3. Regionale economie als versneller	Eerste werksessie om te komen tot pilots	Juli 2018
4. Naar een vitaal platteland	Samenwerkingsafspraken IBP Vitaal platteland Programmaplan Vitaal Platteland vastgesteld	Juli 2018 September 2018
	Groot aantal kansrijke gebieden aan de slag en interbestuurlijke ondersteuningsprogramma georganiseerd	Februari 2019
5. Merkbaar beter in het sociaal domein	Verschillende mijlpalen per thema, o.a. lancering programma's: Eén tegen eenzaamheid Zorg voor de jeugd Programma Langer thuis Geweld hoort nergens thuis Slotbijeenkomst Schakelteam Personen met Verward Gedrag Kansrijke Start Preventieakkoord Rode draden zorg en veiligheid (kernteam zorg en veiligheid) en vervolgvoorstel strategische aanpak zorg en veiligheid vanuit de regio opgebouwd met een landelijke bestuurlijk overleg	Maart 2018 April 2018 Juni 2018 April 2018 27 September 2018 September 2018 Oktober 2018 Juli 2018
6. Problematische schulden voorkomen en oplossen	Gezamenlijke uitwerking verschillende thema's schuldenaanpak door gemeenten, uitvoerders en ministeries	Vanaf september 2018
	Gezamenlijk afspraak ontwikkeling LVV	2020

Opgave	Mijlpalen	Planning
7. Nederland en migrant voorbereid	Bestuurlijke afspraken flexibel en effectief asielstelsel	2019
	Veranderopgave inburgering: hoofdlijnen brief	Zomer 2018
8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving	Proeftuinen en Code interbestuurlijke verhoudingen	2019
	Afspraken vernieuwing interbestuurlijk en financieel toezicht	2019
	Actieprogramma versterking democratie en bestuur en Tegengaan ondermijning	2019
	Afspraken over challenge informatiesamenleving en Code Goed Digitaal Openbaar Bestuur	2019
9. Passende financiële verhoudingen	Afspraken EMU normering	Juni 2018
	Procesafspraken herzien van de financiële verhoudingen tussen Rijk en medeoverheden (ingang nieuwe wet)	Juni 2018 (2021)
	Procesafspraken fiscale thema's	Juni 2018
	Overheveling IUSD	2018
	Kennisuitwisseling over financiering van maatschappelijke opgaven	Doorlopend vanaf 2019
10. Overkoepelende thema's	NOVI: Gebiedsdialogen (eerste ronde)	Voor zomer 2018
	NOVI Kabinetperspectief Gebiedsdialogen (vervolg) Ontwerp Nationale Omgevingsvisie (NOVI) Bestuursakkoord NOVI	Oktober 2018 Najaar 2018 Begin 2019 In de loop van 2019
	Krimp: Inspiratiecongres Van Krimp naar Kracht	November 2018
	Europese Unie	
	Voorstel voor prioritaire thema's en samenwerkingsvormen voor versterkte samenwerking tussen Rijk en decentrale overheden.	2018
	Transitieprojecten in bestaande en nieuwe City Deals en Partnerships Europese Agenda Stad (EAS)	Doorlopend
	De Dag van de Stad	29 oktober 2018

Bovenstaand overzicht laat zien dat er voor een groot aantal thema's nadere afspraken gereed zijn. Hieronder volgt per maatschappelijke opgave een uitgebreidere toelichting.

Samen aan de slag voor het klimaat

Betrokkenheid gemeenten: varieert per subonderwerp.

Inzet VNG: perspectief op een substantiële rijksbijdrage; verbinding met wonen; regio's ondersteunen bij ontwikkeling Regionale Energiestrategieën; ondersteunen aardgasvrije wijken

In de programmastart IBP zijn afspraken gemaakt over de onderdelen energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. Op 10 juli jongstleden is het voorstel voor hoofdlijnen van het Klimaatakkoord gepresenteerd. Tijdens het BO Klimaat en Energie van 17 mei was eerder al gesproken over de uitwerking van de Regionale Energie Strategieën (RES) en afgesproken dat hier mee aan de slag wordt gegaan. De RES gaat in het bijzonder over de ruimtelijke inpassing van hernieuwbare opwek en de infrastructuur voor warmte en energie. Afgesproken is dat er een landelijk dekkend programma komt voor de RES. In het voorstel voor hoofdlijnen van het Klimaatakkoord is de planning en aanpak van de RES nader uitgewerkt. Na analyse van PBL en CPB, en een kabinetsappreciatie van de hoofdlijnen (begin oktober) is een tweede ronde van het klimaatakkoord gestart.

Er wordt gewerkt aan een bestuursakkoord klimaatadaptatie. In het IBP is afgesproken dat er vanaf 2018 middelen worden ingezet door het Rijk en medeoverheden. Tijdens het informeel bestuurlijk overleg op 4 juli is een opmaat besproken voor bestuurlijke afspraken. Het Rijk trekt een extra bedrag van 20 miljoen euro uit ter ondersteuning van de regio's in 2019 en 2020, aanvullend op 6,7 mln. lopend programma. Rijk bereidt een wijziging van de Waterwet voor om subsidies voor regionale maatregelen tegen wateroverlast mogelijk te maken. Wetswijziging maakt een toekomstige tijdelijke impulsregeling uit het Deltafonds mogelijk voor de versnelling van de uitvoering van ruimtelijke adaptatie. Voor de koepels is het van belang dat er perspectief komt op een substantiële bijdrage van het Rijk. Daarvoor is door de koepels op 1 juni een brief verstuurd aan de minister van IenW (cc Tweede Kamer en deltacommissaris). In het regeerakkoord zijn daarvoor geen specifieke middelen gereserveerd. Inhoudelijk is er de behoefte om het vraagstuk van klimaatadaptatie aan de voorkant te betrekken bij keuzes voor met name de woningbouwopgave (bijvoorbeeld het meenemen van de uitkomsten van stresstesten bij de aanleg van een nieuwbouwwijk) en bijvoorbeeld de pilots aardgasloze wijken.

Voor de zomer is de kabinetsreactie op de transitieagenda's circulaire economie verschenen. Om te komen tot regionale circulaire economie strategieën worden er ambtelijke bijeenkomsten georganiseerd met de koplopers vanuit de regio (mix van bedrijfsleven en decentrale overheden) waar al verschillende initiatieven lopen op het gebied van circulaire economie. Deze initiatieven moeten gezien worden als voorbeelden ter inspiratie voor de rest van Nederland. Circulaire economie heeft veel minder een ruimtelijke impact dan bijvoorbeeld de energietransitie en klimaatadaptatie waardoor de koppeling met de RES lastiger is te maken. Tegelijk levert de circulaire transitie een substantiële bijdrage aan de klimaatopgave, waardoor een samenhangende aanpak (ook in de RES) logisch en – vanuit een regionaal perspectief – onontbeerlijk lijkt.

Er blijkt dat de synergie bij de drie onderdelen onder samen aan de slag voor het klimaat de synergie voornamelijk zit in de regionale context (zie bijlage notitie synergie). De behoefte bestaat om deze drie onderdelen meer aan elkaar te koppelen en daarbij bijvoorbeeld ook de cross-over te maken vanuit klimaatadaptatie, circulaire economie en toekomstbestendig wonen.

Toekomstbestendig wonen

Betrokkenheid gemeenten: de VNG is in gesprek met BZK over thema's uit de Woonagenda en het IBP. Zowel G4, G40 als enkele individuele gemeenten zijn hierbij aangehaakt. Inzet VNG: de VNG heeft richting BZK aangegeven een aantal inhoudelijke knelpunten te zien. In november 2018 wordt hierover met BZK gesproken. Het gaat om de investeringscapaciteit van de woningcorporaties, financiering binnenstedelijke herstructurering, positie van gemeenten in het middenhuursegment, koppeling van mobiliteit aan woningbouw, huisvesting van diverse doelgroepen en betaalbaarheid.

Op 23 mei jongstleden is de Nationale woonagenda gepresenteerd. De woonagenda spitst zich toe op drie onderdelen: het vergroten en versnellen van de woningbouw, het beter benutten van de bestaande voorraad en de betaalbaarheid van het wonen. De medeoverheden hebben de Nationale woonagenda niet getekend, maar een intentieverklaring opgesteld waarin zij aangeven dat de thema's uit de Nationale woonagenda zeer herkenbaar zijn. De Nationale woonagenda vormt voor de minister van BZK een startpunt voor de verdere uitwerking van de woningbouwopgave en het koppelen van raakvlakken met andere opgaven.

Met de medeoverheden is een proces opgestart om de uitwerking van het IBP nader vorm te geven.

Regionale economie als versneller

Inzet VNG: Rijksagenda op het gebied van economie meer richten op lokale en regionale zaken, zoals aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, vestigingsklimaat, triple helix en innovatie.

Deze opgave richt zich vooral op aansluiting op pilots uit de regio. Op 5 juli jongstleden is er een werksessie georganiseerd door IPO, VNG en EZK.

Er was een gedeeld beeld dat het IBP-traject niet moet concurreren met lopende samenwerkingen tussen Rijk en regio op het economisch domein. Die samenwerkingen hebben eigen afstemmingstafels, die goed functioneren. Ook de regiodeals in het kader van de regio-enveloppe zijn geen onderdeel van dit thema. De focus bij de regiodeals is gericht op het oplossen van de problematiek in de regio, terwijl de filosofie en werkwijze bij het IBP anders is, namelijk dat Rijk en regio bij elk van de thema's vooraf gezamenlijke opgaven bepalen.

In de werksessie is vastgesteld dat het IBP kan helpen om pilots tot stand te brengen voor experimenten met vernieuwende samenwerkingsvormen tussen Rijk en regio die bijdragen aan versterking van de regionaal economische structuur. Afgesproken is om in het najaar in verschillende sessies in te zoomen op enkele concrete cases in de regio, waarbij op regionale schaal (inter)nationale, regionale en lokale beleidsinitiatieven bij elkaar komen. En waarbij vernieuwende vormen van samenwerken tussen regio en Rijk kunnen bijdragen aan de maatschappelijke en economische opgaven in de desbetreffende regio. De resultaten uit de verschillende sessie worden ingebracht in een nieuwe brede bijeenkomst/werksessie.

Naar een vitaal platteland

Betrokkenheid gemeenten: het kernteam IBP VP is betrokken bij de ontwikkelingen. Daarnaast staat het andere gemeenten vrij om aan te haken, om nieuwe gebieden aan te wijzen en dienen de gemeenten binnen de startgebieden bij de uitwerking van de vraagstukken te worden betrokken. Hoe zich dit precies gaat vormgeven is nog niet uitgekristalliseerd, wel zijn hierbij een bottom-up benadering en regionale invulling van belang.

Inzet VNG: de inhoudelijke opgave Vitaal Platteland een stap verder brengen, door een gebiedsgerichte aanpak, het vergroten van de slagkracht van de aanpak in de regio, door bundeling van instrumenten en middelen in maatwerkarrangementen en het vormgeven van interbestuurlijke samenwerking, waarmee ervaring wordt opgedaan voor toekomstbestendige samenwerking als één overheid.

Op 17 juli jongstleden zijn de samenwerkingsafspraken IBP Vitaal Platteland ondertekend door de Minister van LNV, Unie van Waterschappen, VNG en IPO. Hierin is afgesproken om in gezamenlijkheid sturing te geven aan een gemeenschappelijke agenda gericht op het behouden en versterken van een economisch vitaal, leefbaar en ecologisch duurzaam platteland. Concreet gaan we starten in 15 kansrijke gebieden, waar gebiedspartners dit najaar de gemeenschappelijke ambities en opgaven in de gebieden van onderop vormgeven in een gebiedsagenda, die komende jaren tot uitvoer gebracht kan worden. In het landelijk gebied komen veel grote opgaven samen die vragen om forste en structurele veranderingen. Opgaven die gericht zijn op kwaliteit en leefbaarheid van het landschap, verduurzaming van de landbouw, waterbeheer en waterkwaliteit, gezondheid van mens en dier, gezonde ecosystemen en klimaatdoelstellingen. De opgaven hangen met elkaar samen, maar vragen in elke regio om een andere aanpak. In grote lijnen kunnen er een viertal type gebieden worden onderscheiden waarin deze opgaven bij elkaar komen: "veenweidegebieden", "veedichte gebieden" en gebieden met sterk accent op respectievelijk "verduurzaming landbouw gericht op bodem en water" en "natuur en samenleving". De geselecteerde 15 gebieden zijn niet in beton gegoten. Er kunnen nog gebieden afvallen en er zullen nog gebieden bijkomen (rollende agenda), maar met het selecteren van deze gebieden kan een start worden gemaakt om vanuit de IBP-gedachte samen aan de slag te gaan met ruimte om gaandeweg ideeën en oplossingsrichtingen in te brengen. Flexibiliteit in het gebiedsproces is randvoorwaarde (dynamisch programmeren). Tijdens het proces zullen steeds meer partijen worden aangehaakt. Vanuit het programma IBP Vitaal

Platteland worden de gebieden en initiatieven in gezamenlijkheid gefaciliteerd en er worden randvoorwaarden gecreëerd om de samenwerking en uitvoering goed te kunnen doen. Deze ondersteuning wordt interbestuurlijk georganiseerd en uitgevoerd en heeft betrekking op a) onderzoek, kennis & innovatie, b) regelgeving & experimenteerruimte, c) het faciliteren van gezamenlijk leren en communicatie en d) financiële ondersteuning. De ondersteuning die geboden wordt is afhankelijk van de vraag uit het gebied.

Ten slotte worden impactanalyses gemaakt met crossovers met andere (IBP) opgaven, waardoor kansen kunnen worden benut in de gebieden. Actueel is bijvoorbeeld de sterke behoefte om gezamenlijk te werken aan (in het IBP aangekondigde) afdoende toezicht en handhaving in het landelijk gebied. Tweejaarlijks zal een bestuurlijke bijeenkomst worden georganiseerd om de vorderingen in de gebieden en op vlak van interbestuurlijk samenwerken te delen. Te beginnen dit najaar.

Eind september is het programmaplan Vitaal Platteland vastgesteld.

Ambitie is dat februari 2019, een jaar na ondertekening van het IBP, een behoorlijk aantal gebieden aan de slag zijn en de ondersteuningsstructuur te hebben staan.

Merkbaar beter in het sociaal domein

Onder deze opgave wordt gewerkt aan de volgende twaalf iconische programmatische thema's. Bij deze opgaven staan gemeenten en rijk gezamenlijk aan de lat. Gemeenten zijn onder andere via kernteams, die op 4 en 5 april zijn tijdens de bijeenkomst in den Bosch zijn gevormd, betrokken. Na een aarzelende start - gemeenten voelden zich overvallen door de hoeveelheid aan rijksprogramma's - zitten gemeenten en rijk inmiddels voor de meeste onderwerpen goed en gezamenlijk aan tafel. Bij de veranderingsopgave inburgering zijn gemeenten bijvoorbeeld vanuit het ibp nauw betrokken bij opzet en uitvoering van de opgaven. En bij de diverse thema's die aan zorg en veiligheid raken (huiselijk geweld, recidive, extremisme, verward gedrag en mensenhandel) slagen we erin om de verschillende landelijke programma's te vertalen in samenhangende (operationele) uitgangspunten voor gemeenten. Ook kunnen we vanuit het IBP een thema als laaggeletterdheid als een belangrijk doorsnijdend thema over het voetlicht brengen. In het vervolg lichten we de stand van zaken rondom de afzonderlijke onderdelen verder toe. Inmiddels is er een aantal akkoorden gesloten en programma's gestart. Te denken valt aan de Actieprogramma's Zorg voor de Jeugd, Eén Tegen Eenzaamheid en Geweld hoort nergens thuis. Hieronder worden er enkele van deze programma's uitgelicht.

1. Mensen die te maken hebben met eenzaamheid
2. Kinderen die binnen verschillende vormen van jeugdzorg en -hulp tussen wal en schip vallen
3. Ouderen en mensen met een beperking die hulp nodig hebben om in hun eigen vertrouwde omgeving te (blijven) wonen
4. Mensen voor wie een gezonde manier van leven geen vanzelfsprekendheid is
5. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt perspectief op werk bieden
6. Mensen die zich met het Nederlands niet goed kunnen redden
7. Personen die te maken hebben met huiselijk geweld (waaronder kinderen)
8. Personen die vatbaar zijn voor extremisme en radicalisering (waaronder jongeren)
9. Mensen die om wat voor reden dan ook (tijdelijk) verward gedrag vertonen
10. Recidive na detentie voorkomen (door meer aansluiting tussen detentie en gemeenten)
11. Vrouwen, mannen en kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel
12. Kansen creëren voor minder zelfredzame jongeren.

Voor het programma Eén tegen eenzaamheid wordt gewerkt vanuit een landelijke coalitie en zoveel mogelijk lokale coalities. Er is een QuickScan uitgevoerd naar de coalitieakkoorden om een beeld te krijgen van hoe ver gemeenten zijn om dit op de agenda te zetten en ook welke voornemens zij hebben om dit op te pakken. In 210 van de 306 gescande coalitieakkoorden, staat een verwijzing naar de aanpak van eenzaamheid. Voor gemeenten zijn de ambassadeurs Eric van der Burg en Marianne van den Anker actief, die spreken met wethouders over één tegen eenzaamheid. Daarnaast ondersteunen adviseurs op lokaal niveau om partijen bij elkaar te brengen in een gezamenlijke aanpak. Deze ondersteuning wordt vorm gegeven in een centrum tegen eenzaamheid dat tevens ook de interface wordt voor de landelijke coalitie tegen

eenzaamheid. In de week tegen eenzaamheid van 27 september t/m 6 oktober is er verdere bekendheid gegeven aan de uitvoering van het programma. VWS heeft een kwartiermaker aangesteld om het Centrum tegen Eenzaamheid verder vorm en inhoud te geven. Idee is dat gemeenten in de toekomst hier terecht kunnen voor instrumenten, voorbeelden, ondersteuning rond de aanpak van eenzaamheid. De huidige Coalitie Erbij wordt in het nieuwe Centrum tegen Eenzaamheid ondergebracht. Daarnaast worden momenteel landelijke afspraken gemaakt over de Nationale Eenzaamheidsagenda.

Het programma Langer Thuis richt zich specifiek op de grote en groeiende groep ouderen die zelfstandig thuis woont. Uitgangspunt hierbij is de wens van ouderen om zo lang mogelijk op een goede manier zelfstandig te kunnen blijven wonen, met ondersteuning, zorg en in een woning die aansluit bij hun persoonlijke behoeften. Nieuw aan het programma is dat het verbinding aanbrengt tussen verschillende domeinen die de kwaliteit van leven van ouderen raken. Het bevat voorts een reeks nieuwe maatregelen die een stevige impuls geven aan de beweging naar een lokale, integrale en persoonsgerichte aanpak voor (kwetsbare) ouderen. Deze zijn ondergebracht in drie actielijnen: goede ondersteuning en zorg thuis, mantelzorgers en vrijwilligers in zorg en welzijn en de actielijn wonen.

Na lancering van het Programma Langer Thuis op 18 juni is de prioriteit om draagvlak en commitment te verwerven van de (veld)partijen die een rol hebben bij het realiseren van de ambities. Met hen is vlak voor lancering afgesproken om in de uitwerking en implementatie samen op te trekken. Concreet is een werkgroep Langer Thuis gevormd met de opdracht een Plan van Aanpak op te stellen. Doel is dat het Plan van aanpak leidt tot draagvlak voor de ambities en acties in het Programma Langer Thuis. Het zal eventuele inhoudelijke aanscherpingen bevatten en verder heldere afspraken over de governance oftewel hoe partijen gezamenlijk en apart hun verantwoordelijkheid nemen voor de implementatie, alsmede over monitoring en voortgangsrapportages. In augustus 2018 was er een brede werksessie met vertegenwoordigers van VWS, VNG, gemeenten, zorgverzekeraars, aanbieders, corporaties, etc. om te spreken over de concretisering van het programma. De uitkomsten ervan worden momenteel verwerkt in een plan van aanpak met als doel om deze tijdens het BO van 1 november a.s. vast te stellen.

Op 12 september 2018 is het Programma Kansrijke Start gepresenteerd. Momenteel wordt gewerkt aan een programmateam bestaande uit vertegenwoordigers van VWS en gemeenten die verbindingen gaat leggen tussen lokale coalities en landelijke maatregelen. Begin september zijn de teksten van het Preventieakkoord aangeleverd bij de staatssecretaris van VWS. Ondertekening van het akkoord is voorzien voor eind oktober, daarna begint de uitwerking/uitvoering.

Het actieprogramma Zorg voor de Jeugd (VWS en JenV in partnerschap met de VNG en BGJZ) focust erop de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering merkbaar en meetbaar steeds beter te maken voor kinderen, jongeren en gezinnen, zodat ze op tijd passende hulp ontvangen. Momenteel werken VWS en VNG aan een implementatieplan waarin ook de governance van het programma wordt uitgewerkt. Een Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd gaat regio's ondersteunen bij het maken van regiodeals. De uitvoering daarvan komt bij de VNG te liggen. Met het actieprogramma Geweld hoort nergens thuis gaan gemeenten samen het Rijk de strijd aan tegen huiselijk geweld en kindermishandeling.

De Nederlandse arbeidsmarkt staat te springen om mensen die aan de slag kunnen en dat biedt kansen voor aanzienlijke groepen die tot nu toe aan de kant staan. Het kabinet en gemeenten zijn daarom in gesprek met betrokken partijen (werkgevers, UWV, MBO Raad en OCW) over een initiatief om op korte termijn middels een extra impuls mensen en werk bij elkaar te brengen. Een kernteam van vertegenwoordigers van SZW, VNG, gemeenten, VNO-NCW en MKB Nederland werken momenteel aan het Actieplan Perspectief op Werk. In september was hiervoor het bestuurlijk startoverleg. Het najaar wordt benut om het actieplan in gezamenlijkheid verder uit te werken en met een aantal enthousiaste gemeenten te starten met de uitvoering van een aantal acties.

In maart 2018 heeft de minister van OCW een Kamerbrief gestuurd over de voortgang van het Actieprogramma Tel mee met taal - het gezamenlijke actieprogramma van OCW, VWS, SZW

tegen laaggeletterdheid. In 2019 wordt dit programma voortgezet en benut als transitiejaar om de basis te leggen voor een vervolgaanpak vanaf 2020 waar ook BZK bij zal aansluiten. Daartoe zijn reeds samen met de VNG dialoogdagen georganiseerd en zullen verdiepende gesprekken worden gevoerd met gemeenten en andere relevante stakeholders om te bespreken hoe de aanpak van laaggeletterdheid de komende jaren een verdere impuls kan krijgen. Daarbij zal ook specifiek worden ingezoomd op de verbetermogelijkheden binnen het sociaal domein zoals laaggeletterdheid in relatie tot re-integratie naar werk, doorstroom en behoud van werk en schulden. Naar verwachting volgt in het voorjaar 2019 de kamerbrief met de vervolgaanpak. In de aanloop naar deze kamerbrief wordt een aantal strategische vraagstukken uitgewerkt, zoals de relatie Rijk-gemeenten rond dit thema.

Zorg en Veiligheid

Thema's 7 t/m 11 uit de opgave 'Merkbaar beter in het Sociaal Domein' hebben te maken met (verbinden van) zorg en veiligheid. Op deze thema's is naar aanleiding van het IBP een kernteam opgericht om deze thema's in gezamenlijkheid en samenhang te bezien, met als doel om met gemeenten en rijk samen de gemeenschappelijke knelpunten en behoeften die er op deze thema's bestaan zo optimaal mogelijk in kaart te kunnen brengen en te ondersteunen. De huidige stand van zaken op de vijf thema's is kort weergegeven als volgt.

- Het kernteam heeft een kerndocument zorg en veiligheid opgesteld met een regionale integrale aanpak voor het vervolg en een landelijk bestuurlijk overleg op zorg en veiligheid;
- Het programma 'Geweld hoort nergens thuis' onder leiding van Jan Dirk Sprokkereef is al gelanceerd. Er is een landelijke stuurgroep benoemd bestaande uit de drie opdrachtgevers (VWS, JenV en VNG) onder leiding van de minister van VWS. Een landelijk programmateam ondersteunt regio's waar nodig, stimuleert samenwerking en helpt om een doorbraak te forceren. Dit programmateam werkt samen met verschillende spelers uit de uitvoeringspraktijk waaronder zorg- en veiligheidshuizen, veilig thuis, gemeenten, medici en onderwijs.);
- Aan het thema recidive na detentie wordt o.a. invulling gegeven via diverse experimenten vanuit Koers & Kansen; de regiegroep is op sterkte gebracht met wethouders en een burgemeester. Diverse gemeenten hebben city deals gesloten onder de noemer "zorg en veiligheid in de stad." Ook de nog te implementeren visie op gevangenisstraffen 'Recht doen, kansen bieden' is relevant evenals het op te stellen nieuwe convenant met gemeenten over nazorg ex-gedetineerden; Rijk en VNG werken aan de inrichting voor de coördinatie op dit thema;
- Thema radicalisering / jihadisme is bezig met doorontwikkeling van de lokale aanpak (waarbij van groot belang is dat het sociaal domein als volwaardige partner wordt betrokken bij het veiligheidsdomein)¹
- VNG en Comensha werken momenteel aan een ondersteuningsprogramma voor het thema mensenhandel. VNG zal in het najaar 2018 een kwartiermaker aanstellen om na te gaan wat nodig is om de landelijk dekkende aanpak te versterken. Eind 2018 wordt een plan van aanpak naar de Tweede Kamer gestuurd. Het Schakelteam Personen met verward gedrag is officieel op 1 oktober 2018 gestopt. Hans van der Vlist heeft in de aanloop naar deze datum een advies uitgebracht over de voortzetting. Tot 1 januari 2019 werkt een deel van het schakelteam nog door om een warme overdracht naar een vervolgfase mogelijk te maken. De vervolgfase is gericht op borging van een sluitende aanpak en bouwstenen, en alle bijbehorende activiteiten. De focus gaat naar de regio: daar moet het gebeuren en het is van groot belang dat gemeenten met de ketenpartners regionaal sluitende afspraken maken.

¹ De komende twee jaar is voor het thema radicalisering / jihadisme de ambitie dat het sociaal domein (onderwijs, zorg, welzijn) als volwaardige partner onderdeel uitmaakt van de integrale aanpak op lokaal niveau. De adviseurs lokale aanpak hebben een belangrijke rol om de brede benadering aan te jagen en te agenderen.

Het thema zorg en veiligheid kent een groot aantal gemeenschappelijke elementen en daarnaast een eigen aanpak op deelonderwerpen. De integrale bouwstenen die in de diverse programma's – zoals het programma personen met verward gedrag - gesignaleerd en herkend zijn vragen erom integraal opgepakt te worden met de focus in de regio. Rijk en VNG zijn in gesprek om de regionale integrale zorg en veiligheidsaanpak te versterken.

De landelijke beweging 'Kansen creëren voor minderzelfredzame jongvolwassenen (16-27)' krijgt onder andere vorm door verschillende regionale pilots, die worden ingericht om de overgang tussen de domeinen zorg-onderwijs-arbeidsmarkt-justitie te versoepelen. Bijvoorbeeld pilots met het Toekomstplan (aangekondigd in het Programma Zorg voor de jeugd), met tweejarige begeleiding van kwetsbare mbo'ers naar de arbeidsmarkt (uitvoering motie Kwint) en met praktijkleren (aangekondigd in de OCW-verzamelbrief van 10 juli 2018). Belangrijkste doel van betrokken IBP-partners (VNG/gemeenten, SZW, OCW, JenV, VWS) is het inzetten op nieuwe vormen van samenwerking rond kansen voor minder zelfredzame jongeren.

Problematische schulden voorkomen en oplossen

Betrokkenheid gemeenten: via de genoemde thema's

Inzet VNG: de brede schuldenaanpak is een speerpunt voor VNG, waarbij stelselverandering zeer gewenst is

De IBP-opgave is een onderdeel van de Brede Schuldenaanpak. Het kabinet heeft in 2018 de brede schuldenaanpak gepresenteerd. In het bijbehorende actieplan zijn de maatregelen uitgewerkt en gericht op het terugdringen van het aantal mensen met problematische schulden en op een effectievere dienstverlening aan mensen met schulden. Binnen de brede schuldenaanpak worden drie actielijnen onderscheiden. Ten eerste preventie en vroegsignalering, ten tweede ontzorgen en ondersteunen en ten slotte zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso. In het kader van ontzorgen en ondersteunen zullen het Rijk en gemeenten in het kader van het Interbestuurlijk Programma afspraken uitwerken om tot een vernieuwende schuldenaanpak en een verbeterde toegang tot de schuldhulpverlening te komen. De VNG is samen met gemeenten in gesprek met de grote uitvoerders (Belastingdienst, CJIB, DUO, UWV, SVB en CAK) en de 7 departementen over de uitwerking van het interbestuurlijke programma. Dit doen we langs drie lijnen: a) voorkomen van schuldenproblematiek en vroegsignalering, b) sociale incasso en c) effectieve integrale schuldhulpverlening en beschermingsbewind. Per thema zijn er groepen gevormd bestaande uit gemeenten, grote uitvoerders en een departement. Zij concretiseren de acties voor de korte en de lange termijn op het terrein van uitvoering, beleid en wet- en regelgeving.

Nederland en migrant voorbereid

Betrokkenheid gemeenten: zie bij opgave 'merkbaar beter in het Sociaal Domein'.

In juli 2018 heeft de minister van SZW in een kamerbrief de hoofdlijnen van de Veranderopgave Inburgering (VOI) gepresenteerd. Begin oktober was er een bijeenkomst met vertegenwoordigers van circa 20 gemeenten, VNG, Divosa, en SZW waarbij gesproken is over de veranderingen door de nieuwe Wet Inburgering (vanaf 2020), wat tot die tijd nodig is voor inburgering bestaande groep nieuwkomers (Ondertussen). Ook is gesproken over pilots die vanaf najaar 2018 worden ingericht rond de VOI.

Er wordt op dit moment een ketenbreed programma Flexibilisering asielketen opgezet. Met gemeenten/VNG vindt overleg plaats over de samenwerking binnen het programma. Het doel van het programma is het ontwikkelen van maatregelen waardoor het asielsysteem beter kan meebewegen met schommelingen in de instroom zodat men in de toekomst sneller kan reageren en niet onder hoge druk grote aantallen extra bedden hoeven realiseren. Ook moet sneller duidelijk worden wat de kans is op inwilliging van een asielverzoek, zodat er sneller kan worden ingezet op integratie dan wel een terugkeerproces. In juli 2018 is een brief met een outline van de aanpak naar de Tweede Kamer gestuurd.

Er wordt daarnaast gewerkt aan een gezamenlijke afspraak over de ontwikkelingen van de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV, opvolger bed bad brood). Eind september was er overleg tussen JenV en gemeenten om te komen tot een (financiële) afspraak over de

ontwikkeling van de LVV. Dit wordt in het najaar in diverse VNG-commissies geagendeerd.

Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving

Betrokkenheid gemeenten: in de verschillende processen zijn gemeenten verschillend betrokken. Bij IBT/financieel toezicht is er bijvoorbeeld een actieve betrokkenheid, bij Interbestuurlijke verhouding gaat dat snel gebeuren (past in het proces). Gemeenten zijn betrokken bij pilots rond regionaal samenwerken en ook bij het beleidskader herindeling.

Voor i-Overheid is er een kleine werkgroep van gemeenten geformeerd.

Via de commissies Raadsleden & Griffiers, Bestuur & Veiligheid, Informatiesamenleving en Financiën zijn gemeenten ook betrokken.

Onder de noemer van 'Goed openbaar bestuur' (GOB) zijn kort vóór de zomer meerdere actieprogramma's opgestart, namelijk:

- Actieprogramma Versterking lokale democratie en bestuur: verbinding tussen bestuur en burger versterken, onder meer door middel van experimenten met organieke wetgeving, ondersteuning en toerusting van volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren en door te werken aan een grotere weerbaarheid van democratie en bestuur.
- Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr): versterking van de legitimiteit van samenwerkingsverbanden en verruiming van mogelijkheden voor inrichting van samenwerking.
- Herziening van de financiële verhoudingen tussen Rijk en medeoverheden voor herijking van de verdeling van het gemeente- en provinciefonds en herziening van het uitkeringsstelsel als geheel.
- Modernisering interbestuurlijk toezicht (IBT) en het financieel toezicht, waarbij de gevolgen van toenemende interbestuurlijke samenwerking voor de toezichtsrelaties worden gezien.
- Codificering om een goede digitale overheid mogelijk te maken.

Goed openbaar bestuur bevat dwarsdoorsnijdende aspecten, zoals informatiesamenleving, democratische legitimiteit, transparantie en integriteit, die randvoorwaardelijk zijn bij andere maatschappelijke opgaven in het IBP. Deze aspecten komen tot leven door ze te verbinden met de uitvoeringspraktijk van die opgaven. Samenwerken als één overheid moet vooral in de (regionale/gebiedsgerichte) praktijk gestalte krijgen, gekoppeld aan inhoudelijke thema's. Verder wil het thema 'Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving' bijdragen aan het vinden en benutten van cross-overs die bestaan tussen verschillende thema's in het IBP.

Tijdens een denk/werksessie 'Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving' zijn de GOB-acties verbonden aan twee inhoudelijke cases: de aanpak aardgasvrije wijken (IBP-opgave 'Samen aan de slag voor het klimaat'), en de veranderopgave inburgering (IBP-opgave 'Nederland en migrant goed voorbereid'). Deze aanpak, gericht op het stimuleren van nieuwe verbindingen en samenhang tussen opgaven, wordt voortgezet in sessies met de andere IBP-opgaven. Hiertoe is een eerste inventarisatie gedaan van mogelijke verbindingen met de IBP-opgaven. Deze inventarisatie wordt de komende tijd breder uitgevoerd samen met de koepels en trekkers van de IBP-opgaven. Op basis hiervan worden regionale/gebiedsgerichte proeftuinen georganiseerd, waarin crossovers nader worden uitgewerkt, bijvoorbeeld de verbinding tussen fysieke en sociale opgaven.

Om te komen tot een geactualiseerde Code Interbestuurlijke Verhoudingen is een werkgroep samengesteld met deelnemers vanuit het ministerie van BZK, VNG, IPO en UvW. De actualisatie heeft tot doel om te komen tot een aangepaste en door alle partijen gedragen Code IBV, die aansluit bij de beoogde cultuur en werkwijze van interbestuurlijk samenwerken. In november wordt een brede bijeenkomst georganiseerd met medewerkers van koepels en verschillende departementen.

Binnen het programma Democratie in Actie wordt momenteel verkend welke thema's zich lenen voor (regionale) projecten in 2019. In het kader van het IBP zijn in juli en september een tweetal sessies georganiseerd met gemeenten en provincies. Bedoeling is om de resultaten van deze sessies te verbinden aan het programma Democratie in Actie. Er wordt geïnventariseerd welke gemeenten en provincies zich willen verbinden aan onderstaande deelprojecten, en hoe deze projecten ingebed kunnen worden in DIA. Doel is om eind 2018 inzichtelijk te hebben welke projecten plaats zullen vinden en wie daarop de trekkers en deelnemers zullen zijn.

Passende financiële verhoudingen

Tijdens het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen van 23 mei jongstleden zijn er een aantal procesafspraken gemaakt ten aanzien van een aantal onderdelen onder de opgave passende financiële verhoudingen. Zo heeft het kabinet het voorstel voorgelegd om voor de EMU-norm de buffer te verruimen en daarmee de norm te verlagen. De norm komt dan uit op - 0,4% bbp en geldt voor de komende kabinetsperiode. Een belangrijke afspraak die is gemaakt rondom het punt procesafspraken fiscale thema's is de afspraak rondom BTW op samenwerken. Voorgesteld is om de eerder aangekondigde inperking van de koepelvrijstelling voor BTW op samenwerken op te schorten. Deze inperking zou gelden vanaf 1 januari 2019 en wordt nu dus niet gehanteerd. De tijd wordt gebruikt om een casus te maken richting de Europese Commissie. De staatssecretaris Financiën heeft dit op donderdag 7 juni officieel bekend gemaakt in een debat met de Tweede Kamer.

De overheveling van de integratie-uitkering Sociaal Domein (IUSD) wordt in reguliere werkprocessen en het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen verder voorbereid. Het algemene beeld rondom deze opgave is dat samengewerkt wordt tussen reguliere contacten in reguliere processen, er lijkt niet veel behoefte te zijn aan een extra overleg- of ontmoetingsimpuls ihkv het IBP. Desalniettemin zou het met name rondom het deelthema 'kennisuitwisseling financiering maatschappelijke opgaven' kunnen lonen om nieuwe verbindingen te leggen. Het gaat hierbij concreet om publiek-private financieringsvormen, die naar verwachting relevant zullen zijn bij het werken aan opgaven in de diverse regio's. De komende maanden wordt verder verkend hoe de dwarsverbinding op dit niveau het beste gelegd kan worden.

Krimp

De voortgangsrapportage krimp gaat medio november naar de tweede kamer ('krimpbrief'). Belangrijkste hierin is dat van domeinafspraken de omslag wordt gemaakt naar integrale afspraken. Vervolgens is het de bedoeling dat voor Kerst duidelijk wordt welke krimpgebieden wel of geen regio-envelop toegewezen krijgen. Er wordt echter rekening mee gehouden dat de toewijzing later zal plaatsvinden, begin 2019. Op basis daarvan kunnen de 9 krimpgebieden en 11 anticipeerregio's concrete plannen maken voor integrale pilot projecten in de regio. De opgave krimp leent zich goed voor een cross-over benadering met andere IBP opgaven. Zo wordt krimp gezien als kans voor de energietransitie en zijn er verbindingen te leggen met vitaal platteland, toekomstbestendig wonen, goed openbaar bestuur en passende financiële verhoudingen.

Europese Unie

De VNG heeft een periodiek Europa-overleg met de gemeenten en platforms, waar het IBP uitgebreid aan bod is geweest. Ook is het IBP onderwerp in de commissie Europa & Internationaal.

In de EU-paragraaf in het IBP staat de afspraak dat de minister van BZK een voorstel doet voor een versterkte samenwerking op EU-dossiers op basis van een verkenning. Deze verkenning bestaat uit twee delen:

- 1) Samenwerkingsafspraken: Het Rijk en koepels verkennen welke nieuwe vormen van samenwerking van toegevoegde waarde kunnen zijn. Deze verkenning vindt plaats op basis van eerder gemaakte afspraken, zoals deze zijn neergelegd in de Code Interbestuurlijke Verhoudingen van 2013, en de aanbevelingen uit het rapport 'Samen sterk in Europa'. VNG heeft samen met de UvW een notitie met een evaluatie het rapport 'Samen sterk in Europa' en voorstellen voor verdere samenwerking opgesteld en bij het Ministerie van BZK ingediend. IPO steunde dit paper. BZK heeft de meeste punten van het paper overgenomen. Het onderwerp staat geagendeerd voor het Bestuurlijk Overleg Europa van 20 november 2018.
- 2) Thema's: Het Rijk en koepels verkennen op welke thema's het Rijk en de decentrale overheden de samenwerking dienen te versterken. Te denken valt aan thema's binnen dit Interbestuurlijk Programma vallen, maar ook aan thema's zoals regionale gebiedsgerichte

aanpak (ESI-fondsen), milieu (o.a. klimaatadaptatie/mitigatie, circulaire economie), digitale interne markt en natuur/landbouw.

De samenwerking in Den Haag en Brussel voor een aantal Europese onderwerpen loopt al goed. VNG vraagt aandacht voor de volgende onderwerpen:

Regionale economie als versneller – onderdeel Beter samen optrekken in Europa: Europese structuurfondsen en investeringsprogramma's bieden financieringsmogelijkheden voor de onderwerpen van het IBP. Het is noodzakelijk dat in de komende periode wordt bekeken in hoeverre de voorstellen van de Europese Commissie financieringsmogelijkheden voor de uitvoering van het IBP kunnen bieden. Het IBP kan een inhoudelijk kader voor de onderhandelingen bieden. Voor de samenwerking op dit dossier is een interbestuurlijke werkgroep opgericht. In het verleden heeft een soortgelijke werkgroep goed gefunctioneerd, waarbij Rijk, gemeenten en provincies op basis van gelijkwaardigheid opereerden. Inzet van de VNG is om op eenzelfde wijze in deze onderhandelingsronde samen te werken met Rijk en provincies.

Naar een vitaal platteland: De afspraken die gemaakt zijn in het kader van het IBP Vitaal Platteland hangen nadrukkelijk samen met de ontwikkeling van het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). Het voorstel van de Europese Commissie om een nationaal strategisch GLB-plan op te stellen vraagt om een nieuwe samenwerking tussen de betrokken partijen. Dat is nog niet vorm gegeven. Om dit te realiseren willen we een tijdige samenwerking gericht op een gezamenlijke agenda. Het heeft de voorkeur dat voor dit onderwerp (net als voor cohesie) een interbestuurlijke werkgroep wordt opgericht. Plattelandsontwikkeling mag in dit proces niet ondersneeuwen, want leefbaarheid en brede economische ontwikkeling van het platteland blijft een belangrijk aandachtspunt.

iOverheid: Een eerdere betrokkenheid van VNG/gemeenten bij voorbereiding van en besluitvorming over nieuwe Commissievoorstellen op het gebied van digitale agenda, in het bijzonder de Europese interne digitale markt, moet nog worden opgezet.

GGU|2019

Het GGU Jaarprogramma 2019 in één overzicht

Gemeenten willen in de informatiesamenleving flexibele, mensgerichte en toekomstbestendige dienstverlening en bedrijfsvoering realiseren. Daarom werken zij samen en hebben zij in 2017 besloten de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) statutair te verankeren als functie van de VNG.

Negen prioriteiten

Gemeenten hebben op de Algemene Ledenvergadering in juni ingestemd met het jaarprogramma Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering 2019 en de financiering van het jaarprogramma GGU. Het jaarprogramma onderscheidt negen prioriteiten waarop gemeenten met hun partners het komende jaar samenwerken, vanuit het Fonds GGU. In dit overzicht worden de negen prioriteiten kort toegelicht.

Ze vallen uiteen in drie categorieën:

- A** Gemeenschappelijke basis voor de toekomst (prioriteiten 1 – 4)
- B** Continuïteit en betrouwbaarheid (prioriteiten 5 – 7)
- C** Doorontwikkeling en transformatie in beleidsdomeinen (prioriteiten 8 – 9)

Samen optrekken

De Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering is een belangrijke functie van de VNG om de ambities die gemeenten formuleerden in Samen Organiseren te realiseren. Meer samen doen betekent het bundelen van schaarse expertise, als één sector samenwerken met rijk, ketenpartners en markt, meer efficiency en door dit alles meer ruimte voor autonomie.

Samen organiseren is de beweging van gemeenten en VNG om de gemeentelijke uitvoering te verbeteren. Ze trekken daarin op met vak- en koepelverenigingen, zoals VIAG, IMG100.000+, Divosa en VGS. Deze samenwerking werpt vruchten af, zo wordt duidelijk uit vele projecten, programma's en andere initiatieven. Meer informatie hierover vindt u op de website van de VNG.

prioriteit

Doelstelling: door **samen te organiseren** treden we op als één herkenbare partij richting inwoners en ketenpartners.

1 Gemeenten als één: gezamenlijke basisprocessen en dienstverlening

Gemeenten werken samen aan een gemeenschappelijke aanpak en werkwijze ten aanzien van dienstverlening en basisprocessen. Bijvoorbeeld basisprocessen voor de domeinen werk, inkomen, belastingen en Omgevingswet en een gemeenschappelijke aanpak voor de ontwikkeling van serviceformules en klantreizen.

Hiermee realiseren gemeenten maatschappelijke doelen zoals meer uitstroom naar werk, vermindering van schulden, lagere administratieve lasten en efficiencyvoordelen door gezamenlijke ontwikkeling van voorzieningen.

'Gemeenten worden vaak beoordeeld op de voorkant: heb je een mooie website waarop de burgers van alles digitaal kunnen regelen? Prima, maar dan ben je er nog niet. Alleen als ook de achterkant subliem is geregeld, heeft de voorkant succes. Goede dienstverlening is het héle plaatje, backoffice en frontoffice.'

Jan Eshuis, gemeentesecretaris Hengelo.

Bron: <https://ibestuur.nl/podium/de-formule-van-hengelo>

'Gemeenten zien in dat we bewoners en bedrijven niet de digitale dienstverlening kunnen bieden die elders in de samenleving heel gewoon is. Daarom willen we vergaand samenwerken, om onze dienstverlening en bedrijfsvoering te moderniseren.'

Irma Woestenberg, voorzitter van de Taskforce Samen Organiseren.

Bron: iBestuur special Samen organiseren, maart 2018

<https://ibestuur.nl/partner-vng-realisatie/special-samen-organiseren>

prioriteit

2

Doelstelling: door **samen te organiseren** zijn we effectief en betrouwbaar richting ketenpartners en bundelen we schaarse expertise.

Inzet op digitale identiteit

Digitale identiteit is een volwaardige digitale versie van het paspoort. Wij vinden het als gemeenten van belang dat onze bewoners en bedrijven beschikken over deze faciliteit en zetten daarom sterk in op de ontwikkeling van een digitale identiteit. De eindverantwoordelijkheid hiervoor ligt primair bij de rijksoverheid; gemeenten willen hier invloed op uitoefenen.

Een goed werkende digitale identiteit is randvoorwaardelijk voor toekomstbestendige, veilige en moderne digitale dienstverlening.

'Met één digitale identiteit heb je één toegangscode die je gebruikt in contacten met overheden, bedrijven en inwoners. Eigenlijk net zoals we ook één en hetzelfde paspoort gebruiken voor alle situaties waarbij het nodig is om aan te tonen wie je bent. We onderzoeken in proeftuinen met een groep gemeenten hoe dat kan werken.'

Wilma Atsma, gemeentesecretaris van Bloemendaal.

Bron: <https://ibestuur.nl/partner-vng-realisaatie/digitale-identiteit-opent-alle-deuren>

'Met het position paper Digitale Identiteit laten we als gemeenten duidelijk zien hoeveel belang wij hechten aan de ontwikkeling van een digitale identiteit. Er staat in wat we willen en wat daarvoor nodig is, zowel technisch als in wetgeving.'

Irma Woestenberg, voorzitter van de Taskforce Samen Organiseren.

Bron: iBestuur special Samen Organiseren, maart 2018

<https://ibestuur.nl/partner-vng-realisaatie/special-samen-organiseren>

prioriteit

3

Doelstelling: door **samen te organiseren** bundelen we schaarse expertise, treden we op als één herkenbare sector richting marktpartijen en halen we efficiencyvoordelen door samen in te kopen.

Gezamenlijke basis in informatievoorziening

Als gemeenten willen we een nieuwe gezamenlijke informatievoorziening realiseren, die flexibel en leveranciersonafhankelijk is, gebruikmaakt van nieuwe technische mogelijkheden, waarmee we de veiligheid van informatie beter kunnen regelen en waarmee we de privacy van onze inwoners optimaal kunnen beschermen.

Hiervoor realiseren we stapsgewijs een nieuwe gezamenlijke basis in informatievoorziening onder Common Ground. We realiseren een Gemeenschappelijke Gemeentelijke Infrastructuur (GGI), werken verder aan standaarden en architectuur en investeren in een volwassen samenwerkingsrelatie met de markt.

'GGI-Veilig is een unieke kans om samen op te trekken in het realiseren van onze belangrijkste doelstelling: het bieden van veilige dienstverlening.'

Raymond van Kooten, CISO van het ISHW, het ICT-samenwerkingsverband van fusiegemeente Hoeksche Waard.

Bron: <https://www.vngrealisatie.nl/nieuws/gemeenten-kiezen-rap-tempo-voor-ggi-veilig>

'Het IT-landschap gaat veranderen en daar moet iedereen aan wennen, zowel gemeenten als leveranciers. We willen een gemeentelijk IT-landschap dat gemeenten in staat stelt om hun dienstverlening te verbeteren, te voldoen aan wetgeving en ruimte geeft om zich snel aan te passen aan de veranderende maatschappij.'

Han Wammes, manager leveranciersrelaties bij VNG Realisatie.

Bron: <http://publicatie.da2020.nl/magazine-juli-2018/gemeenten-en-leveranciers/>

Dit kaartje geeft een beeld van welke gemeenten, samen met hun partners, betrokken zijn bij het realiseren van deze prioriteit. De intensiteit van de samenwerking verschilt, het kan dus zijn dat niet alle gemeenten hierop staan weergegeven.

prioriteit

4

Doelstelling: door **samen te organiseren** bundelen we schaarse expertise en zijn we herkenbaar als lokale overheid voor onze inwoners en ondernemers.

Datagedreven samenleving en sturing

Door slimme inzet van data werken gemeenten aan verbetering van bestuur, uitvoering en samenwerking en realiseren ze maatschappelijke meerwaarde. Bijvoorbeeld door de inzet van data science technieken, werken aan open data en het gebruiken van data uit instrumenten zoals Waarstaatjegemeente.nl.

Met als doel betere publieke voorzieningen voor inwoners en ondernemers, meer vertrouwen in de overheid omdat deze transparant werkt en efficiencyvoordelen door het slim gebruiken van data binnen en buiten de gemeentelijke organisatie.

'De Monitor Doelgerichte Digitalisering houdt ons scherp. We streven naar excellente dienstverlening en willen dat graag laten meten. De tijd dat de overheid naar zichzelf keek en zag dat het wel goed was, is voorbij.'

Wilma Delissen, burgemeester van Peel en Maas.

Bron: <https://ibestuur.nl/podium/peel-en-maas-bijzonder-door-gewoon-te-blijven>

'Technologie helpt ons om tot een nog betere dienstverlening voor onze inwoners te komen. Een goed werkende, veilige digitale stad met ruimte voor (digitale) ondernemers is bovendien goed voor het vestigingsklimaat. Dat stelt eisen aan de beschikbaarheid van en toegang tot data, veilig datatransport en deskundigheid.'

Theo Veltman van het CTO Innovatieteam Amsterdam.

Bron: <http://publicatie.da2020.nl/magazine-juli-2018/principes-voor-de-digitale-stad/>

Dit kaartje geeft een beeld van welke gemeenten, samen met hun partners, betrokken zijn bij het realiseren van deze prioriteit. De intensiteit van de samenwerking verschilt, het kan dus zijn dat niet alle gemeenten hierop staan weergegeven.

prioriteit

Doelstelling: door **samen te organiseren** bundelen we schaarse expertise.

5

Informatieveiligheid en privacy

Goede bescherming van vertrouwelijke informatie is cruciaal voor het vertrouwen van inwoners in de overheid en de democratie. Dreigingen worden steeds geavanceerder en individuele gemeenten kunnen daardoor meer risico lopen.

Vandaar dat we ook hier kiezen voor een gemeenschappelijke aanpak, waarbinnen naast advies, ondersteuning, standaardisatie en bewustwording ook steeds meer aandacht is voor gezamenlijke voorzieningen, zoals een beveiligingslaag op de gemeenschappelijke infrastructuur.

'ENSIA is zeker niet af, maar dat is informatiebeveiliging ook nooit. De winst van de eerste fase, die nu achter de rug is, is dat alle partijen samen aan de slag zijn. Dat informatieveiligheid en privacy nu worden genoemd in de nieuwe collegeakkoorden van gemeenten.'

Rein Zijlstra, voormalig wethouder in Zeewolde en lid van de ENSIA-stuurgroep.
Bron: <http://publicatie.da2020.nl/magazine-juli-2018/ensia-geeft-gemeenten-grip-op-informatieveiligheid/>

'Het is mooi dat wij als samenwerkingsverband volwaardig aangesloten kunnen zijn bij de Informatiebeveiligingsdienst (IBD). We hebben veel aan hun ondersteuning, voor ons is de IBD een kennisbank.'

Nathaly Icke, afdelingsmanager Gegevensbeheer & IT en tevens CISO bij Cocensus, een gemeenschappelijke regeling op het gebied van belastingen voor elf gemeenten.

Bron: <https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/nieuws/informatiebeveiliging-bij-gemeentelijke-samenwerkingsverbanden-slagvaardig-maatregelen-nemen/>

Dit kaartje geeft een beeld van welke gemeenten, samen met hun partners, betrokken zijn bij het realiseren van deze prioriteit. De intensiteit van de samenwerking verschilt, het kan dus zijn dat niet alle gemeenten hierop staan weergegeven.

prioriteit

6

Doelstelling: door **samen te organiseren** zijn we effectief en betrouwbaar richting ketenpartners, rijk en markt, en bundelen we schaarse expertise.

Realisatie en beheer

Onder regie van, of door, VNG en VNG Realisatie wordt een aantal voorzieningen beheerd die door alle gemeenten in hun dagelijkse processen direct of indirect worden gebruikt. Hiermee garanderen we de continuïteit van deze voorzieningen. Het gaat onder meer om het beheer van concrete voorzieningen, zowel generiek als domeinspecifiek (zoals Gegevensknooppunt Sociaal Domein), het beheer van architectuur en standaarden en het bieden van continuïteit van de ondersteuning van gegevensuitwisseling en ketensamenwerking in het sociaal domein.

De toename van gezamenlijke activiteiten, en bijbehorende financiën, zal zich naar verwachting ook de komende jaren doorzetten. Dit is de logische consequentie van het partnerschap waar gemeenten voor kiezen in landelijke trajecten als bijvoorbeeld de Gezamenlijke Digitale Infrastructuur, het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de gegevensuitwisseling in het sociaal domein. Doordat we steeds meer samen ontwikkelen en realiseren, gaan we ook steeds meer samen beheren. Daarnaast zal het groeiende takenpakket van gemeenten en de toenemende complexiteit van technologische innovaties steeds meer vragen om het delen van kennis en gezamenlijk realiseren van voorzieningen.

'Als gemeenten en marktpartijen allerlei losse componenten ontwikkelen en andere gemeenten gaan die gebruiken, waar zet je die componenten dan neer? Hoe ga je deze verder ontwikkelen en beheren?'

Dewi Delhooven, programmamanager Digitale Transformatie gemeente Eindhoven.

Bron: Online magazine VNG Realisatie oktober 2018.

Dit kaartje geeft een beeld van welke gemeenten, samen met hun partners, betrokken zijn bij het realiseren van deze prioriteit. De intensiteit van de samenwerking verschilt, het kan dus zijn dat niet alle gemeenten hierop staan weergegeven.

prioriteit

Doelstelling: door **samen te organiseren** halen we grote efficiencyvoordelen.

7

Gezamenlijke inkoop (niet gefinancierd uit Fonds GGU)

Ruim 250 gemeenten doen al mee aan het collectief inkopen van ondersteunende voorzieningen zoals simkaarten, dataverbindingen, licenties en apparaten. Met als resultaat aanzienlijk lagere kosten en een betere kwaliteit van deze voorzieningen, dankzij vraagbundeling.

Deze activiteit wordt niet gefinancierd uit het Fonds GGU. Het kent een eigen financiering waarbij de VNG de kosten voorfinanciert, waarna de deelnemers de kosten van de aanbesteding en het contract-beheer terugbetalen, zodat iedere aanbesteding kostenneutraal is.

'Het is efficiënt om zoveel mogelijk collectief te doen waar het gaat om dingen die we toch allemaal gebruiken. Zoals datacommunicatie en voorwaarden voor de inkoop van ICT. Als we dat slim samen organiseren, dan houden we tijd en energie over voor zaken die lokaal echt belangrijk zijn.'

Miranda de Vries, burgemeester van Etten-Leur.

Bron: <https://ibestuur.nl/podium/balans-vinden-tussen-dienstverlening-rechtstaat-en-democratie>

Dit kaartje geeft een beeld van welke gemeenten, samen met hun partners, betrokken zijn bij het realiseren van deze prioriteit. De intensiteit van de samenwerking verschilt, het kan dus zijn dat niet alle gemeenten hierop staan weergegeven.

prioriteit

8

Fysiek Domein: Omgevingswet

Doelstelling: door **samen te organiseren** zijn we effectief en betrouwbaar richting rijk, andere overheden en ketenpartners, en bundelen we schaarse expertise. Zo worden we ook als één overheid herkenbaar voor onze inwoners en ondernemers.

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is het geheel van afspraken en ICT-voorzieningen, registraties, gegevensverzamelingen en bronnen die nodig zijn om aan initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegd gezag de informatie beschikbaar te stellen die zij willen raadplegen of nodig hebben voor de processen van de Omgevingswet.

Om alle gebruikers van het DSO zo goed mogelijk te kunnen bedienen zijn verschillende voorzieningen en afspraken nodig, op verschillende niveaus. Zodat gemeenten zijn voorbereid op invoering van het informatiekundige deel van de Omgevingswet en de beoogde gelijke informatiepositie van alle partijen.

'Wij koppelden als eerste gemeente in Nederland ons zaakstelsel aan de software van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Technisch gezien was dat niet zo moeilijk. Zeker niet vergeleken bij wat er de komende jaren nog moet gebeuren qua Omgevingswet. Om bij alle onderwerpen die gelijke informatiepositie te realiseren is echt enorm ingewikkeld.'

Hendrik-Jan van den Akker, IT-adviseur gemeente Amersfoort.

Bron: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/nieuws/amersfoortse-verbinding-met-dso-is-kinderspel.9590693.lynkx>

'We gaan de snelserviceformule verder uitwerken. We zijn al gestart met het snel digitaal afhandelen van vergunningen bij niet-complexe zaken, dat willen we verder uitbreiden. De landelijk ontwikkelde klantreizen en serviceformules van het DSO vormen de basis van onze aanpak.'

Anne Langenesch, programmamanager Omgevingswet gemeente Zaanstad.

Bron: <https://vng.nl/onderwerpenindex/ruimte-en-wonen/omgevingswet/januari-2018-een-lekker-druk-jaartje-voor-de-boeg>

Dit kaartje geeft een beeld van welke gemeenten, samen met hun partners, betrokken zijn bij het realiseren van deze prioriteit. De intensiteit van de samenwerking verschilt, het kan dus zijn dat niet alle gemeenten hierop staan weergegeven.

Doelstelling: door **samen te organiseren** zijn we effectief en betrouwbaar richting rijk, andere overheden en ketenpartners, en bundelen we schaarse expertise. Zo worden we ook als één overheid herkenbaar voor onze inwoners en ondernemers.

Doorontwikkeling sociaal domein: werk & inkomen, zorg & veiligheid, schuldhulp, Wmo & jeugd

Na de decentralisaties ontstaan er voor gemeenten nu kansen om in het sociaal domein meer integraal te werken aan maatschappelijke opgaven. In dit kader willen we de kansen voor gezamenlijke gemeentelijke uitvoering verkennen en ontwikkelen op het gebied van zorg en veiligheid, schuldhulpverlening, Wmo en jeugdhulp. Ook wordt ingezet op kennisuitwisseling rond deze onderwerpen. Daarnaast vraagt de al bestaande gegevensuitwisseling op het terrein van werk en inkomen om vernieuwing en borging van beheer.

Thema's en projecten die binnen deze prioriteit vallen zijn gegevensuitwisseling in de keten van werk & inkomen, thema-overstijgende ketensamenwerking in het gehele sociaal domein en het (door-)ontwikkelen van gezamenlijke processen en informatievoorziening. Zodat gemeenten effectief en efficiënt in de verschillende ketens binnen het sociaal domein kunnen opereren. Met samenhangende (gedigitaliseerde) ketenprocessen, gefundeerd met een adequate basisinfrastructuur en een gegevensplatform ter ondersteuning van een klantgerichte benadering.

'Het zou mij enorm helpen als ik voor elke instantie een contactpersoon heb aan wie ik bepaalde casussen kan voorleggen. Ook met de gemeente. Ik weet niet wat zij kunnen doen en waarover zij kunnen beslissen. Hebben zij bijvoorbeeld de bevoegdheid om meer opvangvoorzieningen te openen? Het zou fijn zijn om een manier te zoeken hoe wij met de gemeente wat effectiever kunnen samenwerken.'

Maruja Kesting, reclasseringswerker bij het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering.

Bron: <https://www.sanctieuitvoering.nl/actueel/nieuws/2018/04/12/interview-leger-des-heils>

Meer informatie

- **VNG** www.vng.nl
- **VNG Realisatie** www.vngrealisatie.nl
- **Samen Organiseren en GGU** vng.nl/samen-organiserenggu
- **GGU Jaarprogramma 2019** www.vngrealisatie.nl/ggujaarplan
- **Uitleg GGU (video)** www.youtube.com/watch?v=mj5kr55tOeQ
- **Roadmap** www.vngrealisatie.nl/roadmap

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 82 00
info@vng.nl

oktober 2018

vng.nl

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
2 november 2018
Ons kenmerk
COS/U201800858
Lbr. 18/066
Telefoon
070 3738393
Bijlage(n)
1

Onderwerp

Agendapunt 5a. Uitvoering moties ALV 27 juni 2018, uitgezonderd de vier samenhangende moties over financiën sociaal domein

Samenvatting

In de ALV van 27 juni 2018 zijn in totaal 16 moties aangenomen en zijn een motie en een amendement ingetrokken. In deze ledenbrief legt het bestuur verantwoording af over 12 van de aangenomen moties. De andere vier moties hadden betrekking op de financiële tekorten van gemeenten in het sociaal domein. Over de uitvoering van deze moties legt het bestuur verantwoording af onder agendapunt 5a.

Als bijlage bij deze ledenbrief treft u een overzicht aan, waarin het bestuur per motie aangeeft welke concrete acties zijn ondernomen om uitvoering te geven aan de motie én welke concrete acties in de komende periode nog worden ondernomen. Op basis van deze verantwoording stelt het bestuur u voor om de moties als afgedaan te beschouwen.

Dat betekent nadrukkelijk niet dat de VNG geen acties meer op de betreffende dossiers onderneemt. Voor de meeste dossiers geldt immers dat zij ook in de toekomst aandacht en inzet van de VNG vergen. In de verantwoording van het bestuur wordt steeds duidelijk gemaakt welke acties de VNG nog zal ondernemen. Vanzelfsprekend kunt u in de toekomst bovendien de VNG opnieuw oproepen, in een motie of anderszins, om zich sterk te maken op het betreffende dossier.

Aan de leden**Datum**

2 november 2018

Ons kenmerk

COS/U201800858

Lbr. 18/066

Telefoon

070 3738393

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Uitvoering moties ALV 27 juni 2018

Geacht college en gemeenteraad,

In de ALV van 27 juni 2018 zijn in totaal 16 moties aangenomen en zijn een motie en een amendement ingetrokken. In deze ledenbrief legt het bestuur verantwoording af over 12 van de aangenomen moties. De andere vier moties hadden betrekking op de financiële tekorten van gemeenten in het sociaal domein. Over de uitvoering van deze moties legt het bestuur verantwoording af onder agendapunt 2b.

Als bijlage bij deze ledenbrief treft u een overzicht aan, waarin het bestuur per motie aangeeft welke concrete acties zijn ondernomen om uitvoering te geven aan de motie en welke concrete acties de komende periode nog worden ondernomen.

Het gaat om de volgende moties (eerdere nummering in ALV wordt gehanteerd):

1. Huishoudelijke hulp/AMvB reële kostprijzen: aangenomen met 95,91 procent
2. Kosten gebruik berichtenbox MijnOverheid/GDI (generieke digitale infrastructuur): aangenomen met 99,34 procent
3. Elektronisch tellen en stemmen bij verkiezingen: per acclamatie akkoord
4. 'Iedereen moet kunnen stemmen': per acclamatie akkoord
5. Wmo Abonnementstarief: aangenomen met 96,51%
6. Klimaatakkoord: aangenomen met 98,99 procent
7. Raamovereenkomst Verpakkingen: per acclamatie akkoord
8. Onderwijshuisvesting: per acclamatie akkoord
9. Inzet VNG bij Klimaat- en Energieakkoord: per acclamatie akkoord
10. Ondergrond en maatschappelijke opgaven: per acclamatie akkoord
13. Programma Aanpak Stikstof: per acclamatie akkoord
18. JA/JA-sticker: aangenomen met 74,36 procent

Op basis van deze verantwoording stelt het bestuur u voor om de moties als afgedaan te beschouwen. Dat betekent nadrukkelijk niet dat de VNG geen acties meer op het betreffende dossiers onderneemt. Voor de meeste dossiers geldt immers dat zij ook in de toekomst aandacht en inzet van de VNG vergen. In de verantwoording van het bestuur wordt steeds duidelijk gemaakt welke acties de VNG nog zal ondernemen. Vanzelfsprekend kunt u in de toekomst bovendien de VNG opnieuw oproepen, in een motie of anderszins, om zich sterk te maken op het betreffende dossier.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'J.H.C. van Zanen', with a stylized flourish at the end.

mr J.H.C. van Zanen
voorzitter

BUITENGEWONE ALV 30 NOVEMBER 2018

5a. Overzicht opvolging moties ALV 27 juni 2018 (uitgezonderd vier moties inzake financiën sociaal domein)

Voorstel aan de leden:

- Op basis van de onderstaande verantwoording van het bestuur over de uitvoering van de moties in te stemmen met afdoening van de moties.

1. Motie huishoudelijke hulp / amvb reële kostprijzen

Oproep motie

- Zich actief in te spannen om de positie van de gemeenten nadrukkelijk naar voren te brengen in de regiegroep en daarbij ook actief de media te zoeken
- Zich in te zetten om bij de evaluatie met kracht aandacht te vragen voor de gevolgen van de huidige AMvB voor de financiële risico's van de gemeenten.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

Actief de media opzoeken

Als tegenwicht tegen de negatieve publiciteit van werkgevers en werknemers (zie hun website reële prijzenwijzer.nl) heeft de VNG in de media gereageerd. Zo heeft directeur Ali Rabarison in juni een interview gegeven aan Zorgvisie waarin zij tevens heeft gereageerd op een interview met Corine Dijkstra, wethouder te Gouda en indiener van de motie. Daarnaast is de wethouder van Zutphen die in goede samenwerking met zorgaanbieders tot een reële kostprijs bepaling van huishoudelijke hulp is gekomen, door Binnenlands Bestuur geïnterviewd. Tegengeluid tegen de negatieve beeldvorming dat gemeenten te lage tarieven zouden betalen kwam daarnaast van Minister Hugo de Jonge in het AO Wmo van 26 september jl. en van Jan Telgen, onafhankelijk expert van de regiegroep in een interview in Zorgvisie van 26 september.

VNG i.s.m. NDSD laten een onderzoek onder 15 gemeenten en aanbieders uitvoeren naar de ervaringen met de toepassing van de AMvB

VNG ism NDSD heeft KPMG de opdracht gegeven om 10 tot 15 gemeenten te interviewen die op de website reële prijzenwijzer een kwalificatie hebben gekregen dat hun tarief voor huishoudelijke hulp respectievelijk goed, break even dan wel onder de kostprijs is. In dit onderzoek hebben we ook aandacht gevraagd voor de samenwerkingsrelatie tussen de gemeente en de aanbieder: wat gaat goed en wat is ingewikkeld? Daarom worden de gemeenten die in het onderzoek betrokken zijn ook verzocht een of meer aanbieders te betrekken bij de interviews. KPMG is afgelopen week gestart met het benaderen van gemeenten.

Dit onderzoek is een eigen initiatief van VNG ism NDSD dat buiten de werkzaamheden van de regiegroep valt. VNG en NDSD gebruiken de uitkomsten om gemeenten beter te kunnen ondersteunen bij de toepassing van de AMvB.

Evaluatietraject amvb reële kostprijzen

De VNG is vertegenwoordigd in zowel de bestuurlijke als in de technische klankbordgroep van het evaluatietraject. De financiële gevolgen voor gemeenten zijn nadrukkelijk onderdeel van de

evaluatie. Wij zullen de VNG commissie Zorg Jeugd en Onderwijs en het bestuur op de hoogte houden van tussentijdse resultaten van de evaluatie.

Positie VNG in de regiegroep

VNG en Netwerk Directeuren Sociaal Domein (NDSD) stellen zich constructief kritisch op in de regiegroep. De verhoudingen in de regiegroep zijn niet goed. Vakbonden en werkgevers blijven de AMvB interpreteren als een instrument om een minimumtarief dat zij toereikend achten te bereiken. De website reële prijzenwijzer blijft bestaan inclusief alle namen van gemeenten die volgens de website een te laag tarief hanteren. Doordat partijen de AMvB zo verschillend interpreteren is het onmogelijk om gezamenlijke informatiebijeenkomsten te organiseren. De VNG heeft dat in de regiegroep ook aangegeven.

De VNG heeft er op aangedrongen dat de onafhankelijke expert een vraag en antwoord overzicht maakt van de belangrijkste vraagpunten met betrekking tot de AMvB ten behoeve van gemeenten en aanbieders. Voorts is gebleken dat een onafhankelijke expert op het terrein van inkoop niet alle juridische vragen over de AMvB (met name over het contractrecht) kan beantwoorden. VWS heeft toegezegd juridische expertise bij de regie groep te zullen inschakelen.

De regiegroep houdt op te bestaan per 1 januari 2019.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

De motie is geheel uitgevoerd.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Zorg, Jeugd & Onderwijs

Motie 2 kosten gebruik berichtenbox MijnOverheid/GDI (generieke digitale infrastructuur)

Oproep motie

- dat moet worden ingezet op een significante verlaging (25%) van de tarieven voor het gebruik van GDI voorzieningen vanaf 2020 ten opzichte van het peiljaar 2018
- te bewerkstelligen dat de tarieven van de berichten via Mijn Overheid Berichtenbox (MOBB) 2019 worden gemaximeerd op de kostprijs van papieren verzending van aanslagen (ca 0,40 euro per belastingaanslag incl. BTW).

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

- VNG zet in op uitvoering van de intentie van de motie. In haar advies heeft het bestuur een voorbehoud gemaakt rond het tijdstip waarop de beoogde kostenverlagingen voor gemeenten zichtbaar worden
- VNG heeft na de ALV de eigenaar van Logius (BZK) geïnformeerd over de inhoud en strekking van de ALV motie
- De governance rond Logius is in 2018 is als gevolg van de interbestuurlijke afspraken rond de besturing van Digitale overheid gewijzigd. De afspraken zijn erop gericht om meer invloed te krijgen op het proces dat de voorzieningen programmeert en tarieven bepaalt neemt VNG vanaf begin 2018 actief deel aan:
 - o het overkoepelend interbestuurlijk overleg Digitale Overheid (OBDO)
 - o de programmeringsraad Logius (PL)
 - o de interbestuurlijke commissie middelen (ICM)
 - o de Klantraden Logius (gemeentelijke vertegenwoordiging is sinds de zomer gerealiseerd)
 - o de kascommissie Logius (ondersteunend aan de PL)
- In de PL van september jl. heeft VNG op basis van deze motie het voorstel van Logius voor het tarief MOBB 2019 aangehouden en gevraagd om een duidelijker perspectief, dit wordt nu door de financiële werkgroep, waar VNG deel van uitmaakt, opgepakt
- Voor de goede orde; voor 2019 betreft de totale jaarlast voor deze diensten (Incl. DigiD en MOBB) ongeveer € 2,5 mln. Over 2018 is dit bedrag als taakmutatie via het gemeentefonds voor gemeenten afgekocht. Eenzelfde voornemen ligt voor 2019 voor.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

De motie is uitgevoerd naar de geest van de motie. Op de gegeven korte termijn is uitvoering van de motie naar de letter niet mogelijk. De VNG zet zich ook op langere termijn in naar de geest van de motie en daarvoor is een adequaat proces ingericht.

Belangrijkste punten:

- De VNG wendt in de governance rond Logius haar invloed aan om tot transparantie en kostenreductie te komen
- Voor een daadwerkelijke verlaging van de tarieven 2020 moet nog besluitvorming volgen. De VNG heeft al wel positie ingenomen om dit doel te bereiken
- T.a.v. de gewenste maximering voor 2019 is het doel niet gehaald, de concept tarieven moeten nog worden vastgesteld door BZK.

Verantwoordelijke VNG commissies:

Commissie Informatiesamenleving/Commissie Financiën

Motie 3 over elektronisch tellen en stemmen bij verkiezingen

Oproep motie

- Aan het ministerie van BZK voor te leggen om elektronisch tellen te vertalen naar concreet beleid en de volgende verkiezingen te gebruiken als proefperiode om elektronisch tellen te onderzoeken in de praktijk.
- Aandacht te blijven vragen om ook elektronisch stemmen op termijn mogelijk te maken.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

- Het huidige stembiljet is niet elektronisch telbaar. Daarom moet eerst een stembiljet worden ontwikkeld dat wel elektronisch kan worden geteld. De invoering van een nieuw stembiljet dat bovendien elektronisch telbaar is, is opgenomen in de Verkiezingsagenda 2021 van VNG/NVVB én de vernieuwingsagenda van de minister van BZK. De minister heeft een concreet stappenplan ontwikkeld om vanaf de herindelingsverkiezingen in november 2018 te experimenteren met het stemmen met verschillende modellen nieuwe stembiljetten. Van deze modellen is reeds aangetoond dat ze elektronisch telbaar zijn. Als de kiezer overweg blijkt te kunnen met het nieuwe stembiljet, kunnen vervolgens experimenten plaatsvinden met het elektronisch tellen van de stemmen op een centrale plek in de gemeente. Hiervoor is experimenteerwetgeving nodig.
Ter uitvoering van de Verkiezingsagenda 2021 hebben VNG en NVVB op 12 september jl. een hackathon georganiseerd over een nieuw stembiljet. Het ontwerp dat als winnaar van deze hackathon uit de bus is gekomen, heeft sterke gelijkenis met de modellen waarmee BZK gaat experimenteren.
- De VNG houdt de ontwikkelingen om elektronisch stemmen mogelijk te maken nauwlettend in de gaten en zal voor zover dat is aangewezen, het overleg met BZK en de Kiesraad zoeken om op dit punt nadere stappen te zetten.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

Aan de strekking van de motie is geheel tegemoetgekomen.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Bestuur en Veiligheid

Motie 4 Iedereen moet kunnen stemmen

Oproep motie

- Er bij het kabinet en de Kiesraad op aan te dringen dat de Kieswet dusdanig wordt gewijzigd dat het wordt toegestaan dat:
 - a. mensen met een visuele beperking tijdens het stemmen gebruik kunnen maken van technische hulpmiddelen;
 - b. mensen met een verstandelijke beperking zich tijdens het uitbrengen van hun stem onder voorwaarden (waaronder vooraf aanmelden) door een derde laten bijstaan.
- Om in overleg met het kabinet en de Kiesraad te zoeken naar oplossingen om elektronisch stemmen en tellen van de stemmen mogelijk te maken. Daarbij dient de veiligheid van het stemproces gegarandeerd te blijven tegen acceptabele kosten.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

- Op 1 januari 2019 treedt een wijziging van de Kieswet in werking op basis waarvan, kort gezegd, de stemlokalen 100% toegankelijk moeten zijn voor mensen met een fysieke beperking. Ook kiezers met een visuele beperking moeten dus zelfstandig hun stem kunnen uitbrengen. Zij mogen daarbij technische hulpmiddelen gebruiken. Hiertoe worden diverse initiatieven ontplooid. Vanaf 1 januari moeten in elk stemlokaal leesloeps aanwezig zijn voor slechtzienden. Daarnaast zal de VNG, in samenspraak met de doelgroep, bij de herindelingsverkiezingen in november 2018 weer een pilot met de stem-mal laten plaatsvinden en de evaluatie daarvan gebruiken om volgende stappen te zetten in 2019
- Het kunnen bieden van hulp in het stemhokje aan kiezers met een verstandelijke beperking, staat hoog op de agenda van de minister van BZK. Het ministerie van BZK heeft begin september met belangenorganisaties besproken op welke manier hulp in het stemhokje mogelijk kan worden. De VNG heeft voorafgaand aan dit overleg de motie onder de aandacht van BZK gebracht. Momenteel wordt verder verkend onder welke voorwaarden hulp in het stemhokje aan kiezers met een verstandelijke beperking is toegestaan. Bij de uitwerking van de ideeën hierover blijft de VNG actief betrokken
- Het onderdeel over elektronisch tellen en stemmen sluit aan bij motie 3 over elektronisch tellen en stemmen bij verkiezingen.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

Aan de motie is uitvoering gegeven.

Bij het ministerie van BZK is de inhoud van de motie onder de aandacht gebracht en gevraagd daarmee rekening te houden in de discussie met belangenorganisaties over het bieden van hulp in het stemhokje. De Kiesraad neemt ook aan die discussie deel. Dát er hulp door een derde geboden gaat worden is dus, mede dankzij de motie, een feit. De voorwaarden waaronder die hulp geboden zal worden zijn voorlopig nog niet uitgekristalliseerd. De VNG blijft bij de uitwerking van die ideeën betrokken.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Bestuur en Veiligheid

Motie 5 Wmo abonnementstarief

Oproep motie:

Bij het kabinet aan te dringen op het niet invoeren van het Wmo abonnementstarief.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

De VNG heeft zeer actief gelobbyd om het abonnementstarief niet in te voeren. Er zijn brieven gestuurd naar minister Hugo de Jonge, de Tweede en Eerste Kamer en naar de Raad van State. Het bestuurlijk overleg tussen VNG en minister de Jonge over dit onderwerp is in mei van dit jaar afgebroken omdat de minister geen enkele concessie heeft gedaan in de richting van gemeenten. De zorg over de aanzuigende werking van de maatregel blijft bestaan.

Het Besluit dat geldt voor 2019 is inmiddels geaccepteerd door de Tweede en Eerste Kamer. Het advies van de Raad van State wordt eind oktober verwacht. De besluitvorming over het wetsvoorstel dat per 1 januari 2020 van kracht wordt loopt nog. Het wetsvoorstel ligt nu ter advisering voor bij de Raad van State en verwacht wordt dat het advies in november bekend zal worden. Daarna zal het naar de Tweede Kamer worden gestuurd. Op dat moment zullen we een afweging maken of het zinvol is om de beide Kamers opnieuw te benaderen en onze zorgen kenbaar maken.

Tegelijk werken we samen met VWS om gemeenten zo goed mogelijk voor te bereiden op de veranderingen met ingang van 1 januari 2019. Inmiddels heeft de VNG een ledenbrief gestuurd met alle beschikbare informatie over de consequenties voor gemeenten van de invoering van de het Besluit in 2019. De ledenbrief bevat tevens de gewijzigde modelverordening Wmo.

VNG realisatie is bezig met een uitvoeringstoets om consequenties van het wetsvoorstel abonnementstarief in kaart te brengen. Samen met VWS zijn we bezig een monitor te ontwikkelen die inzicht moet gaan geven in de aanzuigende werking van de maatregel.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

- De VNG heeft zich zeer actief ingezet in de lobby. Dat heeft helaas niet tot concessies van minister De Jonge geleid
- De VNG richt zich nu op het verdere wetgevingsproces
- Tegelijkertijd werkt de VNG samen met VWS om gemeenten zo goed mogelijk voor te bereiden op de veranderingen met ingang van 1 januari 2019.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Zorg, Jeugd en Onderwijs.

Motie 6 Klimaatakkoord

Oproep motie

Bij het kabinet en het klimaatberaad erop aan te dringen dat:

- gemeenten voor het Klimaatakkoord de benodigde juridische en voldoende financiële middelen (€ 300 miljoen per jaar) van het Rijk krijgen
- het gehele proces voor de regionale energiestrategie voldoende ruimte biedt voor een gezamenlijke gedragen aanpak
- zorggedragen wordt dat iedereen mee kan doen.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

- In de gesprekken over het Klimaatakkoord worden 3 voorwaarden gesteld voor gemeenten om hun bijdrage te kunnen leveren: i. de beschikking over voldoende financiële middelen, ii. de juiste bevoegdheden, iii. het op orde zijn van het 'speelveld' (voldoende bouwers, installateurs, architecten, stedenbouwkundigen, enzovoort). Aanvullend wordt een onderzoek verricht naar de benodigde capaciteit en middelen bij gemeenten voor de extra taken die horen bij de regierol in de gebouwde omgeving
- In lijn met de wensen van gemeenten geeft VNG samen met provincies, waterschappen en rijk vorm aan de Regionale Energiestrategieën waarmee regio's zelf gaan over de ruimtelijke inpassing van de energieopwekking (warmte en elektriciteit), de benodigde infrastructuur en het ambitieniveau. Dankzij gemeenten staat de transitie daarmee ook dichtbij de burger. Dit is de basis voor verwoorde gezamenlijke en gedragen aanpak
- VNG benadrukt in haar gesprekken dat gemeenten de energietransitie moeten kunnen uitleggen aan haar inwoners. De transitie moet haalbaar en betaalbaar zijn. We leggen daarom de verbinding met de woningbouwopgave, lobbyen voor het behoud van 7 jaar terugverdiendtijd op wetgeving die de salderingsregeling vervangt en voeren gesprekken over de zogeheten 'gebouwgebonden financiering'.

De motie wordt gezien als ondersteunend aan de onderhandelingsinzet voor het Klimaatakkoord.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

- De gesprekken over het Klimaatakkoord zijn nog gaande en ook het onderzoek naar de uitvoeringsgevolgen loopt nog. Hierover kan nog geen uitspraak worden gedaan. Tot die tijd blijft VNG zich inzetten op de genoemde punten (genoemde randvoorwaarden en 'uitlegbaarheid'/betaalbaarheid)
- Het proces van de Regionale Energiestrategieën loopt. VNG werkt samen met medeoverheden aan het opzetten van een zorgvuldige governancestructuur waarmee alle partijen zich aan de strategie committeren.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Economie, Klimaat, Energie en Milieu

Motie 7: Raamovereenkomst Verpakkingen

Oproep motie

De motie roept het VNG-bestuur enerzijds op om in overleg te treden met de staatssecretaris, en haar te verzoeken om:

- Het gebrek aan vertrouwen tussen de raamovereenkomstpartijen te herstellen, door een onafhankelijke voorzitter te initiëren
- Afspraken en vergoedingen voor de inzameling en verwerking van kunststof verpakkingen na 2022 in wet- en regelgeving vast te leggen
- De huidige recyclingdoelstelling van 52% substantieel te verhogen
- Producenten en importeurs met wet- en regelgeving en/of prikkels te stimuleren meer secundaire grondstoffen toe te passen en hen ervan te vergewissen dat de op de markt gebrachte verpakkingen ook daadwerkelijk recyclebaar zijn.

De motie roept het VNG-bestuur anderzijds op om:

- De inzet van de VNG op dit dossier te verhogen
- De leden te informeren over de uitwerking van deze motie.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

De drie raamovereenkomstpartijen (ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, Afvalfonds Verpakkingen en VNG) werken momenteel aan voorstellen voor nieuwe afspraken, waarover gezamenlijk overeenstemming moet worden bereikt. De motie wordt gezien als ondersteunend aan de onderhandelingsinzet voor aanpassing van de overeenkomst en wordt dan ook (voor zover mogelijk) uitgevoerd.

- In het bestuurlijk overleg van 17 september jl., zijn de in de motie opgenomen verzoeken besproken met zowel staatssecretaris als bestuurders van het verpakkende bedrijfsleven. De staatssecretaris heeft besloten de regie meer naar zich toe te trekken, aangegeven ambitie te willen zien bij het verpakkende bedrijfsleven als het gaat om zowel verhoging van de recyclingdoelstelling als stimulering van het op de markt brengen goed recyclebare verpakkingen. Afspraken over inzameling en verwerking na 2022 dienen nader uitgewerkt te worden
- In de vergadering van de VNG-commissie EKEM op 6 september jl. is gesproken over verhoging van de inzet van de VNG op het betreffende dossier. De commissie heeft vier leden benoemd als portefeuillehouder voor het dossier *afval en circulaire economie*. Op ambtelijk niveau is in samenwerking met de NVRD een externe aangesteld voor ondersteuning binnen het dossier.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

Hoewel het merendeel van de oproepen in de motie zijn besproken met de staatssecretaris, wordt pas in een later stadium duidelijk of deze verzoeken ook op voldoende wijze verwerkt zijn in de nieuw te maken afspraken over de Raamovereenkomst Verpakkingen. De onderhandeling met het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat en het Afvalfonds Verpakkingen loopt naar verwachting nog enkele maanden. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van de aankomende bestuurlijke overleggen. Tot die tijd blijft de VNG zich inzetten op de genoemde punten.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Economie, Klimaat, Energie en Milieu

Motie 8 over onderwijshuisvesting

Oproep motie

De motie roept het VNG-bestuur op:

- In gesprek te gaan met het Rijk en de onderwijsorganisaties over een substantiële verhoging van de bekostiging voor onderwijshuisvesting waarmee het mogelijk wordt om te voorzien in schoolgebouwen die voldoen aan de huidige kwaliteitseisen en aan de toekomstige eisen op het gebied van duurzaamheid.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

De motie verwoordt het gevoel dat vergoeding voor onderwijshuisvesting via het gemeentefonds niet meer in verhouding staat tot de kosten die in de praktijk moeten worden gemaakt. Dit signaal komt van veel gemeenten.

Om uitvoering te geven aan deze motie heeft het bestuur op 1 november jl. een expertiseteam Onderwijshuisvesting ingesteld met de volgende opdracht:

- Maak een reconstructie van de ontwikkeling van de geldstroom die gemeenten (via het gemeentefonds) beschikbaar hebben voor onderwijshuisvesting in de afgelopen 10 jaar
- Maak voor diezelfde periode een analyse van de ontwikkeling van de kosten voor onderwijshuisvesting die gemeenten maken op basis van hun zorgplicht en als gevolg van veranderende duurzaamheidsvereisten (zowel van de ontwikkeling die zich heeft voorgedaan als van de ontwikkelingen die te verwachten is)
- Geef een beeld van de (onderhouds)toestand van schoolgebouwen en van de opgave die er nog ligt
- Maak een analyse van de verdeling van de kosten over de verschillende betrokken partijen.

De rapportage van het expertiseteam vormt ook inbreng in het traject rond het Klimaatakkoord.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

Met de instelling van het expertiseteam is aan de strekking van de motie voldaan.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Zorg, Jeugd en Onderwijs

Motie 10 Inzet VNG bij Klimaat- en Energieakkoord

Oproep motie

De motie roept het VNG-bestuur op:

- Dat de VNG binnen het Klimaat- en Energieakkoord, in lijn met het verzoek van minister Wiebes, aan sectortafels actief meewerkt aan maatregelenpakketten voor minimaal 49% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990 voor de regionale energiestrategieën voor wat betreft de opwek van duurzame energie en de energietransitie-opgaven in de gebouwde omgeving
- Dat bovenstaande en andere overeengekomen doelstellingen in de uitgangspunten van de Regionale Energie- en Klimaatstrategieën (RES) opgenomen worden
- Dat gemeenten er met de provincies en waterschappen voor staan dat deze regionale energiestrategieën optellen tot de nationale opgave voor de opwekking van hernieuwbare energie op land en daarmee gebaseerd zijn op de in het Klimaatakkoord vast te stellen doelen in vermeden CO₂ equivalenten conform de tafels Elektriciteit en Gebouwde Omgeving
- Dat de VNG zich ervoor inzet met de partners van het Klimaat- en Energieakkoord bij de nadere uitwerking van de maatregelenpakketten vanaf dit najaar inzicht te bieden in de omvang van de opgave en hoe deze kan worden vertaald door de regio's
- Dat de VNG er bij het Rijk op aandringt dat hier voldoende financiële middelen vrijgemaakt worden voor gemeenten. Deze financiële middelen zijn onder meer nodig voor regiekosten en voor de financiering van de transitie van de gebouwde omgeving.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

De motie wordt gezien als ondersteunend aan de onderhandelingsinzet voor het Klimaatakkoord en wordt dan ook uitgevoerd:

- De VNG wordt aan alle sectortafels ('gebouwde omgeving', 'industrie', 'elektriciteit', 'mobiliteit', 'landbouw en landgebruik') en het overkoepelende Klimaatberaad vertegenwoordigd door gemeentebestuurders. Ook de voorbereiding gebeurt door ambtenaren van gemeenten. Zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt samengewerkt met de overige decentrale overheden
- In lijn met de wensen van gemeenten geeft VNG samen met provincies, waterschappen en rijk vorm aan de Regionale Energiestrategieën waarmee regio's zelf gaan over de ruimtelijke inpassing van de energieopwekking (warmte en elektriciteit), de benodigde infrastructuur en het ambitieniveau. Dankzij gemeenten staat de transitie daarmee ook dichtbij de burger. Dit is de basis voor verwoorde gezamenlijke en gedragen aanpak
- In de gesprekken over het Klimaatakkoord worden 3 voorwaarden gesteld voor gemeenten om hun bijdrage te kunnen leveren: i. de beschikking over voldoende financiële middelen, ii. de juiste bevoegdheden, iii. het op orde zijn van het 'speelveld' (voldoende bouwers, installateurs, architecten, stedenbouwkundigen, enzovoort). Aanvullend wordt een onderzoek verricht naar de benodigde capaciteit en middelen bij gemeenten voor de extra taken die horen bij de regierol in de gebouwde omgeving.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

- De gesprekken over het Klimaatakkoord zijn nog gaande en ook het onderzoek naar de uitvoeringsgevolgen loopt nog. Hierover kan nog geen uitspraak worden gedaan. Tot die tijd blijft VNG zich inzetten op de genoemde punten
- Het proces van de Regionale Energiestrategieën loopt. VNG werkt samen met medeoverheden aan het opzetten van een zorgvuldige governancestructuur waarmee alle partijen zich aan de strategie committeren. Hoe de regionale bijdragen optellen tot een landelijk geheel als ook hoe dit inzichtelijk gemaakt zou kunnen worden is onderdeel van de

gesprekken. Voor de volledigheid: er heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden over het Klimaatakkoord en de leden worden betrokken bij de instemming.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Economie, Klimaat, Energie en Milieu

Motie 11 over ondergrond en maatschappelijke opgaven

Oproep motie

De motie roept het VNG-bestuur op:

- Bodem en ondergrond een goede plek te geven als onderdeel van de integraliteit van omgevingsvisie en omgevingsplan. Ondergrond moet expliciet onderdeel zijn van lokale ruimtelijke afwegingen
- Hiervoor bodem en ondergrond goed mee te nemen in "aan de slag met de OW"
- Het Rijk en provincies uit te nodigen samen met VNG de interbestuurlijke kenniscommunity ondergrond te benutten om gebruik van kennis over de ondergrond bij lokale afwegingen te bewerkstelligen
- Bij de minister van BZK te bepleiten samen met de VNG een impactanalyse voor de Basisregistratie Ondergrond uit te voeren.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

- Gemeenten worden door de VNG benaderd via o.a. een ledenbrief met informatie en een telefonische interviews (alle gemeenten). De WEB, het gemeentelijk netwerk voor bodem en ondergrond met ca. 200 deelnemers, voert deze telefonische interviews uit. Daarmee wordt tevens de onderlinge kennisdeling binnen het netwerk versterkt
- De VNG heeft met de minister overeenstemming bereikt over de gevraagde impactanalyse. Deze zal worden uitgevoerd door VNG Realisatie.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

De motie is in zijn geheel uitgevoerd.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Economie, Klimaat, Energie en Milieu

Motie 13 Programma aanpak stikstof (PAS)

Oproep motie

De motie roept het VNG-bestuur op:

- Bij het kabinet haar zorgen te uiten over de kwetsbaarheid van het Programma Aanpak Stikstof (PAS);
- Bij het kabinet aan te dringen op spoedige nieuwe wet- of regelgeving indien het PAS in zijn huidige vorm vernietigd wordt.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

- Zoals aangegeven in het preadvies van het bestuur zal de VNG zich inzetten conform de oproep in de motie na de uitspraak van het Europese Hof op 7 november a.s.
- Met het ministerie van LNV is het gesprek aangegaan over de “what if” scenario’s. Ook gemeente Ede was hier bij. Daarnaast worden de mogelijkheden voor een gezamenlijke lobby richting Europa verkend
- Via onze reactie op de LNV begroting is de kwetsbaarheid aangekaart richting het kabinet en er is erop aangedrongen dat nieuwe regelgeving noodzakelijk is indien het huidige stelsel geen stand houdt.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

De motie is hiermee uitgevoerd.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Economie, Klimaat, Energie en Milieu

Motie 18: JA/JA sticker

Oproep motie

De motie roept het VNG-bestuur op:

- Het voortouw te nemen om tot een gezamenlijke eenduidige gemeentelijke aanpak te komen voor de invoering van een Ja-Ja sticker voor de gemeenten die tot de invoering daarvan besloten hebben
- De staatssecretaris van I&M te verzoeken om deze aanpak te ondersteunen.

Uitvoering motie: concrete acties en voornemens VNG

- De VNG heeft samen met het ministerie van I&W en Rijkswaterstaat, een werkgroep samengesteld met 15 gemeenten die voornemens zijn om de JA-JA sticker in te voeren, of deze inmiddels hebben ingevoerd. Gezocht wordt hoe tot een gezamenlijke en eenduidige aanpak kan worden gekomen. Hiervoor heeft een eerste bijeenkomst plaatsgevonden, waar gemeenten kennis en voornemens hebben gedeeld
- Vanuit Rijkswaterstaat wordt op 28 september 2018 een stakeholder dialoog georganiseerd voor geïnteresseerde gemeenten en de branche. Daarna wordt geïnventariseerd welke gemeenten tot invoering besloten hebben (of gaan besluiten) en voor zover mogelijk richting gegeven aan een brede aanpak.

Uitvoering motie: in hoeverre is aan de strekking van de motie tegemoetgekomen?

De beschreven acties komen tegemoet aan de strekking van de motie. Wanneer het lukt om tot een brede en eenduidige aanpak te komen en kan rekenen op draagvlak vanuit gemeenten, zal de staatssecretaris worden verzocht om deze te ondersteunen.

Verantwoordelijke VNG commissie:

Economie, Klimaat, Energie en Milieu

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
6 november 2018
Ons kenmerk
COS/U201801008
Lbr. 18/068
Telefoon
070 373 8393
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Uitvoering vier samenhangende moties sociaal domein

Samenvatting

In de ALV van 27 juni jl. hebben de leden in een viertal moties hun ernstige zorgen uitgesproken over de financiële tekorten in het sociaal domein. In de afgelopen periode hebben wij met het kabinet intensief gesproken over concrete oplossingen voor deze problemen. In onze contacten met het kabinet en uit de brief van het kabinet van 6 november (zie bijlage) is ons gebleken dat het kabinet de signalen uit gemeenten serieus neemt, de tekorten bij gemeenten erkent en op dit moment voor een deel tegemoetkomt aan de oproep in de vier moties.

Zo biedt het kabinet naar onze inschatting een toereikende financiële tegemoetkoming voor de problemen bij de BUIG die voorkomt dat tekorten uit het verleden doorwerken. Tegelijkertijd moeten wij constateren dat op het gebied van jeugd er nog geen structurele afspraken over een toereikend macrobudget gemaakt zijn. In tegenstelling tot eerder overleggen is er vanuit de kant van het kabinet nu wel de erkenning van signalen van tekorten en de bereidheid om onderzoeken naar de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen te versnellen om vervolgens na een gezamenlijk traject richting het voorjaar op basis van de uitkomsten tot oplossingen te komen.

Gelet op de toereikende oplossingen voor de problemen bij de BUIG en de vooralsnog ontoereikende oplossingen voor de tekorten in de jeugdhulp, stellen wij u voor:

- a. Vast te stellen dat er gezien de discussie met kabinet geen streep onder het verleden is gezet (*naar aanleiding van de motie "IBP inzake de streep onder het verleden"*).
- b. De lijn te handhaven dat gemeenten samen met het kabinet opgaven willen uitvoeren, maar per (deel)akkoord zullen beoordelen of er voldoende financiële ruimte is voor de uitvoering in relatie tot de oplossing van structurele problemen in het sociaal domein (*conform de motie "Stevige structurele afspraken sociaal domein"*).
- c. De blokkade op het sluiten van (deel)akkoorden in het sociaal domein met financiële consequenties op te heffen (*conform de motie "Advies ROB over financieringssystematiek bijstand", waarin overeenstemming met het kabinet over de aanbevelingen van de ROB als voorwaarde is opgenomen*).
- d. De samenwerking met het kabinet in het IBP te continueren.

Wij zien de kabinetsreactie als een belangrijke stap om te komen tot een ander gesprek vanuit onze grote en gezamenlijke verantwoordelijkheid om de juiste zorg op de juiste plek te organiseren. Uiteraard is het hierbij wel noodzakelijk dat er in het voorjaar een oplossing komt voor de problemen in de jeugdhulp.

Aan de leden**Datum**

6 november 2018

Ons kenmerk

COS/U201801008

Lbr. 18/068

Telefoon

070 373 8393

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Uitvoering vier samenhangende moties sociaal domein

Geacht college en gemeenteraad,

In onze brief van 2 juli jl. hebben wij het kabinet geïnformeerd over de bekrachtiging van de Programmastart IBP in de ALV van 27 juni jl. en nadrukkelijk gewezen op de zorgen die daarbij door de leden zijn uitgesproken over de financiële tekorten in het sociaal domein en de effecten daarvan op de totale gemeentefinanciën. Wij hebben aangegeven met het kabinet te willen spreken over oplossingen en over de in de ALV aangenomen moties. Het kabinet heeft in zijn brief van 6 november jl. (zie bijlage) gereageerd op onze brief.

In deze ledenbrief gaan wij in op:

1. De VNG-inzet bij de kabinetsformatie.
2. De uitgangspunten van de Programmastart IBP van 14 februari jl.
3. De parallelle afspraken met het kabinet over knelpunten sociaal domein.
4. De bekrachtiging van de Programmastart Startdocument IBP en vier samenhangende moties die zijn aangenomen in de ALV van 27 juni jl.
5. Contacten tussen VNG en kabinet in de periode juli-oktober.
6. De duiding van de reactie van het kabinet in zijn brief van 6 november jl.
7. De voorstellen aan de Buitengewone ALV van 30 november a.s.

1. VNG-inzet bij de kabinetsformatie

Met de decentralisaties in het sociaal domein hebben gemeenten zware extra verantwoordelijkheden gekregen die hun inwoners direct raken. Dat vraagt om andere verhoudingen tussen de overheden, zowel financieel als inhoudelijk. Het bestuur heeft daarom bij de kabinetsformatie in november 2017 gepleit voor uitbreiding van de financiële ruimte en ingezet op goede afspraken met het kabinet op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid.

Onze inzet richting het nieuwe kabinet was gericht op drie doelen. Allereerst dat wij met Rijk, provincies en waterschappen op een gelijkwaardige manier samenwerken aan een aantal belangrijke maatschappelijke vraagstukken. Ten tweede dat de omvang van het gemeentefonds meegroeit met de rijksuitgaven (het “samen trap op trap af”-principe) en dat de voeding van het gemeentefonds wordt gebaseerd op het “brede begrotingskader”. Dat brede begrotingskader bestaat uit de rijksuitgaven, inclusief zorg en sociale zekerheid. Dit is van belang omdat de zorg een steeds groter deel van de gemeentelijke uitgaven betreft. Op dit nieuwe financiële kader mogen geen financiële verplichtingen rusten. De gemeenteraad beslist over de inzet van deze middelen. Wel zijn gemeenten risicodragers waar eigen beleidskeuzen worden gemaakt. Ten derde dat een aantal hardnekkige financiële problemen in het sociaal domein worden opgelost. Daarbij hebben wij ons specifiek gericht op vier knelpunten: de stapeling van tekorten voor een aantal gemeenten, de tekorten in de Bundeling Uitkeringen inkomensvoorzieningen (BUIG), de volumegroei in de uitgaven voor jeugd en de gevolgen van opneemde regelingen.

2. Uitgangspunten Programmastart IBP 14 februari 2018

Het bestuur heeft op 14 februari jl. overeenstemming bereikt met Rijk, IPO en UvW over de Programmastart IBP, waarin de uitgangspunten zijn vastgelegd voor de gezamenlijke aanpak van tien belangrijke maatschappelijke vraagstukken. De inzet van de VNG was hierbij gericht op drie doelen: gelijkwaardige samenwerking, brede koppeling van het gemeentefonds aan de Rijksbegroting en de oplossing van de financiële problemen van gemeenten in het sociaal domein.

Er zijn concrete afspraken gemaakt over het meegroeien van het gemeentefonds met de Rijksuitgaven (het “samen trap op trap af”-principe), inclusief dat de voeding van het gemeentefonds wordt gebaseerd op het “brede begrotingskader”. Dat betekent dat gemeenten in de komende kabinetsperiode een hogere groei van het gemeentefonds tegemoet kunnen zien en dat meer- en minderuitgaven van het Rijk doorwerken in de omvang van het gemeentefonds. Dit leidt ertoe dat het gemeentefonds de komende vijf jaar groeit. Overigens is deze financiële ruimte voor een belangrijk deel noodzakelijk voor het opvangen van onder meer loon- en prijsontwikkelingen en oplopende rekeningen en groei in het sociaal domein.

Deze inhoudelijke en financiële uitgangspunten in de Programmastart IBP vormden de basis om programmatische afspraken te maken over de gezamenlijke aanpak van belangrijke maatschappelijke vraagstukken.

3. Parallele afspraken met kabinet over knelpunten sociaal domein (14 februari 2018):

Met het kabinet hebben wij parallel aan de voorbereiding van het IBP gesproken over een aantal financiële knelpunten in het sociaal domein. Op deze knelpunten was het niet mogelijk om afspraken te maken met het vorige kabinet. Door het VNG-bestuur is aan de onderhandelingstafel opnieuw ingezet op een oplossing voor de tekorten waarmee gemeenten te maken hebben in het sociaal domein. Deze knelpunten mogen geen belemmering blijven vormen voor het aanpakken van nieuwe maatschappelijke opgaven in de komende jaren. Ook bij het huidige kabinet was er nog weinig bereidheid om alsnog tot een oplossing van deze knelpunten te komen. Het Rijk was van mening dat gemeenten met de ruimere middelen in het gemeentefonds reeds voldoende financiële ruimte hadden gekregen. Dit was voor het bestuur reden om onze inzet te richten op vier concrete knelpunten:

- de stapeling van tekorten voor een aantal gemeenten
- de tekorten in de Bundeling Uitkeringen inkomensvoorzieningen (BUIG)
- de volumegroei in de uitgaven voor jeugd
- de gevolgen van openeinde regelingen.

Wij hebben op deze vier knelpunten niet al onze doelen bereikt, maar wel de volgende toezeggingen bij het Rijk bedongen:

- er komt een Fonds Tekortgemeenten om gemeenten met de grootste financiële problemen in 2018 (gedeeltelijk) te compenseren. Dit Fonds wordt gevuld door Rijk en gemeenten (afpraak: voorstel in de ALV van 27 juni)
- de ROB brengt een advies uit over het functioneren van de systematiek van de Bundeling Uitkeringen inkomensvoorzieningen (BUIG) (afpraak: onderzoek gereed vóór ALV 27 juni)
- er komt een onderzoek naar de feitelijke uitgaven voor jeugd. Over de volumegroei konden Rijk en VNG het eerder niet eens worden (geen termijn afgesproken)
- met het Rijk wordt gezocht naar maatregelen om de financiële risico's te beperken van enkele openeinde regelingen in de zorg (verschillende interpretaties bij kabinet en VNG).

Deze afspraken over knelpunten in het sociaal domein maken geen deel uit van het IBP. Wel bepalen deze afspraken samen met het IBP het financiële kader waarbinnen de gemeenten in de komende periode moeten opereren.

Omdat de toezeggingen van het kabinet nog onvoldoende adequate oplossingen voor de knelpunten in het sociaal domein garandeerden hebben de leden in de ALV van 27 juni bevestigd dat er geen streep onder het verleden is gezet. Het bestuur heeft het kabinet hierover geïnformeerd.

4. Bekrachtiging Programmastart IBP en vier aangenomen moties in ALV 27 juni jl.

In de ALV hebben de leden de Programmastart IBP bekrachtigd. Tegelijkertijd is een motie aangenomen waarin is opgeroepen om de Programmastart IBP te bekrachtigen met uitzondering van de passage over de streep onder het verleden. Daarnaast zijn drie moties aangenomen die het bestuur oproepen om zich bij het kabinet sterk te maken voor de oplossing van knelpunten in het sociaal domein en die voorwaarden stellen aan het sluiten van (deel)akkoorden door de VNG met het kabinet.

Het gaat om moties inzake:

- a. het Advies van de ROB over de financieringssystematiek van de bijstand
- b. het Verdeelmodel sociaal domein
- c. stevige structurele afspraken sociaal domein.

a. Motie “Advies ROB over financieringssystematiek bijstand”:

Uitspraak:

- Van het Rijk te verwachten specifieke, wettelijke taken adequaat worden gefinancierd
- Met het afsluiten van het Interbestuurlijk Programma nadrukkelijk géén streep te hebben gezet onder de discussie over een toereikende financiering van de bijstand
- Van het Rijk te verwachten dat de aanbevelingen van de ROB onverkort en onverwijld worden overgenomen en geïmplementeerd waarmee:
 - o Compensatie wordt geboden om te voorkomen dat de tekorten uit het verleden doorwerken in de budgetten van 2018 en 2019
 - o de omvang van beleidseffecten voor gemeenten controleerbaar wordt
 - o Bestuurlijke afspraken worden gemaakt over tekorten die desondanks optreden
- De aanbevelingen van de ROB als randvoorwaarden te zien voor de uitvoering van het Interbestuurlijk programma.

Oproep aan VNG-bestuur:

- Dit standpunt met kracht, enthousiasme en de grootst mogelijke helderheid bij het Rijk onder de aandacht te brengen
- Niet eerder over te gaan tot het sluiten van deel- of uitwerkingsakkoorden in het sociaal domein met financiële consequenties dan dat overeenstemming is bereikt over de aanbevelingen van de ROB.

b. Motie “Verdeelmodel sociaal domein”:

Spreekt uit dat:

- De VNG bij het huidige kabinet pleit voor een versnelde analyse van de budgetten en verdeelmodel van het sociaal domein en indien dat noodzakelijk is een bijstelling van het verdeelmodel van het sociaal domein.

c. Motie “Stevige structurele afspraken sociaal domein”:

Spreekt uit dat:

- wij vast willen houden aan de vier randvoorwaarden die zijn gesteld bij instemming met het IBP
- gemeenten niet voldoende structurele middelen hebben om zowel de tekorten in het sociaal domein aan te vullen als om middelen voor het IBP beschikbaar te stellen
- wij het Fonds tekortgemeenten zien als een tijdelijke stap om de financiële problemen in het sociaal domein voor een deel op te lossen
- wij akkoord gaan met uw advies om in te stemmen met het IBP, op voorwaarde dat u in gesprek blijft met het kabinet over de uitkomsten van lopende onderzoeken (o.a. aandringsonderzoek dat het afgesproken onderzoek naar uitgaven jeugdhulp ook gaat over de volumeontwikkeling, de tekorten op het Buigbudget, loon- en prijsbijstellingen, en gevolgen

abbonementstarief) en te komen tot duurzame oplossingen in het sociale domein door het beschikbaar stellen van toereikende macrobudgetten door het Rijk

- de gemeenten samen met het kabinet de IBP-opgaven willen uitvoeren, maar per (deel)akkoord zullen beoordelen of er voldoende financiële ruimte is voor de uitvoering, in relatie tot de oplossing van de structurele problemen in het sociaal domein
- en komen hier op terug in het BALV najaar 2018.

In onze brief van 2 juli jl. hebben wij het kabinet hierover geïnformeerd en nadrukkelijk gewezen op de zorgen die door de leden zijn uitgesproken over de financiële tekorten in het sociaal domein en de effecten daarvan op de totale gemeentefinanciën. Wij hebben aangegeven met het kabinet te willen spreken over oplossingen en over de in de ALV aangenomen moties.

5. Contacten VNG-kabinet in de periode juli-oktober

In de afgelopen periode is door de VNG bestuurlijk en ambtelijk intensief gesproken met bewindslieden en departementen over de wijze waarop invulling kan worden gegeven aan de oplossing van knelpunten in het sociaal domein. Een kerngroep uit het bestuur bestaande uit de vicevoorzitter en de voorzitters van de commissies Zorg, Jeugd & Onderwijs, Participatie, Schuldhulpverlening & Integratie en Financiën heeft onze inzet onder de aandacht gebracht van de ministers van BZK en VWS en de staatssecretarissen SZW en Financiën. Op ambtelijk niveau hebben de algemeen directeur en de directeur Inclusieve Samenleving afgesteld met de betreffende directeurs-generaal.

Belangrijke mijlpalen in de contacten met het kabinet waren:

- Het overleg van de kerngroep met een afvaardiging van het kabinet op 11 september
- Het Bestuurlijk overleg Financiële Verhoudingen (BOFv) van 8 oktober
- De lobby richting de Tweede Kamer bij onder meer het AO Financiën Sociaal Domein en de begrotingsbehandelingen VWS en BZK.

Ook over de reactie van het kabinet in zijn brief van 6 november is tot het laatste moment contact geweest tussen VNG en kabinet, waarbij het ministerie van BZK een coördinerende rol speelde.

6. De duiding van de reactie van het kabinet in zijn brief van 6 november

Het kabinet heeft in zijn brief van 6 november (zie bijlage) gereageerd op de vier samenhangende moties over de financiën in het sociaal domein, die zijn aangenomen in de ALV van 27 juni jl.

Hierna gaan wij achtereenvolgens in op:

- a. Tekorten Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen (BUIG)
- b. Verdeelmodel sociaal domein
- c. Structurele afspraken in het brede sociaal domein/volumegroei jeugd.

a. Tekorten Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen (BUIG)

Het kabinet geeft aan dat in het laatste Bestuurlijk Overleg op 10 oktober geconcludeerd is dat de aanbevelingen van de ROB in belangrijke mate zijn overgenomen. Wij onderschrijven dit. Concreet betekent dit het volgende voor wat betreft de aanbevelingen van het ROB:

- *Aanbeveling 1 over oplossing voor de tekorten over het macrobudget 2016/2017 door gehele of gedeeltelijke compensatie:* bij de vaststelling van het macrobudget 2018 en 2019 is SZW ten gunste van gemeenten afgeweken van de raming van het CPB. De afwijking zit op de raming van de beleidseffecten. Dit leidt in 2018 en 2019 tot een macrobudget dat € 80 miljoen respectievelijk € 100 miljoen hoger uitvalt. De afwijking van de CPB-raming is een financiële tegemoetkoming en voorkomt dat tekorten uit het verleden doorwerken. Daarnaast constateren wij met het kabinet dat het aantal bijstandsontvangers harder daalt dan de raming. De verwachting is dat er dit jaar een macro-overschot zal zijn van naar schatting € 110 tot € 160 miljoen. Wij achten het financiële aanbod van kabinet voldoende om de pijn uit 2016 en 2017 te verlichten en in de geest van het ROB-advies. Daarnaast komt het kabinet gemeenten ook tegemoet door de volgende extra middelen beschikbaar te stellen:
 - o € 70 miljoen ter versterking van de gezamenlijke werkgeversdienstverlening van gemeenten en UWV in de arbeidsmarktregio's, zodat werkgevers en kwetsbare werkzoekenden elkaar veel beter weten te vinden
 - o Vanaf 2021 structureel € 17 miljoen voor de arbeidsmarktregio's
 - o € 17 miljoen als extra financiële impuls voor het creëren van baankansen voor kwetsbare jongeren uit het VSO/Pro
- *Aanbevelingen 2 en 3 over de raming van het macrobudget en het omgaan met afwijkingen in de realisatie:* Deze aanbevelingen worden door het kabinet overgenomen. Over de wijze waarop is de VNG samen met Divosa in gesprek met SZW. De gesprekken hierover zijn constructief. Kernwoorden hierbij zijn meer transparantie en meer betrokkenheid van gemeenten vooraf. Wij verwachten dat wij tot overeenstemming komen en dat de nieuwe werkwijze zal leiden tot meer inzicht in en betrokkenheid bij de vaststelling van het macrobudget. Verder verwachten wij dat hiermee de afwijkingen tussen raming en realisatie kleiner zal worden. De definitieve afspraken worden voorgelegd aan het bestuur en de commissie Participatie, Schuldhulpverlening & Integratie.

Wij waarderen deze beweging van het kabinet, die bijdraagt aan gezamenlijke doelstellingen, namelijk zoveel mogelijk mensen (betaald) aan het werk en het zorgen voor een gezonde arbeidsmarkt. Met de inhoudelijke lijn, de financiële tegemoetkoming in het macrobudget en de te maken afspraken omtrent de raming van het macrobudget vinden wij dat het ROB-advies in voldoende mate is uitgevoerd.

b. Verdeelmodel sociaal domein

Het kabinet geeft aan dat in het Regeerakkoord de keuze is gemaakt om de trap-op-trap-af systematiek aan te laten en de basis voor de normeringssystematiek te verbreden. Door deze verbreding en door de intensiveringen van het Rijk, die doorwerken via de nieuwe systematiek komen fors meer middelen beschikbaar voor gemeenten. Daarnaast is ervoor gekozen om de middelen in het sociaal domein ontschot ter beschikking te stellen binnen het gemeentefonds. Deze

middelen worden per 1 januari 2019 overgeheveld vanuit de Integratie-uitkering Sociaal domein naar de algemene uitkering in het gemeentefonds. Het accres wordt vanaf 2020 ook berekend over deze middelen van het sociaal domein.

Verder geeft het kabinet aan dat er een traject in gang is gezet om te komen tot een verbeterde verdeling van de middelen in het sociaal domein, waarbij knelpunten die de afgelopen maanden door Rijk en gemeenten gezamenlijk in kaart zijn gebracht, kunnen worden aangepakt. Er is daarvoor een zorgvuldig proces afgesproken dat toewerkt naar aanpassing van de verdeling in het jaar 2021.

Het kabinet is bereid om een additioneel onderzoek te doen naar jeugdhulp dat reeds in de lente van 2019 wordt afgerond en met gemeenten wordt besproken. Wij kunnen ons gezien de complexiteit en vereiste zorgvuldigheid van dit traject vinden in deze aanpak.

c. Stevige structurele afspraken sociaal domein /volumegroei jeugd

Daar waar het kabinet eerder het knelpunt en de urgentie van de financiën voor de jeugdhulp niet erkende is het nu wel bereid op ons verzoek in te gaan en in gezamenlijk opdrachtgeverschap invulling te geven aan een driedelig onderzoek dat in het voorjaar wordt besproken.

Het genoemde verdiepende onderzoek naar jeugdhulp bestaat uit de volgende componenten:

- Een analyse van de volumegroei, die zichtbaar is in de beleidsinformatie Jeugd
- Een analyse van de aanvragen in het Fonds Tekortgemeenten
- een benchmarkanalyse van de uitvoering Jeugdwet, in de context van het sociaal domein.

Wat het kabinet betreft moet het onderzoek op twee niveaus tot inzicht leiden. Ten eerste ligt de nadruk op leren, innoveren en het bieden van handvatten die verspreid kunnen worden onder alle gemeenten. Deze punten zullen worden ondergebracht in het programma 'Zorg voor jeugd'. Ten tweede zal het onderzoek input leveren over de werking van het jeugdstelsel in algemene zin. Hoe ontwikkelt dit zich inhoudelijk en financieel, welke kansen en problemen doen zich voor, en in welke mate zijn deze te veralgemeniseren?

Wij vinden het een goede zaak dat er een onderzoek naar jeugdhulp komt. In dit verdiepende onderzoek worden zowel inhoudelijke als financiële ontwikkelingen meegenomen. Gezien de duidelijke tekorten die ook recent bleken uit de uitkomsten van het Fonds Tekortgemeenten (voor tekorten in 2016 en 2017), hebben wij er vertrouwen in dat dit onderzoek de noodzakelijke aanknopingspunten zal opleveren om in het voorjaar samen met het kabinet te komen tot een adequate financiële oplossing. In totaal is bij het Fonds Tekortgemeenten veel meer aangevraagd dan de beschikbare € 200 miljoen. Bovendien is het belangrijk te realiseren dat dit alleen gaat om tekorten op nieuwe taken Jeugd en Wmo die in 2016 en 2017 gecombineerd boven € 40 per inwoner kwamen. Er zijn veel meer gemeenten die tekorten hebben, maar in deze jaren niet boven deze drempel komen.

Het kabinet beseft dat de jaren tot aan de herverdeling in 2021 niet overgeslagen kunnen worden, waarbij de minister van VWS eerder zelf ook tijdens het AO Financiën Sociaal Domein in de Tweede Kamer heeft aangegeven financiële compensatie niet uit te sluiten: *“De uitkomsten daarvan zullen we beoordelen. Ik heb al eerder gezegd dat dat een financiële consequentie kan hebben,*

maar hoe dat precies zit, zal moeten blijken uit de analyse die we doen.” Het gesprek met het kabinet in het voorjaar van 2019 zal hier dus over moeten gaan.

Wij zijn op dit moment in overleg over de aanpak en invulling van het onderzoek zodat het inderdaad in gezamenlijk opdrachtgeverschap uitgevoerd kan worden en bruikbare resultaten oplevert ten behoeve van de voorjaarsbesluitvorming.

Wij constateren dat het kabinet op dit moment nog geen structurele afspraken wil maken over een toereikend macrobudget in het sociaal domein. Het accres over het jeugdbudget (vanaf 2020) en het verdiepende onderzoek jeugdhulp bieden wel een opening om op termijn te komen tot een toereikend macrobudget. Met het onderzoek is het in de motie gevraagde toereikende macrobudget dus nog niet geregeld, maar ontstaat er wel een voldoende vertrouwenwekkend perspectief om in het voorjaar tot een financiële oplossing te komen met het kabinet. Daarbij hoort ook een oplossing voor de jaren 2018 en 2019. Van ons vraagt dit scherp te blijven in het gezamenlijk traject en gemeenten tijdens het hele traject goed op de hoogte te houden tot er een adequate oplossing is voor de tekorten in het sociaal domein.

Conclusies VNG bestuur ten aanzien van de drie moties

Het bestuur stelt op basis van de voorgaande duiding van de drie moties vast dat:

- Het kabinet is tegemoetgekomen aan de motie “Advies ROB over financieringssystematiek bijstand” en aan de motie “Verdeelmodel sociaal domein”
- Het kabinet op het thema jeugd slechts deels tegemoet is gekomen aan de bredere motie “Stevige structurele afspraken sociaal domein”.

7. De voorstellen aan de Buitengewone ALV van 30 november a.s.

Voorstellen naar aanleiding van de vier moties

Gelet op de toereikende oplossingen voor de problemen bij de BUIG en de vooralsnog ontoereikende oplossingen voor de tekorten in de jeugdhulp, stellen wij u voor:

- a. Vast te stellen dat er gezien de discussie met kabinet geen streep onder het verleden is gezet (*naar aanleiding van de motie “IBP inzake de streep onder het verleden”*).
- b. De lijn te handhaven dat gemeenten samen met het kabinet opgaven willen uitvoeren, maar per (deel)akkoord zullen beoordelen of er voldoende financiële ruimte is voor de uitvoering in relatie tot de oplossing van structurele problemen in het sociaal domein (*conform de motie “Stevige structurele afspraken sociaal domein”*).
- c. De blokkade op het sluiten van (deel)akkoorden in het sociaal domein met financiële consequenties op te heffen (*conform de motie “Advies ROB over financieringssystematiek bijstand”, waarin overeenstemming met het kabinet over de aanbevelingen van de ROB als voorwaarde is opgenomen*).
- d. De samenwerking met het kabinet in het IBP te continueren.

Wij zullen bij het kabinet aan blijven dringen op passende structurele oplossingen én maatregelen voor de korte termijn om gemeenten in staat te stellen hun taken in het sociaal domein adequaat uit te voeren. Wij zien de kabinetsreactie als een belangrijke stap om te komen tot een ander gesprek vanuit onze grote en gezamenlijke verantwoordelijkheid om de juiste zorg op de juiste plek te organiseren.

Afdoen van de vier moties

Indien de leden instemmen met deze voorstellen, inclusief de voorgenomen inzet richting het kabinet in de komende periode, is naar de mening van het bestuur adequaat uitvoering gegeven aan drie van de vier aangenomen moties. Wij adviseren de leden de motie "Structurele afspraken in het sociaal domein" nog aan te houden in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek Jeugdhulp en de wijze waarop op basis van dit onderzoek een toereikende oplossing wordt gevonden voor de knelpunten bij gemeenten.

Het bestuur stelt de leden voor om aan te houden de motie:

- Stevige structurele afspraken sociaal domein.

Deze motie roept op om per (deel)akkoord te beoordelen of er voldoende financiële ruimte is voor de uitvoering, in relatie tot de oplossing van de structurele problemen in het sociaal domein. Op basis van de inschatting van de financiële consequenties voor gemeenten heeft het VNG-bestuur besloten om:

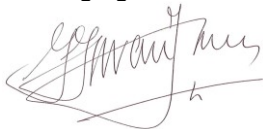
- Over te gaan tot ondertekening van het Preventieakkoord en het bestuursakkoord Klimaatadaptatie
- Vooralsnog niet over te gaan tot ondertekening van het GGZ-akkoord.

Het bestuur stelt de leden voor om als afgehandeld te beschouwen de moties:

- Advies ROB over financieringssysteem bijstand
- Verdeel model Sociaal Domein
- Streep onder het verleden.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr J.H.C. van Zanen
voorzitter

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan het bestuur van de VNG
Nassaulaan 12
2500 GK Den Haag

DGBRW
BFR

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2018-0000869989

Uw kenmerk
COS/U201800530

Datum

Betreft Reactie Moties ALV

Inleiding

Op 2 juli heeft u mij de uitkomsten van de Algemene Ledenvergadering (ALV) gemeld. De ALV heeft op 27 juni jl. het Startdocument van het Interbestuurlijk Programma (IBP) bij grote meerderheid van stemmen bekrachtigd. Daar ben ik blij mee. De ledenvergadering heeft nadrukkelijk zorgen uitgesproken over de budgetten op het terrein van jeugd en de bijstand. Hierover heeft het kabinet de afgelopen tijd veelvuldig met de VNG gesproken. Het kabinet ziet de zorgen van gemeenten, neemt deze signalen serieus en gaat hier in deze brief op in.

Er is breed draagvlak bij gemeenten om aan de slag te gaan met de maatschappelijke uitdagingen waar Nederland de komende tijd voor staat. Het afgelopen half jaar is er door alle overheden hard gewerkt om de maatschappelijke opgaven van het IBP verder te brengen. Er zijn gezamenlijk stappen gezet op bijvoorbeeld de IBP-thema's klimaat, vitaal platteland, schulden en wonen. In partnerschap en vertrouwen werken we de komende jaren verder aan het IBP.

Het kabinet beseft dat gemeenten in een korte tijd een groot aantal verantwoordelijkheden heeft gekregen in combinatie met bezuinigingen en ziet dat gemeenten de verantwoordelijkheden in het sociaal domein goed hebben opgepakt. Erkenning is er voor de grote voortvarendheid waarmee de gemeenten deze nieuwe taken hebben opgepakt, zowel vanuit inhoudelijk als vanuit financieel oogpunt. Er is en wordt hard gewerkt om de toegang tot hulp en ondersteuning dichtbij te organiseren, integraal te werken en maatwerk mogelijk te maken. Gemeenten hebben steeds beter zicht op welke mensen te maken hebben met complexe problematiek waar geen eenduidige oplossing voor handen ligt. De gemeenten hebben een grote bijdrage geleverd met hun inspanningen om zorgcontinuïteit te bieden en daarmee te voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen.

Kaders en middelen

In het regeerakkoord heeft het kabinet bewust de keuze gemaakt om de trap-op-trap-af systematiek aan te laten en de basis voor de normeringsystematiek te verbreden. Door deze verbreding en door de intensiveringen van het Rijk, die

doorwerken via de nieuwe systematiek komen fors meer middelen beschikbaar voor gemeenten. Dit geeft gemeenten meer vrij besteedbaar budget oplopend tot € 5,2 miljard in 2022.

Gemeenten hebben bij de uitvoering van de verantwoordelijkheden in het sociaal domein beleidsvrijheid gekregen. Binnen de wettelijke kaders mogen zij eigen afwegingen maken. Om dit te faciliteren is ervoor gekozen om de middelen in het sociaal domein ontschot ter beschikking te stellen binnen het gemeentefonds. Deze middelen worden per 1 januari 2019 overgeheveld vanuit de Integratie-uitkering Sociaal domein naar de algemene uitkering in het gemeentefonds. Bovendien wordt het accres vanaf 2020 ook berekend over deze middelen van het sociaal domein. Met die ogen kijkt het kabinet ook naar de discussie over de budgetten in de jeugdhulp.

Er is een traject in gang gezet om te komen tot een verbeterde verdeling van de middelen in het sociaal domein, waarbij knelpunten die de afgelopen maanden door Rijk en gemeenten gezamenlijk in kaart zijn gebracht, kunnen worden aangepakt. In nauwe afstemming met de VNG is een zorgvuldig proces afgesproken dat toewerkt naar aanpassing van de verdeling in het jaar 2021. Hiermee wordt gemeenten perspectief geboden op een betere aansluiting tussen budget en uitgaven.

Parallel aan het IBP is afgesproken om een aantal zaken omtrent jeugdhulp nader uit te zoeken. Voor de bijstand is de ROB gevraagd om een onderzoek te doen. Onderstaand aanbod van het kabinet zet in om de transformatie bij de gemeenten te bevorderen en meer inzicht te krijgen in een aantal mechanismen in met name de jeugdhulp.

Jeugdhulp

Onderdeel van het IBP en het "samen meer bereiken" is dat bij onvoorziene ontwikkelingen het Rijk en decentrale overheden met elkaar in gesprek treden.

De afspraak die gemaakt is om voor jeugdhulp een onderzoek te doen naar de verschillen tussen de uitgaven van gemeenten, de bestemming daarvan en de verdeling, past in deze lijn. Deze afspraak volgt uit de gezamenlijk gevoelde behoefte om een aantal zaken te objectiveren en verifiëren.

Initieel is afgesproken om dit onderzoek mee te nemen in het lopende onderzoekstraject naar de verdeelmodellen in het sociaal domein van het ministerie van BZK. Tijdens de ALV van de VNG in juni is een motie aangenomen waarin het kabinet wordt gevraagd de analyse van de budgetten en het verdeelmodel sociaal domein versneld uit te voeren. Het kabinet kan het lopende onderzoekstraject naar de verdeelmodellen niet versnellen, maar is wel bereid om een additioneel onderzoek te doen naar jeugdhulp.

Additioneel onderzoek jeugdhulp:

Het kabinet wil een verdiepend onderzoek naar jeugdhulp uit laten voeren met de volgende componenten:

- a) een analyse van de volumeontwikkeling, die zichtbaar is in de beleidsinformatie Jeugd;

- b) een analyse van de aanvragen in het Fonds Tekortgemeenten;
- c) een benchmarkanalyse van de uitvoering van de Jeugdwet, in de context van het sociaal domein.

Dit onderzoek zal op twee niveaus tot inzicht leiden. Ten eerste ligt de nadruk op leren, innoveren en het bieden van handvatten die verspreid kunnen worden onder alle gemeenten. Deze punten zullen worden ondergebracht in het programma 'Zorg voor jeugd'. Ten tweede zal het onderzoek input leveren over de werking van het jeugdhulpstelsel in algemene zin. Hoe ontwikkelt dit zich inhoudelijk en financieel, welke kansen en problemen doen zich voor, en in welke mate zijn deze te veralgemeniseren?

Het voorstel is om het onderzoek dit najaar te starten, zodat in de lente van 2019 het Rijk en gemeenten zich over de uitkomsten kunnen beraden en hierover het gesprek te voeren. In de bijlage wordt het onderzoek kort toegelicht. In overleg met u willen we de precieze vormgeving van het onderzoek vaststellen, opdat dit onder gezamenlijk opdrachtgeverschap VNG en Rijk uitgevoerd kan worden.

Financiële problematiek macrobudget bijstand

De financiering van de bijstand verloopt via een aparte specifieke uitkering aan gemeenten (de gebundelde uitkering oftewel BUIG). De gebundelde uitkering is gebaseerd op een ramingssystematiek, waardoor er overschotten en tekorten kunnen ontstaan. In het kader van het IBP is de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) om een advies gevraagd over de financieringssystematiek van het bijstandsbudget. Op 21 juni heeft de ROB haar advies uitgebracht. De ROB heeft een aantal goede aanbevelingen gedaan. De ledenvergadering heeft (bij motie) verzocht deze aanbevelingen over te nemen. Hier is in het bestuurlijk overleg tussen de staatssecretaris van SZW en de VNG goed over doorgesproken. Gezamenlijk is in het laatste Bestuurlijk Overleg op 10 oktober geconcludeerd dat de aanbevelingen van de ROB in belangrijke mate zijn overgenomen. De staatssecretaris van SZW heeft daarbij aangegeven dat zij bij een aantal keuzes met betrekking tot de extra financiële middelen voor gemeenten (zie hieronder) de financiële problematiek nadrukkelijk in haar afwegingen heeft meegenomen. Ook bij de besluitvorming rond het instrument loondispenstatie heeft de inbreng van de VNG een belangrijke rol gespeeld. Door de gemaakte keuzes is er een wezenlijk andere situatie dan een half jaar geleden.

De ROB adviseert om de verhoogde toestroom van statushouders vooraf mee te nemen bij de vaststelling van het bijstandsbudget. Vanaf dit jaar is dit geregeld voor 2018 en 2019. Hierdoor neemt het macrobudget toe met € 118 mln. in 2018 en met nog eens € 67 mln. in 2019. De belangrijkste oorzaak voor de tekorten in 2016 en 2017 is hiermee ondervangen.

De ROB adviseert ook om in de toekomst de raming van het CPB te volgen, dan wel het CPB bij beleidseffecten een toetsende rol te geven bij de vaststelling van de raming ('comply or explain'). Het kabinet constateert dat het geraamde macrobudget in 2018 de CPB-raming op korte termijn overstijgt met ca. € 80 mln. en nog eens ca. € 100 mln. in 2019. Het volgen van de CPB raming zou tot een verlaging van het macrobudget leiden en dit vindt het kabinet onwenselijk.

De ROB adviseert om tot een oplossing te komen voor de tekorten over 2016 en 2017. Daarvoor kiest het kabinet niet. Het niet-volgen van het CPB compenseert echter wel voor de hogere uitname voor het vangnet als gevolg van de tekorten die in 2016 en 2017 zijn ontstaan door de verhoogde instroom van statushouders. Het kabinet is verder op dit moment in constructief overleg met VNG en Divosa over hoe de transparantie rondom beleidsramingen kan worden verbeterd en welke rol het CPB daarbij kan spelen. Het voorlopig beeld over 2018 is dat de realisaties er voor gemeenten gunstig uitzien en gemeenten zullen overhouden op het bijstandsbudget. Volgens een voorlopige inschatting gaat het om een bedrag tussen de € 110 en € 160 mln.

Tot slot adviseert de ROB om voor afwijkingen tussen raming en realisatie die zich in de toekomst toch nog voor kunnen doen, bestuurlijke procedures af te spreken. Ook over de uitwerking van dit advies is het kabinet in gesprek met VNG. Het kabinet beoogt hierbij om tot een raming te komen die toekomstbestendig en transparant is, waar gemeenten op kunnen vertrouwen.

Het kabinet wil samen met gemeenten investeren in dienstverlening aan werkgevers aan werkzoekenden. Daarom is er in de Miljoenennota € 70 mln. extra beschikbaar gesteld ter versterking van de gezamenlijke werkgeversdienstverlening van gemeenten en UWV in de arbeidsmarktregio's, zodat werkgevers en kwetsbare werkzoekenden elkaar veel beter weten te vinden. Vanaf 2021 is er voorts structureel € 17 mln. aan gemeenten beschikbaar voor de arbeidsmarktregio's. Daarnaast geeft het kabinet conform de motie Segers c.s. over een ondersteuning aan kwetsbare mensen eenmalig een extra financiële impuls van € 17 mln. voor het creëren van baankansen voor kwetsbare jongeren uit het VSO/Pro.

Samen aan de slag

De taken en verantwoordelijkheden in het sociaal domein worden inmiddels al een aantal jaren door de gemeenten uitgevoerd. Gemeenten hebben de afgelopen jaren voor de meeste mensen de continuïteit van zorg en ondersteuning gewaarborgd. Dit kostte in de beginfase veel aandacht. Deze transformatie is een meerjarig proces dat nog niet is afgerond. Volgens het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) blijkt het op veel levensdomeinen gemiddeld goed te gaan met de Nederlandse bevolking: de werkloosheid neemt af, mensen voelen zich gezond, het opleidingsniveau is gestegen, de kwaliteit van de woningen is gestaag verbeterd en cijfers over sociale veiligheid laten op veel terreinen positieve ontwikkelingen zien. Tegelijkertijd signaleert het SCP dat bepaalde groepen in de samenleving te maken hebben met hardnekkige problematiek.¹

Na een succesvolle transitie komen er in de praktijk dilemma's, kansen en knelpunten aan het licht. In die gevallen is een eenvoudige en effectieve oplossing soms wel zichtbaar maar helaas niet altijd binnen handbereik. Soms ligt de oplossing zelfs al pasklaar op de plank bij een andere gemeente. En af en toe moeten we wet- en regelgeving aanpassen, zonder daarbij uiteraard de beleidsvrijheid van gemeenten in te perken.

¹ De sociale staat van Nederland 2018, Sociaal en Cultureel Planbureau

Rijk en gemeenten hebben elkaar nodig om met de opgaven in het sociaal domein gezamenlijk, vanuit ieders verantwoordelijkheid, aan de slag te gaan en te zorgen dat mensen adequate zorg en ondersteuning krijgen. In het Programma Sociaal Domein werken gemeenten en Rijk al samen om het sociaal domein vanuit de praktijk te verbeteren en te innoveren. Daarnaast is in het IBP groot aantal thema's geadresseerd die Rijk en gemeenten de komende kabinetsperiode gezamenlijk oppakken.

Integrale aanpak voor kwetsbare mensen

We zien dat er een groep kwetsbare mensen is, met vaak een stapeling van problemen, waarvoor het niet vanzelfsprekend is dat zij profiteren van deze gunstige ontwikkelingen en kunnen participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Het is daarom onze gezamenlijke opgave, hoe we door innovatie tot een meer integrale aanpak komen in het sociaal domein van Werk en Inkomen: Participatiewet en aanpak schulden, aanpak Laaggeletterdheid, Praktijkleren, Wmo en Jeugdhulp, dichtbij de mensen die het zonder ondersteuning op meerdere leefgebieden niet redden. Dit maakt het voor mensen met multi-problematiek, mogelijk om mee te doen en het vergroot hun perspectief op werk. De goede economische omstandigheden bieden perspectief voor mensen uit de gemeentelijke doelgroep.

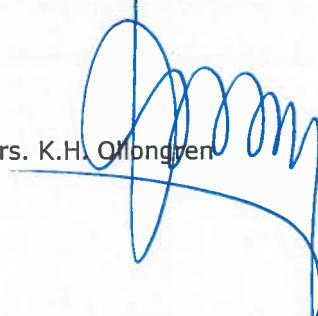
Het kabinet wil graag samen met gemeenten en andere partners in gesprek om op korte termijn mensen, zorg en werk bij elkaar te brengen en aan de slag te gaan met de verdere transformatie.

Slot

Het kabinet gaat ervan uit dat bovenstaande handreikingen een solide basis bieden om de opgave in het sociaal domein voortvarend op te pakken. Vanuit deze gedachte wil het kabinet vooruit kijken en gezamenlijk de maatschappelijke opgaven uit het IBP en het hierboven genoemde onderzoek verder uitwerken.

Mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de
staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

BIJLAGE TOELICHTING ONDERZOEK JEUGD

In het licht van de gesprekken tussen het Rijk en gemeenten is het nader duiden van de Beleidsinformatie Jeugd zinvol. Om die reden wil het kabinet voorstellen om een extern bureau een verdiepend onderzoek naar Jeugdhulp uit te laten voeren.

De volgende componenten zullen in het onderzoek terug moeten komen:

- *Analyse volumeontwikkelingen*
In de beleidsinformatie Jeugd 2017, welke op 30 april 2018 door het CBS is gepubliceerd, blijkt dat het aantal jongeren dat tot medio 2018 jeugdhulp ontvangt, licht is toegenomen ten opzichte van het aantal jeugdigen dat in 2016 jeugdhulp ontving (respectievelijk 405.000 versus 393.000 jeugdigen). Bekend is dat er ook een groei waarneembaar is in het aantal jeugdigen dat jeugdhulp met verblijf ontvangt. Een kwantitatieve analyse zal inzicht bieden in de bewegingen die onder de landelijke groei van het jeugdhulpgebruik liggen. Zijn er regionale verschillen op dit gebied, wat zijn de ontwikkelingen per jeugdhulpvorm en wat zijn de ontwikkelingen per (groepen van) gemeenten en hoe zijn die te duiden?
- *Analyse Fonds Tekortgemeenten*
Bij dit onderdeel wordt een nadere analyse gedaan van de aanvragen voor het Fonds Tekortgemeenten. Welke gemeenschappelijke delers zijn er op het gebied van het jeugdhulpbeleid bij de aanvragende gemeenten waar te nemen?
- *Benchmarkanalyse*
Naast een nadere duiding van de landelijke ontwikkeling van het jeugdhulpgebruik in de beleidsinformatie Jeugd, zal bovengenoemde kwantitatieve analyse en analyse naar het Fonds Tekortgemeenten, inzichten opleveren welke gemeenten in het benchmarkonderzoek nader onderzocht kunnen worden. Met name daar waar er verschillen worden waargenomen tussen verschillende (groepen) van gemeenten levert dit waardevolle informatie op. Daarbij moet sprake zijn van een goede combinatie van kleine en grote gemeenten, gemeenten met een overschot of een tekort en gemeenten met een stijging of daling van het jeugdhulpgebruik. Er wordt gedacht aan 30 gemeenten. Betrokkenheid en medewerking van deze gemeenten hierbij is cruciaal. Bij de selecteerde gemeenten zal diepgaand kwalitatief en kwantitatief worden onderzocht hoe in deze gemeenten het beleid en de uitvoering van de jeugdhulp wordt vormgegeven en welke keuzes hierbij zijn gemaakt.

Uitkomsten onderzoek: voorjaar 2019

Het voorstel is om het onderzoek dit najaar te starten, zodat in de lente van 2019 het Rijk en gemeenten zich over de uitkomsten kunnen beraden en hierover het gesprek te voeren.

31 oktober 2018

Beste leden van het VNG-bestuur,

Naar aanleiding van de tekorten van gemeenten in het sociaal domein, is een Fonds tekortgemeenten ingesteld. Dit is afgesproken tussen Rijk en gemeenten voor het Interbestuurlijk Programma. Het fonds bedraagt € 200 miljoen. Tijdens de ALV van de VNG op 27 juni 2018 zijn de criteria voor de verdeling van de middelen in het fonds vastgesteld.

U heeft ons gevraagd om als onafhankelijke Commissie op te treden voor het beoordelen van de aanvragen van het fonds. Daarbij werden wij ondersteund door een secretariaat, verzorgd door adviesbureau Andersson Elffers Felix.

In totaal hebben 88 gemeenten een aanvraag ingediend voor middelen uit het Fonds tekortgemeenten. De afgelopen maanden hebben wij samen met het secretariaat alle aanvragen beoordeeld. Op basis daarvan zijn wij tot een voorstel gekomen voor de verdeling van de middelen.

Met deze rapportage ontvangt u ons advies voor de verdeling van de middelen. Daarnaast biedt deze rapportage meer informatie over het proces dat wij hebben doorlopen bij het beoordelen van de aanvragen. De rapportage is voor u opgedeeld in de volgende onderdelen:

- In hoofdstuk 1 leest u welke werkwijze we hebben gehanteerd voor het beoordelen van de aanvragen.
- In hoofdstuk 2 vindt u op hoofdlijnen de uitkomsten van de beoordeling van de aanvragen.
- In hoofdstuk 3 leest u relevante observaties van de Commissie uit dit traject.
- In hoofdstuk 4 vindt u de verantwoording.
- In de bijlage vindt u ons voorstel voor de verdeling van de middelen.

Wij hopen u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd. Tijdens de bijeenkomst van het VNG-bestuur op 1 november kunnen wij eventuele vragen beantwoorden en ronden wij dit traject af. Wij gaan ervan uit dat ons advies na 1 november onder uw verantwoordelijkheid doorgeleid wordt naar de BALV en wij dus op 1 november van onze taken zijn ontheven.

Mocht u op voorhand al vragen hebben, horen wij het graag.

Tot slot willen wij middels deze weg alle gemeenten hartelijk danken voor hun medewerking bij het beoordelen van de aanvragen.

Met vriendelijke groeten,

Mariëtte van Leeuwen

Marco Florijn

Kees Vendrik

Verdeling Fonds tekortgemeenten

Datum

31 oktober 2018

Contact

Voorzitter Commissie: Mariëtte van Leeuwen (Mariette.vanLeeuwen@horizon.eu)

Projectleider secretariaat: Irene Niessen (I.Niessen@aef.nl)

Foto

EyeEm Mobile/Hollandse Hoogte

Referentie

GV490/verdeling fonds tekortgemeenten_eindrapportage

Inhoud

1	Werkwijze beoordelen van de aanvragen	5
1.1	Criteria van het Fonds tekortgemeenten	5
1.2	Werkwijze voor het beoordelen van de aanvragen.....	6
2	Uitkomsten op hoofdlijnen	8
2.1	Feiten en cijfers	8
2.2	Procedurele afwegingen van de Commissie	9
2.3	Inhoudelijke afwegingen van de Commissie	12
3	Observaties van de Commissie	14
4	Verantwoording	17
4.1	Samenstelling Commissie Fonds tekortgemeenten.....	17
4.2	Voorkomen van belangenverstrengeling.....	17
	Bijlage: Voorstel voor de verdeling van de middelen	18

1 Werkwijze beoordelen van de aanvragen

In dit hoofdstuk laten we u zien welke stappen we hebben gezet bij het beoordelen van de aanvragen. U leest eerst welke criteria van belang waren bij het beoordelen van de aanvragen. Vervolgens vindt u een weergave van de doorlopen stappen.

1.1 Criteria van het Fonds tekortgemeenten

Het Fonds tekortgemeenten bedraagt voor 2018 € 200 miljoen. Dit bedrag wordt aan de hand van verschillende criteria verdeeld over gemeenten. Deze criteria zijn vastgesteld in de ALV van de VNG op 27 juni 2018. Hieronder vindt u een overzicht van alle criteria, inclusief een korte toelichting. Voor een uitgebreidere toelichting, verwijzen we u naar de *Ledenbrief ALV (30 mei 2018)*.

Onderwerp	Criteria
Scope	De uitkeringen Jeugd en Wmo (zowel begeleiding als beschermd wonen) in de Integratie Uitkering Sociaal Domein (IU SD).
Grondslag	De opgevoerde uitgaven moeten aansluiten bij de scope qua inkomsten. De bewijslast hiervoor wordt bij de gemeente gelegd.
Peiljaren	Er wordt uitgegaan van het gecumuleerde tekort (inkomsten – uitgaven) van 2016 en 2017.
Significantie	Een gecumuleerd tekort boven een drempel van € 20 per inwoner per jaar wordt als significant aangemerkt (dus in totaal € 40 over de periode 2016-2017).
Compensatie	In beginsel wordt het volledige significante tekort gecompenseerd. Wanneer het beroep op het fonds de omvang ervan overstijgt, wordt een staffel gehanteerd, waardoor gemeenten met grotere tekorten relatief meer compensatie ontvangen.
Eigen verantwoordelijkheid	Er wordt geen inhoudelijke toets uitgevoerd op het gevoerde beleid van een gemeente, vanwege het eenmalige karakter van het fonds.
Publicatiemoment	Er wordt gekoerst op officiële publicatie in de decembercircular, maar informeel worden gemeenten al rond 1 november geïnformeerd over de verdeling.

1.2 Werkwijze voor het beoordelen van de aanvragen

Uitgangspunten van de werkwijze

Voor de werkwijze was het van belang dat de aanvragen “streng doch rechtvaardig” werden beoordeeld. Er zijn namelijk gemeenten met kleinere tekorten die niet in aanmerking komen voor de middelen uit het fonds, maar wel aan het fonds bijdragen. Daarnaast hadden we te maken met een korte doorlooptijd: in anderhalve maand tijd moesten alle aanvragen worden vastgesteld en beoordeeld, en de verdeling worden vastgesteld. Onze uitgangspunten bij de werkwijze waren dan ook als volgt:

- Efficiënte werkwijze rond het ontvangen, vaststellen en beoordelen van aanvragen;
- Actieve terugkoppeling naar gemeenten.

Doorlooptijd van de beoordeling

Op 27 juni heeft de ALV ingestemd met het Fonds tekortgemeenten. Vanaf dat moment was ook alle relevante informatie online voor gemeenten om een aanvraag in te dienen.

Gemeenten konden tot en met 15 september een aanvraag indienen. Tussen 15 september en 1 november zijn de aanvragen beoordeeld en is een voorstel opgesteld voor de verdeling van de aanvraag. Hiervoor heeft de Commissie meerdere malen contact gehad met alle betreffende gemeenten.

Stappen voor het beoordelen van de aanvragen

Tussen 27 juni en 15 september heeft de Commissie vragen van gemeenten beantwoord en vragen die mogelijk relevant waren voor meer gemeenten toegevoegd aan de Q&A's op de themapagina van het Fonds tekortgemeenten. Het zwaartepunt van de werkzaamheden was tussen 15 september en 1 november. In die tijdspanne moesten alle aanvragen worden beoordeeld, moesten gemeenten een individuele terugkoppeling krijgen en moest de verdeling worden berekend.

Stapsgewijs zag de werkwijze voor het beoordelen van de aanvragen er als volgt uit:

- **Check op volledigheid.** Tijdens de eerste stap werd gekeken welke aanvragen onvolledig waren, zodat er geen beoordeling op hoofdlijnen kon plaats vinden. Onvolledige aanvragen zijn aanvragen waar onder andere de brongegevens niet waren vermeld en opgestuurd en geen IV3-codes waren ingevuld. Deze stap was oorspronkelijk niet ingebouwd in het proces, maar is toegevoegd aan de werkwijze nadat bleek dat een groot aantal gemeenten een onvolledige aanvraag had ingediend.
- **Beoordeling op hoofdlijnen.** De tweede stap was een beoordeling op hoofdlijnen. Deze bevatte onder andere een eerste controle op posten die mogelijk gerelateerd zijn aan oude budgetten en een consistentiecheck via een vergelijking met IV3.
- **Terugkoppeling beoordeling op hoofdlijnen.** Naar aanleiding van de beoordeling op hoofdlijnen kregen gemeenten een terugkoppeling met eventuele vragen naar aanleiding van de eerste beoordeling. Gemeenten konden dan vast aan de slag met de eerste vragen. Het aantal vragen dat naar aanleiding van de eerste beoordeling aan gemeenten werd gesteld liep uiteen van twee tot meer dan tien. Naar aanleiding van deze vragen hebben verschillende gemeenten hun aanvraag bijgesteld.
- **Beoordeling in detail.** De volgende stap was een inhoudelijke beoordeling van de aanvragen. Daarbij werden de opgenomen bedragen gecontroleerd met de bron die opgegeven was en werd de zuiverheid van de toerekening van nieuwe en oude taken getoetst. Op basis van deze controle zijn aanvullende vragen aan gemeenten gesteld.

- **Verwerken antwoorden gemeenten.** Naar aanleiding van de antwoorden van gemeenten is besloten of bepaalde posten geheel of gedeeltelijk verwijderd moesten worden. Dit werd zichtbaar verwerkt in de aanvraag.
- **Terugkoppeling van de aanvraag.** De aangepaste aanvraag is vervolgens ter toetsing teruggelegd bij de gemeente. Daarbij werden af en toe ook nog laatste vragen gesteld aan gemeenten. Als de gemeente geen opmerkingen meer had, was de toegestuurde aanvraag de basis voor de berekening van het bedrag in de verdeling. In het geval dat gemeenten niet akkoord waren en het secretariaat niet overtuigd was van de geleverde onderbouwing, is dit expliciet in de Commissie besproken.
- **Berekening verdeling.** Op basis van de aanvragen werd de totale verdeling berekend. Aangezien het totale aangevraagde bedrag de omvang van het budget (€ 200 miljoen) overstijgt, hebben wij een staffel gehanteerd conform het besluit van de ALV. Op basis van de aangevraagde bedragen is de staffel als volgt vastgesteld:
 - Tot en met € 108,26 per inwoner wordt het significante tekort voor 50% gecompenseerd.
 - Boven € 108,26 per inwoner wordt het resterende significante tekort voor 100% gecompenseerd.

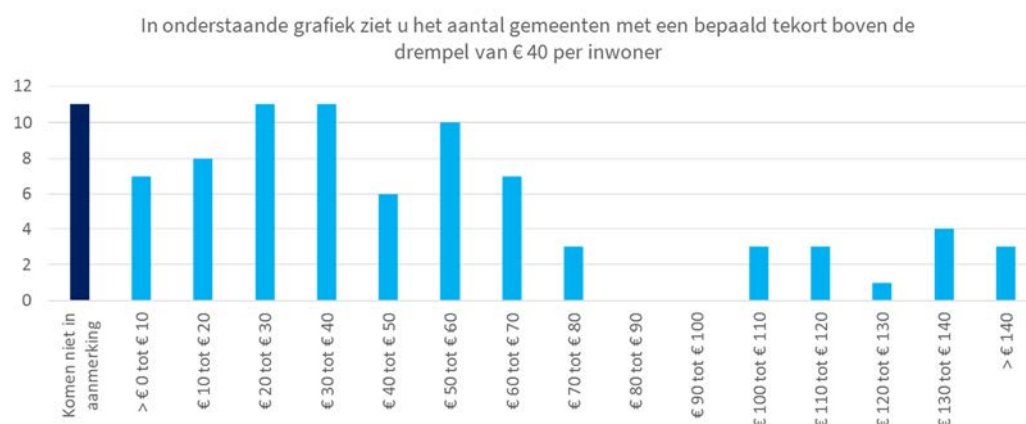
2 Uitkomsten op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk leest u over de uitkomsten van het doorlopen traject. We laten u eerst relevante cijfers zien over de aanvragen. Daarna nemen we u mee in de afwegingen die de Commissie heeft moeten maken bij het beoordelen van de aanvragen.

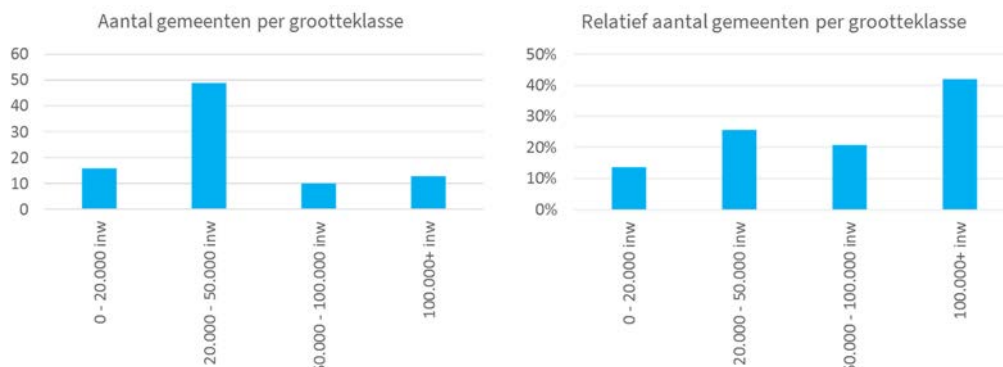
2.1 Feiten en cijfers

In totaal hebben 88 gemeenten een aanvraag gedaan voor middelen uit het Fonds tekortgemeenten. Uiteindelijk kwamen 77 gemeenten in aanmerking voor middelen uit het fonds. Gezamenlijk hebben deze 77 gemeenten een totaal tekort van € 488.822.586 op de nieuwe taken Wmo en jeugd. Het tekort boven de drempel van € 40 per inwoner bedraagt € 307.778.146.

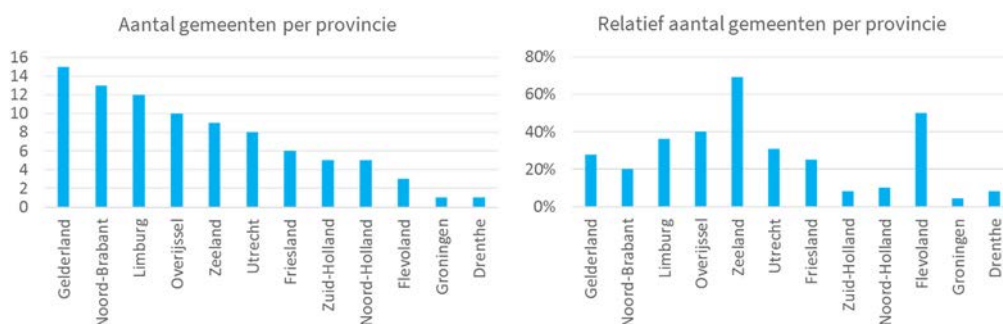
Het bedrag per inwoner boven de drempel loopt uiteen van € 1,49 tot € 214,92

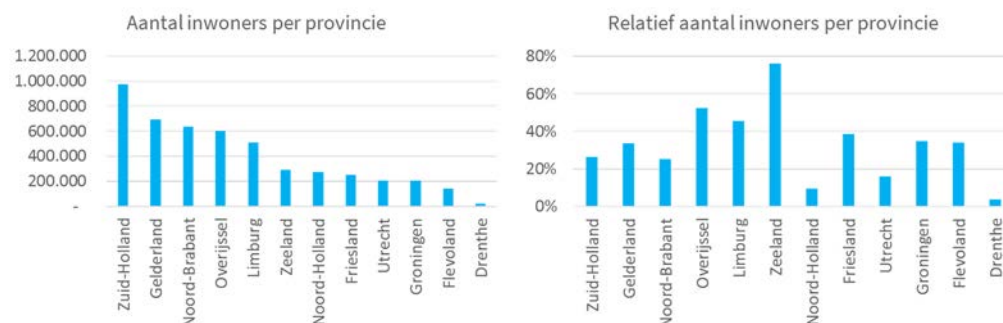
Relatief veel grote gemeenten hebben een aanvraag ingediend

Het aantal gemeenten per provincie dat een aanvraag heeft ingediend, verschilt

Ook het aantal inwoners per provincie dat woont in een gemeente die een aanvraag heeft ingediend, verschilt

De Commissie doet verder geen uitspraken over de betekenis van deze cijfers. Wel leek het de Commissie nuttig om deze informatie met u te delen.

2.2 Procedurele afwegingen van de Commissie

De Commissie heeft de procedure die vastgesteld is door de ALV gevolgd. Op één punt heeft de Commissie de procedure nader geconcretiseerd. Dit betrof de omgang met jaarrekeningen zonder goedkeurende verklaring van de accountant. Daarnaast was er een aantal punten dat naar aanleiding van verzoeken van gemeenten nader door de Commissie besproken is. Dit

behandelen we hieronder eerst. Daarna leest u over de procedure rondom de accountantsverklaringen.

Verzoek om uitstel

Een aantal gemeenten heeft vlak voor de deadline gevraagd om uitstel voor het indienen van een aanvraag. Ook heeft een aantal gemeenten na het verstrijken van de deadline gevraagd of zij alsnog een aanvraag konden indienen. De Commissie heeft verzoeken om uitstel niet gehonoreerd.

Uiteindelijk hebben alle gemeenten die vóór de deadline om uitstel vroegen wel tijdig een aanvraag ingediend.

Berekening eigen bijdrage

Het CAK maakt in hun Wmo-monitor geen onderscheid tussen eigen bijdrage voor oude en nieuwe taken Wmo. Daarom is in de criteria voor het Fonds tekortgemeenten bepaald dat de eigen bijdrage voor nieuwe taken Wmo wordt berekend op basis van de verhouding tussen de eigen bijdrage voor Wmo ambulant en de totale kosten voor Wmo-taken.

Enkele gemeenten hebben een voorstel gedaan voor een andere berekening van de eigen bijdrage voor Wmo-nieuwe taken. Net als de oorspronkelijke berekeningen gaan ook deze berekeningen gepaard met aannames. De verschillen zijn niet verwaarloosbaar, maar het is niet duidelijk in hoeverre de alternatieve berekeningen een adequater beeld geven dan de oorspronkelijke rekenregel.

Om alle gemeenten op gelijke wijze te behandelen, heeft de Commissie besloten de rekenmethode aan te houden die door de ALV is goedgekeurd. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor gemeenten die geen eigen bijdrage vragen voor nieuwe taken. Door de rekenregel worden bij deze gemeenten wel inkomsten voor eigen bijdragen uit nieuwe taken toegerekend. Een aantal gemeenten voelde zich daardoor benadeeld.

Opvoeren van de bestemmingsreserve Beschermd Wonen

Voor Beschermd Wonen gaan verschillende regio's op verschillende manieren om met de overschotten en tekorten. In sommige regio's blijven de tekorten/overschotten bij de centrumgemeenten, maar wel in een bestemmingsreserve Beschermd Wonen. In de ALV is vastgesteld dat de overschotten en tekorten Beschermd Wonen dan in principe meetellen voor het saldo van de centrumgemeenten, tenzij er een juridisch bindende afspraak is tussen de regiogemeenten waaruit blijkt dat het overschot ook ten goede komt aan andere gemeenten. Een enkele centrumgemeente en een paar regiogemeenten voelden zich hierdoor benadeeld. De Commissie zag echter geen aanleiding om op dit punt af te wijken van de ALV.

Gebruik van overheadpercentage

In de aanvraag wordt een vaste opslag op de loonkosten gehanteerd voor overhead. Dit percentage is vastgesteld op grond van de beschikbare benchmark. Eén gemeente voelde zich benadeeld en wilde graag een extra percentage overhead opvoeren in de aanvraag. De Commissie heeft dit niet gehonoreerd.

Accountantsverklaringen

Gemeenten waren verplicht om de accountantsverklaringen over 2016 en 2017 mee te sturen met hun aanvraag. Een aantal gemeenten dat een aanvraag had ingediend, bleek een accountantsverklaring te hebben met een beperking die betrekking had op de onderdelen op het gebied van Jeugd en/of nieuwe taken Wmo. De Commissie had bij deze gemeenten

daarom geen zekerheid over de getrouwheid van de jaarrekening en daarmee de betrouwbaarheid van de aangeleverde cijfers. Het VNG-bestuur heeft tijdens hun bijeenkomst op 6 september aangegeven dat de Commissie een discretionaire bevoegdheid heeft om aanvragen wel mee te nemen, ook al ligt er een accountantsverklaring met beperking onder.

Aanpak van de Commissie

Het weglaten van de bedragen die door de accountants als onbetrouwbaar werden aangemerkt, zou erin resulteren dat veel van deze gemeenten niet boven de drempel van de aanvraag zouden komen, terwijl zij soms wel grote tekorten hadden. De Commissie vond het daarom gewenst om bij de gemeenten tekst en uitleg te vragen naar aanleiding van het ontbreken van een goedkeurend oordeel van de accountant.

De Commissie heeft per desbetreffende gemeente een telefonisch gesprek gevoerd met de wethouder financiën, eventueel bijgestaan door anderen, zodat deze een zienswijze kon geven op het oordeel. De commissie heeft alleen gemeenten gesproken die een oordeel met beperking rondom getrouwheid hadden op het gebied van Jeugd en/of nieuwe taken Wmo. In een enkel geval heeft de commissie daarnaast nog contact gehad met de accountant die het oordeel had afgegeven en de provincie vanuit hun rol als toezichthouder op de gemeentelijke financiën.

Kernvraag in de gesprekken was of de gerapporteerde lasten waarop de beperking in het oordeel van de accountant betrekking had, onjuist zouden zijn. Dat zou immers gevolgen hebben voor de berekening van het tekort. De volgende punten kwamen aan de orde:

- Op grond van welke bevindingen heeft de accountant geen goedkeurende verklaring verstrekt en op welke posten had dit betrekking?
- Waren er specifieke omstandigheden voor de gemeente in kwestie die hebben geleid tot de beperking? In hoeverre lag de oorzaak van de onbetrouwbaarheid van de gegevens bij de gemeente?
- Welke beheersmaatregelen zijn getroffen door de gemeente en wat is het effect hiervan?
- In hoeverre zijn de cijfers nu wel betrouwbaar?

Oordeel van de Commissie

Op basis van de toelichtingen heeft de Commissie besloten dat het hebben van een accountantsverklaring met beperking voor geen van deze gemeenten consequenties heeft voor de aanvraag. De achtergrond van dit oordeel van de Commissie is daarbij als volgt.

- De oorzaak van de beperkingen lag hoofdzakelijk op twee onderdelen:
 - Er was niet voldoende controle-informatie van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) te verkrijgen voor de uitgaven aan persoonsgebonden budgetten (PGB). De accountant heeft daardoor niet kunnen vaststellen dat de zorg waarvoor de betalingen zijn gedaan ook daadwerkelijk is geleverd.
 - De gecontracteerde zorgaanbieders beschikten niet over een accountantsverklaring, waardoor de accountant de uitgegeven bedragen als onzeker heeft bestempeld. Gemeenten hebben vaak nog eigen controles uitgevoerd op de gedane uitgaven, maar dit was niet voldoende voor de accountant om op te vertrouwen.
- Voor beide oorzaken geldt dat de accountant geen zekerheid heeft dat de zorg daadwerkelijk is geleverd. Er is echter geen onzekerheid of de gemeenten de uitgaven heeft gemaakt.
- In meerdere gevallen hebben gemeenten zelf controles uitgevoerd op beide posten. Die hebben geen aanwijzingen opgeleverd dat de gerapporteerde bedragen onjuist zouden zijn. Wel is door de accountant geoordeeld dat deze controles onvoldoende substantieel en/of niet tijdig beschikbaar waren voor de controlerend accountant en dus niet in de oordeelsvorming van de controlerend accountant zijn betrokken.

- Op basis van de gesprekken en aangeleverde informatie heeft de Commissie geen aanleiding tot ernstige vermoedens dat de gerapporteerde bedragen in materiële mate onjuist zijn.
- Er zijn voor de Commissie dan ook geen gegronde redenen om de bedragen in de aanvraag van de betreffende gemeenten aan te passen.

De Commissie heeft deze redeneerlijn getoetst bij de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). De Commissie heeft de zienswijze van de NBA in de oordeelsvorming betrokken en dankt de NBA voor de geleverde input.

2.3 Inhoudelijke afwegingen van de Commissie

Ook inhoudelijk heeft de Commissie de criteria gevolgd zoals zij vastgesteld waren in de ALV. Wel zijn enkele criteria gaandeweg het proces geconcretiseerd en heeft de Commissie de omgang met overhead licht genuanceerd ten opzichte van het voorstel dat is vastgesteld door de ALV.

Uitgaven oude/nieuwe taken

Een belangrijk onderdeel van de toets is het onderscheid tussen oude en nieuwe taken. Het grootste gedeelte van de vragen aan gemeenten had betrekking op dit onderscheid. De Commissie heeft hierin geen afwegingen gemaakt die afwijken van de criteria die in de ALV zijn vastgesteld. De Commissie heeft wel een aantal regelmatig terugkomende uitgavenposten relatief vaak niet kunnen honoreren wegens onvoldoende onderbouwing dat deze uitgaven niet werden gemaakt vóór 2015 en specifiek toe te wijzen waren aan nieuwe taken Wmo en jeugd. Voorbeelden hiervan zijn burgerinitiatieven, sociale basisinfrastructuur, uitgaven aan projecten op school.

Kosten voor inhuur

In de ALV is besloten dat voor ingehuurde medewerkers geen overhead meegerekend mocht worden. In de ALV was verder geen onderscheid gemaakt tussen typen inhuur. Enkele gemeenten gaven aan tijdelijk externe medewerkers ingehuurd te hebben waarvoor de gemeente ook de volledige overhead voor haar rekening nam.

Daarom heeft de Commissie besloten dat wanneer gemeenten konden aantonen dat dit speelde, er wel overheadkosten mochten worden meegerekend. Gemeenten mochten voor de ingehuurde medewerkers overheadkosten meerekenen indien zij konden aantonen dat ze aan de volgende drie criteria voldeden:

- De tarieven van de ingehuurde medewerkers waren gelijk aan de cao-lonen van gemeenten.
- De eindverantwoordelijkheid van de ingehuurde medewerkers lag bij iemand binnen de gemeente, en niet bij de oorspronkelijke organisatie.
- De ingehuurde medewerkers konden opleidingen en cursussen volgen op kosten van- en onder tijd van de gemeente.

Regresrecht Wmo

In het oorspronkelijke voorstel was niet gespecificeerd op welke wijze het regresrecht Wmo behandeld moest worden. Bijna alle gemeenten krijgen op grond hiervan naar rato van het inwoneraantal jaarlijks een bedrag per inwoner. Daar tegenover staat dat die gemeenten, wanneer zij Wmo-voorzieningen moeten leveren aan een regresslachtoffer, de kosten daarvan niet meer kunnen claimen bij een aansprakelijkheidsverzekeraar.

Alle gemeenten ontvangen deze inkomsten, op twee na. Eén daarvan heeft een aanvraag ingediend. Uiteindelijk is voor alle gemeenten 62% van de feitelijk inkomsten van het regresrecht Wmo meegenomen in de aanvraag en dus in mindering gebracht op het tekort.¹ Dit percentage is gebaseerd op de verhouding van het macrobudget voor Wmo-nieuw ambulant en Wmo-oud huishoudelijke hulp. De algemene uitkering is buiten beschouwing gelaten, omdat slechts een klein gedeelte hiervan hulpmiddelen betreft en het macrobudget in dit cluster momenteel geen relatie heeft met de uitgaven van gemeenten.

De gemeente die geen inkomsten ontvangt uit regresrecht Wmo is gevraagd of zij inkomsten uit rechtszaken heeft ontvangen in 2016 en 2017.

¹ Voor de berekeningen is het onafgeronde percentage gebruikt.

3 Observaties van de Commissie

Tot slot wil de Commissie u graag nog een aantal relevante observaties meegeven die uit dit traject naar voren zijn gekomen.

Het belang was groot voor gemeenten

Gemeenten hechten veel belang aan de extra middelen uit het Fonds tekortgemeenten. Dit kwam zowel in het proces tot uiting als in het aantal ontvangen aanvragen:

- Veel gemeenten vroegen om een ontvangstbevestiging en reageerden opgelucht wanneer ze deze hadden ontvangen. Daarnaast reageerden bijna alle gemeenten binnen de gevraagde deadline op vragen vanuit het secretariaat.
- 88 gemeenten hebben een aanvraag ingediend, waarvan 86 gemeenten in de initiële aanvraag tekorten hadden boven € 40 per inwoner. De andere twee gemeenten wilden een signaal afgeven dat zij weliswaar niet aan de criteria voldeden, maar wel grote tekorten hadden. Daarnaast heeft een aantal gemeenten een brief gestuurd naar het Fonds tekortgemeenten dat zij ernstige tekorten hadden maar niet boven de drempel kwamen. Hoewel zij zich hiervan bewust waren, wilden ze alsnog graag een signaal afgeven. Het Fonds was breed bekend. Een beperkt aantal gemeenten was niet tijdig op de hoogte van de procedure

Gezien het grote aantal gemeenten dat wel een aanvraag heeft ingediend, en het aantal vragen dat het secretariaat vóór de deadline heeft binnengekregen van gemeenten die uiteindelijk geen aanvraag hebben ingediend, kan geconcludeerd worden dat het Fonds breed bekend was. Desondanks bleek dat niet alle gemeenten op de hoogte waren van het Fonds tekortgemeenten. Twee gemeenten vroegen na de deadline of ze nog een aanvraag konden indienen omdat zij niet op de hoogte waren van de deadline. Ook sommige gemeenten die de aanvraag wel hebben ingediend, bleken pas laat op de hoogte.

Hoewel de extra middelen van belang waren voor gemeenten, hadden gemeenten zich in wisselende mate voorbereid

De kwaliteit van de aanvragen was wisselend. Waar sommige gemeenten met hun initiële aanvraag een uitgebreide onderbouwing meestuurden van de opgevoerde kosten en de aannames die hierin gemaakt waren, was de toelichting bij andere gemeenten soms summier. 46 gemeenten hadden het format niet volledig genoeg ingevuld om een controle mogelijk te maken, waardoor deze bij de check op volledigheid moesten worden teruggestuurd. Uiteraard hebben gemeenten naarmate hun aanvraag minder gedetailleerd was meer vragen ontvangen gedurende de controlestappen.

De vragen van de Commissie bleken soms tot nieuwe inzichten te leiden

Hoewel de Commissie enkele opmerkingen heeft ontvangen waaruit bleek dat gemeenten de controle als streng ervoeren, hebben gemeenten over het algemeen de vragen tijdig beantwoord. Ook heeft een aantal gemeenten naar aanleiding van de vragen zelf de aanvraag

aangepast. Wel bleek bij sommige gemeenten onduidelijkheid te bestaan over het verschil tussen nieuwe en oude taken en/of budgetten. Ook kwamen enkele gemeenten er door het invullen van de aanvraag achter dat de tekorten kleiner bleken dan gedacht, en dat zij daarom niet meer in aanmerking kwamen voor middelen uit het Fonds. Over het algemeen konden gemeenten de vragen echter goed beantwoorden.

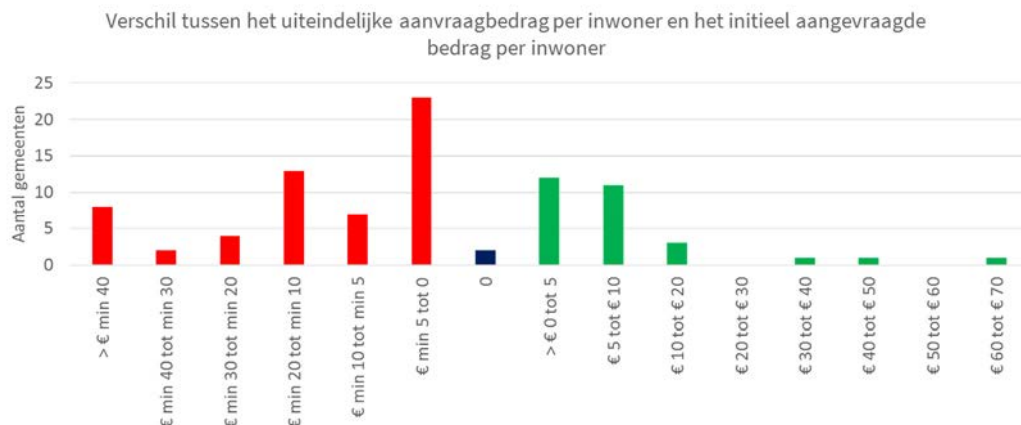
Voor bijna alle gemeenten verschilt het uiteindelijke aanvraagbedrag van het initieel gevraagd bedrag

Naar aanleiding van vragen van de Commissie is voor veel gemeenten het aangevraagde bedrag aangepast. Dit gebeurde zowel omhoog als omlaag. De voornaamste redenen voor aanpassingen in de aanvraag zijn als volgt:

- Gemeenten hadden andere bedragen ingevuld voor het inwoneraantal en de inkomsten uit de IU SD.
- Gemeenten hadden geen rekening gehouden met verrekeningen van activiteiten die betrekking hadden op 2015 maar geboekt waren in 2016. Hierdoor hadden sommige gemeenten te weinig kosten opgevoerd en anderen te veel.
- Gemeenten hadden uitgaven opgevoerd die niet (helemaal) toe te wijzen waren aan nieuwe taken Wmo en jeugd. Dit leidde tot neerwaartse aanpassingen.

Voor 9 gemeenten bleek de omvang van de aanpassing dusdanig dat zij niet meer boven het drempelbedrag uitkwamen. Daarnaast hadden 2 gemeenten al op voorhand een aanvraag ingediend met een tekort per inwoner onder de drempel van € 40.

In onderstaande grafiek vindt u de verschillen tussen het uiteindelijke aangevraagde bedrag per inwoner en het initieel aangevraagde bedrag per inwoner. De rode staven geven aan dat het aanvraagbedrag per inwoner naar beneden is aangepast. De groene staven dat het aanvraagbedrag naar boven is aangepast. De twee gemeenten met een verschil van € 0 zijn de gemeenten die een aanvraag hebben ingediend met een tekort per inwoner onder de drempel.

Tot slot ziet de Commissie meerwaarde in de rol van het ministerie van BZK om de kwaliteit van jaarrekeningen van gemeenten te vergroten

Naar aanleiding van een accountantsverklaring met beperking heeft de Commissie contact gehad met een provincie. Uit dit gesprek kwam naar voren dat de provincie zich, als financieel toezichthouder, hoofdzakelijk bezig houdt met het toetsen of de begroting en meerjarenraming sluitend is. De provincie neemt daarbij kennis van de accountantsverklaring, maar heeft verder geen rol in de toezicht daarop. Dit beeld werd

bevestigd in de gesprekken met de wethouders financiën. Het ministerie van BZK pakt hierin al een rol als systeemverantwoordelijke². De Commissie ziet een duidelijke meerwaarde in een dergelijke rol voor het Ministerie van BZK om de kwaliteit van de jaarrekeningen van gemeenten te vergroten.

² Binnenlands Bestuur (24 oktober 2018). *Vershil in kwaliteit jaarrekening*.

4 Verantwoording

4.1 Samenstelling Commissie Fonds tekortgemeenten

De Commissie Fonds tekortgemeenten bestaat uit Mariëtte van Leeuwen, Marco Florijn en Kees Vendrik.

Mariëtte van Leeuwen is bestuurder Onderwijs van Horizon en Altra en mede raadslid. Daarvoor was zij acht jaar wethouder in Zoetermeer voor de lijst Hilbrand Nawijn en was zij voorzitter van de VNG-Commissie Gezondheid en Welzijn.

Marco Florijn is wethouder geweest voor de PvdA bij de gemeenten Leeuwarden en Rotterdam. Daarvoor was hij gemeenteraadslid in Leeuwarden. Nu is hij directeur van Seastarters.

Kees Vendrik is hoofdeconoom bij Triodos Bank en lid van de raad van advies van het Centraal bureau voor Statistiek. Daarvoor was hij lid van de Algemene Rekenkamer en financieel woordvoerder van GroenLinks.

De Commissie wordt ondersteund door een secretariaat dat ingevuld wordt door adviesbureau Andersson Elffers Felix.

4.2 Voorkomen van belangenverstrengeling

De Commissieleden hebben eerder politiek bestuurlijke functies gehad, o.a. als wethouders bij gemeenten. Met de Commissieleden is afgesproken dat zij zich niet bezig houden met aanvragen van gemeenten waar zij eerder hebben gewerkt. Indien er besluiten moesten worden genomen over een dergelijke aanvraag, heeft het betreffende Commissielid tijdelijk de vergaderzaal verlaten.

- Voor Mariëtte van Leeuwen gaat het om de gemeente Zoetermeer
- Voor Marco Florijn gaat het om de gemeenten Leeuwarden en Rotterdam.

Bijlage: Voorstel voor de verdeling van de middelen

Gemeente	Compensatiebedrag per inwoner	Compensatiebedrag totaal
Achtkarspelen	€ 0,00	€ 0,00
Almelo	€ 77,07	€ 5.586.247,62
Alphen-Chaam	€ 11,46	€ 115.253,40
Asten	€ 79,25	€ 1.324.613,82
Barneveld	€ 16,83	€ 948.704,95
Beek	€ 4,50	€ 71.773,05
Beesel	€ 26,26	€ 352.004,20
Bergen (L.)	€ 30,28	€ 396.503,90
Best	€ 28,74	€ 838.753,20
Bodegraven-Reeuwijk	€ 26,33	€ 888.215,28
Borne	€ 0,00	€ 0,00
Borsele	€ 0,00	€ 0,00
Brunssum	€ 69,14	€ 1.960.643,90
Bunschoten	€ 4,65	€ 97.642,19
Cranendonck	€ 38,86	€ 803.490,44
Dalfsen	€ 0,00	€ 0,00
De Bilt	€ 5,36	€ 229.342,00
Dronten	€ 24,98	€ 1.017.923,80
Ede	€ 28,97	€ 3.286.221,66
Eemnes	€ 0,00	€ 0,00
Eindhoven	€ 95,62	€ 21.693.805,73
Elburg	€ 9,12	€ 209.887,41
Enschede	€ 84,34	€ 13.337.720,82
Geldrop-Mierlo	€ 14,71	€ 575.017,67
Gemert-Bakel	€ 25,75	€ 773.003,54
Goes	€ 17,10	€ 637.296,09
Groningen	€ 67,43	€ 13.662.901,17
Heerde	€ 22,87	€ 424.417,68

Gemeente (vervolg)	Compensatiebedrag per inwoner	Compensatiebedrag totaal
Heerhugowaard	€ 14,56	€ 800.290,71
Helmond	€ 11,67	€ 1.057.267,06
Hengelo	€ 104,61	€ 8.452.760,90
Hof van Twente	€ 0,00	€ 0,00
Horst aan de Maas	€ 15,40	€ 648.789,19
Kapelle	€ 17,09	€ 215.659,26
Kerkrade	€ 31,21	€ 1.433.499,98
Landgraaf	€ 66,95	€ 2.507.985,05
Leeuwarden	€ 192,39	€ 20.905.963,13
Leidschendam-Voorburg	€ 11,07	€ 825.733,19
Lelystad	€ 31,76	€ 2.443.826,99
Leusden	€ 6,16	€ 182.951,08
Losser	€ 5,65	€ 127.025,01
Maastricht	€ 100,27	€ 12.308.624,78
Middelburg	€ 22,10	€ 1.061.277,44
Neerijnen	€ 17,21	€ 212.453,73
Nijkerk	€ 27,95	€ 1.167.441,81
Nijmegen	€ 10,98	€ 1.905.952,64
Oisterwijk	€ 2,82	€ 73.030,67
Oost Gelre	€ 13,87	€ 411.002,18
Oosterhout	€ 1,49	€ 81.545,21
Ooststellingwerf	€ 14,01	€ 357.691,50
Opsterland	€ 28,54	€ 848.226,76
Ouder-Amstel	€ 25,58	€ 343.310,71
Reimerswaal	€ 3,31	€ 73.953,81
Rhenen	€ 0,00	€ 0,00
Roerdalen	€ 19,99	€ 413.795,60
Roermond	€ 14,87	€ 853.447,12
Rotterdam	€ 28,11	€ 17.842.808,80
Rozendaal	€ 8,51	€ 12.751,63
Simpelveld	€ 0,00	€ 0,00

Gemeente (vervolg)	Compensatiebedrag per inwoner	Compensatiebedrag totaal
Sluis	€ 8,67	€ 205.051,35
Stede Broec	€ 0,00	€ 0,00
Terneuzen	€ 0,00	€ 0,00
Tholen	€ 4,09	€ 104.327,73
Tiel	€ 31,32	€ 1.299.527,29
Twenterand	€ 98,55	€ 3.335.484,89
Tytsjerksteradiel	€ 21,77	€ 695.677,18
Uithoorn	€ 7,47	€ 218.126,01
Utrechtse Heuvelrug	€ 11,49	€ 563.570,66
Valkenswaard	€ 31,33	€ 956.101,84
Veldhoven	€ 98,17	€ 4.390.635,40
Venlo	€ 214,92	€ 21.719.101,26
Vlissingen	€ 18,27	€ 810.867,77
Voorst	€ 29,90	€ 723.575,95
Waalre	€ 14,14	€ 238.898,23
Wageningen	€ 106,15	€ 4.082.382,24
Westerveld	€ 0,00	€ 0,00
Westland	€ 3,27	€ 345.705,03
Weststellingwerf	€ 16,31	€ 417.567,94
Wijchen	€ 20,03	€ 818.672,43
Wijk bij Duurstede	€ 17,35	€ 407.836,13
Woudenberg	€ 38,46	€ 488.430,51
Zaanstad	€ 6,62	€ 1.017.581,52
Zeewolde	€ 19,94	€ 447.710,67
Zevenaar	€ 19,33	€ 625.776,06
Zoetermeer	€ 32,56	€ 4.062.576,98
Zutphen	€ 39,28	€ 1.859.602,82
Zwartewaterland	€ 32,07	€ 715.389,00
Zwolle	€ 21,10	€ 2.649.373,65

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
2 november 2018
Ons kenmerk
TIP/U201800884
Lbr. 18/064
Telefoon
070 373 83 93
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Rapportage fonds tekortgemeenten (BALV)

Samenvatting

Bij deze ledenbrief vindt u de rapportage van de commissie fonds tekortgemeenten 2018. De commissie legt daarin verantwoording af over de wijze van de beoordeling van de aanvragen voor het fonds en de uitkomst daarvan.

Aan de leden**Datum**

2 november 2018

Ons kenmerk

TIP/U201800884

Lbr. 18/064

Telefoon

070 373 83 93

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Rapportage fonds tekortgemeenten (BALV)

Geacht college en gemeenteraad,

Naar aanleiding van de tekorten van gemeenten in het sociaal domein, is een Fonds tekortgemeenten ingesteld. Dit is afgesproken tussen Rijk en gemeenten voor het Interbestuurlijk Programma (IBP). Het fonds bedraagt € 200 miljoen. Tijdens de ALV van de VNG op 27 juni 2018 zijn de criteria vastgesteld voor de verdeling van de middelen in het fonds. Er is ook een onafhankelijke commissie ingesteld, die de aanvragen heeft beoordeeld. Bij deze brief vindt u de rapportage van de commissie.

Tekorten bij veel meer gemeenten

In totaal is meer aangevraagd dan de beschikbare € 200 miljoen. Dit laat zien dat de tekorten in het sociaal domein aanzienlijk zijn. Bovendien is het belangrijk te realiseren dat dit alleen gaat om tekorten op nieuwe taken Jeugd en Wmo die in 2016 en 2017 gecombineerd boven 40 euro per inwoner kwamen. Er zijn veel meer gemeenten die tekorten hebben, maar in deze jaren niet boven deze drempel komen.

Aanpak en aanvragen

Bij deze ledenbrief vindt u de eindrapportage van de commissie en de door hen gehanteerde aanpak. 88 gemeenten hebben een aanvraag ingediend voor de deadline van 15 september. Niet alle gemeenten krijgen een bedrag uit het fonds, bijvoorbeeld omdat bij toetsing het tekort toch onder de drempel uitkwam. Een paar gemeenten hebben een aanvraag ingediend omdat ze het signaal wilden afgeven dat zij weliswaar niet aan de criteria voldeden, maar wel grote tekorten hebben. Daarnaast heeft een aantal gemeenten een brief gestuurd naar het Fonds tekortgemeenten dat zij ernstige tekorten hebben maar niet boven de drempel kwamen.

Hoogte

Uiteindelijk kwamen 77 gemeenten in aanmerking voor middelen uit het fonds. Gezamenlijk hebben deze 77 gemeenten een totaal tekort van € 488.822.586 op de nieuwe taken Wmo en jeugd. Het tekort boven de drempel van € 40 per inwoner bedraagt € 307.778.146.

Verdeling

Op basis van de aanvragen werd de totale verdeling berekend. Aangezien het totale aangevraagde bedrag de omvang van het budget (€ 200 miljoen) overstijgt, heeft de commissie een staffel gehanteerd conform het besluit van de ALV. Op basis van de aangevraagde bedragen is de staffel als volgt vastgesteld:

- Tot en met € 108,26 per inwoner wordt het significante tekort voor 50% gecompenseerd.
- Boven het bedrag van € 108,26 per inwoner wordt het resterende significante tekort voor 100% gecompenseerd.

Moment van publicatie

De bedragen per gemeente zullen formeel worden gepubliceerd in de decembercirculaire van BZK. In het ALV besluit was opgenomen dat vooruitlopend daarop de bedragen door de VNG zouden worden gepubliceerd op 1 november, zodat gemeenten eerder kennis kunnen nemen van de toegekende bedragen.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Mr. J.H.C. van Zanen
Voorzitter

BIJLAGE BIJ LEDENBRIEF GESCHILLENCOMMISSIE SOCIAAL DOMEIN

Buitengewone ALV 30 november 2018

Waarom een Geschillencommissie Sociaal Domein oprichten?

In de eerste drie jaar na de decentralisatie van het sociaal domein ontstaan regelmatig geschillen tussen gemeenten en aanbieders en ook tussen gemeenten onderling. Het betreft geschillen op het terrein van de jeugdhulp, en ook op het terrein van de maatschappelijke opvang. (Te) vaak komen de betrokken partijen niet of moeizaam tot een oplossing, of moet een dure en tijdrovende gang naar de rechter worden gemaakt.

Bij de vaststelling van Zorg voor de Jeugd in april 2018 is daarom tussen rijk, gemeenten, branches en cliëntenorganisaties afgesproken dat er een geschillencommissie komt. Deze geschillencommissie is een initiatief van de VNG en de Branches gespecialiseerde Jeugdzorg (BGZJ: GGZ-Nederland, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, Vereniging Orthopedagogische Behandelcentra en Jeugdzorg Nederland).

Een geschillencommissie is nuttig wanneer gemeenten onderling of gemeenten en aanbieders er niet met elkaar uitkomen en bemiddeling geen soelaas heeft geboden. De voordelen van een geschillencommissie zijn:

- Laagdrempelige voorziening
- Snelle behandeling
- Deskundige en onafhankelijke behandeling
- Lage kosten voor partijen

In deze notitie wordt de geschillencommissie verder uitgewerkt. Deze notitie is bestuurlijk besproken op maandag 24 september door de BGZJ, en op 6 september door de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs. Omdat aan VNG-zijde instemming van de ledenvergadering nodig is, is deze notitie voorgelegd aan het VNG-bestuur op 3 oktober. Tot de oprichting van de geschillencommissie wordt besloten in de buitengewone algemene ledenvergadering (BALV) van de VNG op 30 november.

Welke geschillen behandelt de geschillencommissie?

Het is van belang zoveel mogelijk concreet te maken welke geschillen bij de geschillencommissie terecht kunnen komen. Het komt het probleemoplossend vermogen van het veld niet ten goede als elk potentieel verschil van mening een zaak van de geschillencommissie wordt. Daarnaast geeft een goede afgrenzing de commissie de mogelijkheid een ruime expertise op de te behandelen terreinen op te bouwen, en daarmee een gezaghebbende rol te gaan innemen in het veld. Naar verwachting zal de commissie op deze wijze een groot deel van de op dit moment veel voorkomende geschillen op een effectieve en voor partijen kostenbesparende wijze tot een oplossing kunnen brengen.

Tot nu toe zijn de volgende (concrete) geschillen genoemd als geschillen die geschikt zouden kunnen zijn voor behandeling door de geschillencommissie:

1. Geschillen tussen gemeenten over welke gemeente verantwoordelijk is conform het woonplaatsbeginsel (Jeugd). Aanbieders zijn hier vooral belanghebbende in, en in een beperkt aantal gevallen partij.
2. Geschillen tussen een gemeente en een aanbieder in een inkoopproces.
3. Geschillen over toepassing van ISD-standaarden.
4. Uiteenvallen van samenwerking tussen gemeenten. Dit is een onderwerp waar het OZJ over kan adviseren en VNG vervolgens bestuurlijk op ingezet kan worden. Daarna kan het rijk ingrijpen op basis van een (nog aan te brengen) aanwijzingsbevoegdheid in de wet.

Punten 1 en 2: dit zijn geschillen die vaak voorkomen. Het voorstel is deze punten in ieder geval onder de reikwijdte van de commissie te brengen.

Punt 3: de stuurgroep I-sociaal domein (het Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd, OZJ) heeft besloten zich voor de komende periode te richten op ondersteunen en aanspreken van betrokken partijen. Er is nader overleg nodig met het ketenbureau I-sociaal domein of het nuttig/wenselijk is geschillen over de toepassing van I-standaarden ook onder de reikwijdte van de geschillencommissie te laten vallen.

Punt 4: van een geschil tussen gemeenten is in dit geval niet echt sprake; het gaat vaak om aanbieders die de gevolgen van het uiteenvallen van samenwerking tussen gemeenten ervaren. Het onderwerp lijkt te breed om bij de geschillencommissie onder te brengen.

De werkingssfeer en reikwijdte van de geschillencommissie wordt in een reglement vastgelegd. Het reglement wordt vastgesteld door de commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs, na consultatie van de BGZJ. De geschillencommissie bepaalt aan de hand van het reglement of een geschil in behandeling wordt genomen of niet. Het reglement wordt zodanig geformuleerd dat ook aanpalende geschillen kunnen worden behandeld binnen de in de komende periode te bepalen scope, waarbij de hierboven genoemde punten als uitgangspunt dienen. De werkingssfeer en reikwijdte kan in de loop der tijd worden verbreed (bijvoorbeeld naar andere geschillen in het sociaal domein). Uitzondering is de landelijke toegankelijkheid beschermd wonen, waar de VNG al een eigen commissie voor heeft opgezet welke zich uitsluitend op dit onderwerp richt.

Aanbrengen geschillen bij de geschillencommissie/bindende kracht uitspraken

Het reglement bepaalt hoe en welke geschillen worden aangebracht bij de geschillencommissie. Bij ieder geschil geldt dat partijen eerst in onderling overleg en waar nodig met steun van derden, zoals het OZJ een oplossing hebben proberen te bereiken.

Als partijen er niet uitkomen, kan het geschil bij de commissie worden aangebracht. Beide partijen moeten daar mee instemmen. Dat kan wat bijvoorbeeld inkoopgeschillen betreft op het moment van het ontstaan van het geschil zelf. Om de gang naar de geschillencommissie te stimuleren is het aan te raden een standaard clausule in inkoopcontracten op te nemen die bepaalt dat partijen op voorhand

overeenkomen een geschil voor te leggen aan de geschillencommissie. Overigens staat het partijen vrij de zaak alsnog aan de rechter voor te leggen (waarbij de rechter in veel gevallen de uitspraak van de geschillencommissie marginaal zal toetsen).

Wat het woonplaatsbeginsel betreft: het is vaak de aanbieder die merkt dat een factuur niet betaald wordt, of zelfs een plaatsing niet rond komt, omdat twee gemeenten onderling de knoop niet doorhakken wie verantwoordelijk is. Als onderling overleg geen oplossing biedt, kan de aanbieder het geschil aan de geschillencommissie voorleggen, waarbij een of beide gemeenten als partij wordt betrokken. Ook kunnen gemeenten onderling besluiten een dergelijk geschil aan de geschillencommissie voor te leggen.

Geschillen rond de toepassing van het woonplaatsbeginsel komen relatief vaak voor. Het spreekt voor zich dat dergelijke geschillen tot maatschappelijk zeer onwenselijke situaties kunnen leiden, omdat de zorg voor een kind dat hulp nodig heeft in het geding komt. Daarnaast veroorzaken deze geschillen grote administratieve lasten voor gemeenten en aanbieders. Juist deze geschillen lenen zich goed voor behandeling door een deskundige geschillencommissie. Voorwaarde daarvoor is wel dat gemeenten zich op voorhand committeren aan zowel de gang naar de geschillencommissie als aan het opvolgen van de uitspraken van de commissie. Daarom wordt aan de BALV van 30 november 2018 gevraagd daar een uitspraak over te doen. De branches zullen in aansluiting hierop afspraken maken met hun leden en deze in het bestuurlijk overleg met de VNG bekrachtigen. Ook hier geldt dat het partijen vrij staat de zaak alsnog aan de rechter voor te leggen, die de uitspraak van de geschillencommissie veelal marginaal zal toetsen.

Organisatie van de geschillencommissie

De opzet van de geschillencommissie zal zodanig zijn dat ook geschillen buiten de jeugdhulp, bijvoorbeeld op het gebied van de Wmo (in eerste instantie inkoopgeschillen), aan de commissie kunnen worden voorgelegd. Daarom is ook gekozen voor de naam 'Geschillencommissie Sociaal Domein'.

De commissie zal conform het reglement in eerste instantie bestaan uit drie, later mogelijk vijf leden, afhankelijk van het aantal zaken dat wordt aangebracht. Ook wordt een secretaris aangesteld, die verantwoordelijk is voor de meer logistieke zaken (het innemen en onderbrengen van de zaken, voorbereiden van zittingen en uitspraken, contacten met partijen en informatieverstrekking, publicatie van de uitspraken en dergelijke).

De commissie is onafhankelijk. Dit blijkt concreet uit de benoeming van de leden en de aan te stellen secretaris die geen rol hebben in bijvoorbeeld het ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd en geen actuele binding hebben met één van de gemeentelijke regio's of aanbieders etc. De commissieleden dienen specifieke kennis te hebben, of zich snel eigen te kunnen maken, op de terreinen waarmee de commissie zich bezighoudt. Indien nodig kan de commissie advies vragen aan een onafhankelijk expert

(bijvoorbeeld als zich een gecompliceerd inkoopgeschil voordoet waarvoor zeer specifieke kennis wordt vereist).

De VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs benoemt de leden en stelt het reglement vast. De commissie doet dit na consultatie van de betrokken vertegenwoordigers van aanbieders, zoals de BGZJ.

Ten slotte is het voorstel, vanwege de benodigde onafhankelijkheid, een eigen website voor de geschillencommissie in te stellen. De website bevat alle relevante informatie over de opzet en werkwijze van de commissie. Daarnaast kunnen de uitspraken van de commissie (geanonimiseerd) op de website worden gepubliceerd. De uitspraken zijn relevant voor gemeenten en aanbieders en kunnen helpen om er onderling uit te komen, omdat de geschillencommissie in vergelijkbare gevallen al een uitspraak heeft gedaan.

REGLEMENT GESCHILLENCOMMISSIE SOCIAAL DOMEIN

Artikel 1 – Begripsomschrijving

In dit reglement wordt verstaan onder:

<i>commissie:</i>	de Geschillencommissie Sociaal Domein, ingesteld en in stand gehouden door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG);
<i>gemeente:</i>	de gemeente, die lid is van de VNG;
<i>(zorg-)aanbieder:</i>	iedere natuurlijke of rechtspersoon die zorg verleent en valt onder de definitie van (zorg-)aanbieder in de zin van de Jeugdwet of de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
<i>partij(en):</i>	de gemeente(-n) en/of de (zorg-)aanbieder;
<i>VNG-commissie:</i>	de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs, of diens opvolger
<i>geschil:</i>	een door een of meer partijen aangebracht geschil met betrekking tot onderwerpen vallende onder de taak van de commissie zoals gedefinieerd in artikel 2 van dit reglement.

Artikel 2 – Taak en bevoegdheid commissie

- 2.1 De commissie behandelt geschillen tussen partijen op het gebied van de inkoop van zorg, zoals omschreven in de Jeugdwet en in de Wmo, alsmede geschillen die betrekking hebben op het woonplaatsbeginsel, zoals bedoeld in de Jeugdwet. De commissie doet dit door in een dergelijk geschil een schikking tussen partijen te bevorderen of een bindend advies uit te brengen.
- 2.2 De commissie is bevoegd een door een partij ingediend geschil te behandelen, als partijen zijn overeengekomen zich aan het bindend advies van de commissie te onderwerpen.

Artikel 3 – Ontvankelijkheid

- 3.1 Partijen kunnen een geschil pas voorleggen aan de commissie nadat zij in onderling overleg, en waar nodig met ondersteuning van een onafhankelijke derde partij (zoals het Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd, OZJ) een oplossing voor het geschil hebben geprobeerd te bereiken.
- 3.2 Indien een dergelijk overleg niet – of niet aantoonbaar – heeft plaatsgevonden, verklaart de commissie de aanbrenkende partij/partijen niet ontvankelijk in het aanbrengen van het geschil.

Artikel 4 – Samenstelling en benoeming commissie

- 4.1 De commissie bestaat uit drie leden, zo nodig uit te breiden met twee vervangende leden.
- 4.2 De commissie is onafhankelijk.
- 4.3 Er wordt een secretaris aangesteld door de VNG die de commissie in haar taken ondersteunt.
- 4.4 De leden (waaronder de voorzitter van de commissie) en de eventuele vervangende leden van de commissie worden benoemd door de VNG-Commissie. Bij de benoeming van de leden wordt advies gevraagd aan de betrokken vertegenwoordigers van aanbieders, zoals de BGZJ. De VNG-Commissie draagt er zorg voor dat de te benoemen leden beschikken over de voor hun taakvervulling benodigde kennis, deskundigheid en ervaring.
- 4.5 De benoeming van de commissieleden geschiedt voor een periode van twee jaar. Na afloop van deze periode kan een lid eenmaal worden herbenoemd voor een periode van twee jaar.
- 4.6 Indien een commissielid zijn functie niet meer naar behoren uitoefent of kan uitoefenen, is de VNG-Commissie bevoegd tot ontslag van het commissielid. Over een voorgenomen ontslag zal advies worden gevraagd aan de betrokken vertegenwoordigers van aanbieders, zoals de BGZJ.

Artikel 5 – Aanhangig maken van het geschil

- 5.1 Een partij brengt een geschil schriftelijk aan bij de commissie middels een aanbrengbrief. Dit kan zowel per post als per e-mail.
- 5.2 De aanbrengbrief bevat in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. contactpersoon, adresgegevens, telefoonnummer en e-mailadres van de aanbrengende partij;
 - b. naam en adresgegevens van de partij met wie het geschil bestaat;
 - c. een korte beschrijving van het geschil;
 - d. wanneer en op welke wijze partijen hebben getracht het geschil in overleg op te lossen;
 - e. het advies dat aan de commissie wordt gevraagd.
- 5.3 Een partij kan zich bij de behandeling van het geschil door een gemachtigde laten bijstaan. Zij stelt de commissie daarvan bij indiening van de aanbrengbrief op de hoogte, met vermelding van naam en contactgegevens van de gemachtigde.

Artikel 6 – Behandeling van het geschil

- 6.1 De commissie onderzoekt nadat de aanbrengbrief is ontvangen of zij bevoegd is het geschil in behandeling te nemen, en of het geschil ontvankelijk is.
- 6.2 Zowel de aanbrengende partij als de wederpartij ontvangen binnen een week na ontvangst van de aanbrengbrief bericht van de commissie of het geschil al dan niet in behandeling wordt genomen. Bij het niet in behandeling nemen van het geschil wordt de reden daarvoor medegedeeld.
- 6.3 Als het geschil in behandeling wordt genomen, krijgt de aanbrengende partij tegelijk met het bericht als bedoeld in artikel 6.2 een termijn van twee weken na dagtekening van het bericht van de commissie om het geschil schriftelijk nader toe te lichten en waar nodig te onderbouwen met stukken. De aanbrengende partij dient de nadere toelichting met de eventueel daarbij gevoegde stukken tegelijkertijd aan de commissie en aan de wederpartij toe te zenden.
- 6.4 De wederpartij krijgt daarop de gelegenheid – middels een bericht van de commissie – om binnen een termijn van twee weken na ontvangst van het commissiebericht een (onderbouwde) reactie in te dienen bij de commissie. Deze reactie dient tegelijk met het verzenden aan de commissie aan de aanbrengende partij toegezonden te worden.
- 6.5 Het geschil wordt op de eerstvolgende vergadering van de commissie behandeld na het doorlopen van de procedure zoals weergegeven in artikel 6.3 en 6.4. Vergaderingen van de commissie vinden minimaal een maal per maand plaats.
- 6.6 De commissie bepaalt aan de hand van de inhoud van het geschil of het geschil schriftelijk kan worden afgedaan, of dat een hoorzitting met beide partijen noodzakelijk is. Partijen worden op de hoogte gesteld van de wijze van behandeling. Een of beide partijen kunnen – vooraf of na het besluit van de commissie dat de zaak schriftelijk wordt afgedaan – de wens te kennen geven te worden gehoord.
- 6.7 Indien een hoorzitting wordt bepaald, worden beide partijen hiervoor schriftelijk uitgenodigd. Op verzoek van een partij kan de commissie toestaan dat getuigen of deskundigen op de hoorzitting worden gehoord. De namen en adresgegevens van de getuigen en/of deskundigen dienen uiterlijk een week voor de hoorzitting aan de commissie te zijn doorgegeven.
- 6.8 De commissie zelf kan ook besluiten experts te raadplegen, zowel schriftelijk als op een eventuele hoorzitting. Partijen worden tijdig in de gelegenheid gesteld op de inbreng van de door de commissie benaderde experts te reageren.
- 6.9 Partijen kunnen – in afwijking van de reguliere procedure – gezamenlijk een verzoek indienen het geschil met spoed te behandelen. Bij inwilliging van dit verzoek bepaalt de commissie de datum voor een hoorzitting. Beide partijen dienen er voor zorg te dragen dat uiterlijk twee werkdagen voor deze hoorzitting een schriftelijke

toelichting met eventuele bijlagen door de commissie en de wederpartij is ontvangen.

Artikel 7 – Bindend advies

- 7.1 In het geval van schriftelijke afdoening van het geschil ontvangen partijen binnen vier weken na ontvangst van alle stukken schriftelijk het bindend advies van de commissie.
- 7.2 In het geval van een hoorzitting ontvangen partijen binnen vier weken na het plaatsvinden van de hoorzitting het bindend advies van de commissie.
- 7.3 De termijn voor het afgeven van het bindend advies kan met twee weken worden verlengd.
- 7.4 De commissie beslist naar redelijkheid en billijkheid, op basis van de door beide partijen ingebrachte gronden en stukken, en met inachtneming van de geldende wetgeving.
- 7.5 Het bindend advies bevat in ieder geval:
 - a. de namen van de leden van de commissie, de namen en gegevens van de partijen en de namen van de eventueel geraadpleegde experts en gehoorde getuigen;
 - b. de dagtekening van het bindend advies.
 - c. de weergave van het geschil en de wederzijds door partijen ingebrachte stellingen;
 - d. de motivering van het bindend advies.
- 7.6 Een tussen partijen bereikte schikking kan door de commissie op verzoek van partijen in een bindend advies worden neergelegd.
- 7.7 Het bindend advies kan – geanonimiseerd – op de website van de commissie worden geplaatst.

Artikel 8 – geheimhouding

- 8.1 De commissieleden, de secretaris, de door de commissie ingeschakelde experts, en eventuele overige bij de commissie betrokken personen zijn verplicht tot geheimhouding ten aanzien van alle gegevens over partijen die hen bij de behandeling van het geschil ter kennis zijn gekomen.
- 8.2 De commissieleden, de secretaris, de door de commissie ingeschakelde experts en eventuele overige bij de commissie betrokken personen zullen stukken, verklaringen en andere gegevens van de partijen uitsluitend gebruiken voor het doel waarvoor deze zijn aangeleverd.

- 8.3 De geheimhoudingsplicht heeft geen betrekking op de gegevens die zijn vermeld in de gepubliceerde uitspraken van de commissie.

Artikel 9 – Slotbepalingen

- 9.1 Het reglement kan ambtshalve of op verzoek van de commissie worden gewijzigd, aangepast of uitgebreid door de VNG-Commissie, waarbij advies wordt gevraagd aan de betrokken vertegenwoordigers van aanbieders, zoals de BGZJ.
- 9.2 Vernietiging van het bindend advies van de commissie dient plaats te vinden door het advies binnen een termijn van twee maanden na dagtekening van het advies voor te leggen aan de gewone rechter. De rechter zal het bindend advies vernietigen, indien het advies in verband met de inhoud of wijze van totstandkoming daarvan in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Na afloop van de vernietigingstermijn wordt het bindend advies onaantastbaar.
- 9.3 Eenmaal per jaar brengt de commissie een openbaar verslag uit over de in dat jaar behandelde geschillen, haar bevindingen en ervaringen. Daarbij worden geen gegevens vermeld die tot individuele partijen zijn te herleiden, tenzij deze gegevens in door de commissie gepubliceerde uitspraken zijn vermeld. Het verslag wordt openbaar gemaakt door publicatie op de website van de commissie.
- 9.4 Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2019. Het reglement wordt aangehaald als ‘Reglement Geschillencommissie Sociaal Domein’.

QA

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
2 november 2018
Ons kenmerk
COS/U201800995
Lbr. 18/065
Telefoon
070 -373 83 93
Bijlage(n)
2

Onderwerp
Voorstel Geschillencommissie Sociaal Domein

Samenvatting

De VNG doet een voorstel voor het instellen van een Geschillencommissie Sociaal Domein voor de BALV van 30 november. In de bijlage bij deze ledenbrief vindt u de opzet van de geschillencommissie en een concept van het reglement van de geschillencommissie. Aan de BALV worden de volgende vragen voorgelegd:

1. Stemt u in met het instellen van een Geschillencommissie Sociaal Domein per 1 januari 2019 conform de bijgevoegde opzet?
2. Stemt u in met het voorleggen aan de Geschillencommissie Sociaal Domein van geschillen op het gebied van inkoop en woonplaatsbeginsel jeugd?

Aan de leden**Datum**

2 november 2018

Ons kenmerk

COS/U201800995

Lbr. 18/065

Telefoon

070 -373 83 93

Bijlage(n)

2

Onderwerp

Voorstel Geschillencommissie Sociaal Domein

Geacht college en gemeenteraad,

In de eerste drie jaar na de decentralisatie van het sociaal domein ontstaan regelmatig geschillen tussen gemeenten en aanbieders en ook tussen gemeenten onderling. Het betreft geschillen op het terrein van de jeugdhulp, en ook op het terrein van de maatschappelijke opvang. (Te) vaak komen de betrokken partijen niet of moeizaam tot een oplossing, of moet een dure en tijdrovende gang naar de rechter worden gemaakt.

Bij de vaststelling van Zorg voor de Jeugd in april 2018 is daarom tussen rijk, gemeenten, branches en cliëntenorganisaties afgesproken dat er een geschillencommissie komt. Deze geschillencommissie is een initiatief van de VNG en de Branches gespecialiseerde Jeugdzorg (BGZJ: GGZ-Nederland, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, Vereniging Orthopedagogische Behandelcentra en Jeugdzorg Nederland).

Een geschillencommissie is nuttig wanneer gemeenten onderling of gemeenten en aanbieders er niet met elkaar uitkomen en bemiddeling geen soelaas heeft geboden. De voordelen van een geschillencommissie zijn:

- Laagdrempelige voorziening
- Snelle behandeling
- Deskundige en onafhankelijke behandeling
- Lage kosten voor partijen

De geschillencommissie zal zich in eerste instantie richten op een tweetal type geschillen:

1. Geschillen tussen gemeenten over welke gemeente verantwoordelijk is conform het woonplaatsbeginsel (Jeugd). Aanbieders zijn hier vooral belanghebbende in, en in een beperkt aantal gevallen partij.
2. Geschillen tussen een gemeente en een aanbieder in een inkoopproces.

De werkingssfeer en reikwijdte van de geschillencommissie wordt in een reglement vastgelegd. Het reglement wordt vastgesteld door de commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs, na consultatie van de BGZJ. De geschillencommissie bepaalt aan de hand van het reglement of een geschil in behandeling wordt genomen of niet. Het reglement wordt zodanig geformuleerd dat ook aanpalende geschillen kunnen worden behandeld binnen de in de komende periode te bepalen scope, waarbij de hierboven genoemde punten als uitgangspunt dienen. De werkingssfeer en reikwijdte kan in de loop der tijd worden verbreed (bijvoorbeeld naar andere geschillen in het sociaal domein). Uitzondering is de landelijke toegankelijkheid beschermd wonen, waar de VNG al een eigen commissie voor heeft opgezet welke zich uitsluitend op dit onderwerp richt.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Mr. J.H.C. van Zanen
Voorzitter

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
2 november 2018

Ons kenmerk
TLE/U201800822
Lbr. 18/063
Telefoon
070 373 83 93

Bijlage(n)
-

Onderwerp
Klimaatakkoord

Samenvatting

- Met deze ledenbrief vragen wij uw akkoord op 3 voorwaarden die wij willen stellen aan het Klimaatakkoord: i. Gemeenten krijgen de juiste bevoegdheden en doorzettingsmacht om hun regierol ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. ii. Het tempo waarin gemeenten met de uitvoering aan de slag kunnen is afhankelijk van de mate waarin de energietransitie haalbaar en betaalbaar is voor de samenleving. De gemeenten staan voor een zorgvuldig proces. iii. Een vergoeding voor de toename in uitvoeringslasten voor gemeenten. Zie tevens het kader in de brief.
- In lijn met het ALV-besluit zal het bestuur zich beraden op het bovenliggende Interbestuurlijke programma (IBP) tegen de achtergrond van de bewegingen in het sociaal domein
- Het proces rond het Klimaatakkoord doorlopen we samen. Gemeenten hebben hierin hoge ambities (collegeakkoorden, Investeringsagenda, IBP-afspraken Klimaatakkoord, motie VNG ALV inzet op 49% CO₂-reductie in 2030). In de ledenbrief van 17 juli 2018 hebben wij u geïnformeerd over het proces en we zijn in gesprek gegaan tijdens de 'bestuurlijke roadshows'. Daarnaast worden de Klimaatakkoord gesprekken gevoerd door gemeentebestuurders.
- Het gesprek blijven we met u voeren. Als de tekst van het Klimaatakkoord bekend is en voldoet dan zullen wij met u in gesprek gaan op bestuurlijke bijeenkomsten in het land. Mochten het proces vertragen en er pas rond mei 2019 een Klimaatakkoord liggen, dan zullen wij het gesprek met u voeren op de ALV 2019.

Aan de leden

Datum

2 november 2018

Ons kenmerk

TLE/U201800822

Lbr. 18/063

Telefoon

070 373 83 93

Bijlage(n)

-

Onderwerp

Klimaatakkoord

Geacht college en gemeenteraad,

De urgentie om Nederland te verduurzamen en onze CO₂-uitstoot terug te dringen is groot. Zo gaan we de opwarming van de aarde tegen en houden we onze dorpen, steden en platteland leefbaar. Met de collegeakkoorden hebben gemeenten laten zien dat hun duurzaamheidsambities hoog zijn. Ook op landelijk niveau willen we komen tot afspraken: in 2017 hebben gemeenten, provincies en waterschappen met de 'Investeringsagenda' het kabinet aangeboden om samen de energietransitie te versnellen. In het Interbestuurlijk programma (IBP) met het rijk is vervolgens de afspraak opgenomen om te komen tot een Klimaatakkoord.¹

Het proces rond het Klimaatakkoord doorlopen we samen met u. In de ledenbrief van 17 juli 2018² hebben we u geïnformeerd over het doel van het akkoord en uitgenodigd tot gesprek tijdens de 'bestuurlijke roadshows' en werkconferentie in het land. Daarnaast worden de gesprekken over het Klimaatakkoord gevoerd door gemeentebestuurders en voorbereid door gemeenteambtenaren.

Met deze ledenbrief vragen wij uw akkoord op de randvoorwaarden die wij willen stellen aan het Klimaatakkoord. Ook gaan wij kort in op de laatste stand van zaken en vervolgproces.

Stand van zaken

Het Klimaatakkoord wordt voorbereid vanuit vijf 'sectortafels': gebouwde omgeving, elektriciteit, industrie, mobiliteit en landgebruik en landbouw. Aan iedere tafel worden plannen gemaakt die moeten bijdragen aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft de effectiviteit van deze plannen doorgerekend en haar bevindingen gepresenteerd op 28 september 2018.

¹ Investeringsagenda: <https://tinyurl.com/investeringsagenda>. IBP: <https://tinyurl.com/y9m64rh6>.

² Ledenbrief: <https://tinyurl.com/ycar6pwb>.

Het PBL concludeert dat er nog veel moet gebeuren: er zijn veel maatregelen benoemd, maar het ontbreekt aan duidelijke keuzes en afspraken. Beide zijn nodig, omdat nu al duidelijk is dat niet alle wensen van alle partijen ingewilligd kunnen worden. Zo zal ook de zware industrie energiebesparende maatregelen moeten treffen willen we in de vraag naar duurzame energie kunnen voorzien. Ook het kabinet heeft gereageerd op het PBL-rapport en gepleit de nadruk in de vervolgesprekken te leggen op 'betaalbaarheid en kosten effectiviteit' en het borgen van 'betrokkenheid en draagvlak'.³

Randvoorwaarden

Gelet op de hoge ambities van gemeenten en de aard van het proces waarin gesprekken nu belanden, willen we de randvoorwaarden die wij aan het Klimaatakkoord stellen aanscherpen. Dit in lijn met de moties over het Klimaatakkoord die u hebt aangenomen op de ALV van 27 juni 2018.⁴ Op deze randvoorwaarden vragen wij uw akkoord:

VOORWAARDE 1. Gemeenten krijgen de juiste bevoegdheden om hun regierol ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren.

In ieder geval betekent dit de bevoegdheid om bestaande bouw van het aardgas af te halen en te kunnen besluiten over een warmtealternatief zoals 'volledig elektrisch'. Daarbij geldt bijvoorbeeld een warmterecht voor burgers en een warmteplicht voor leveranciers. Ook vraagt dit om de beschikking over de juiste wettelijke instrumentaria en verbinding met de Omgevingswet.

VOORWAARDE 2. Het tempo waarin gemeenten met de uitvoering aan de slag kunnen is afhankelijk van de mate waarin de energietransitie haalbaar en betaalbaar is voor de samenleving. De gemeenten staan voor een zorgvuldig proces.

Om het tempo van de energietransitie te halen is 'haalbaar en betaalbaar' in de gebouwde omgeving en bij duurzaam opgewekte energie op land cruciaal. Dit is de manier om draagvlak en acceptatie te creëren. In de opgave voor duurzame energieopwekking op land gaan we uit van maximaal 35 Twh (terrawattuur).

VOORWAARDE 3. Een vergoeding voor de toename in uitvoeringslasten voor gemeenten.

De verregaande afspraken uit het Klimaatakkoord zien we wel als een decentralisatie met nieuwe taken.

Proces

Zoals met u afgesproken zullen wij u betrekken bij de ondertekening van het Klimaatakkoord. Als de tekst van het Klimaatakkoord bekend is en voldoet aan bovengenoemde randvoorwaarden, dan zullen wij hierover met u in gesprek gaan op bestuurlijke bijeenkomsten in het land. Mochten de gesprekken dusdanig vertragen dat er pas rond mei 2019 een Klimaatakkoord ligt, dan zullen wij het gesprek met u voeren op de ALV 2019.

In lijn met uw besluit op de ALV van 27 juni 2018 zal het bestuur zich beraden op het bovenliggende Interbestuurlijke programma (IBP) tegen de achtergrond van de bewegingen in het sociaal domein.

³ PBL: <https://tinyurl.com/ydxnk8p2>. Kabinetsreactie: <https://tinyurl.com/ycvfvbrs>. VNG reactie: <https://tinyurl.com/y75cyetn>.

⁴ Motie 10 'Inzet VNG bij het Klimaat- en Energieakkoord': gemeenten werken actief mee aan maatregelenpakketten voor minimaal 49% CO₂-reductie in 2030. Bron: <https://vng.nl/moties-en-preadviezen-vng-bestuur-alv-27-juni-2018>.

Voorstel aan de leden

Het VNG-bestuur stelt de leden voor om de randvoorwaarden die worden gesteld aan het Klimaatakkoord (zie kader) over te nemen.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'J.H.C. van Zanen', with a stylized flourish at the end.

Mr. J.H.C. van Zanen
Voorzitter

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
2 november 2018

Ons kenmerk
TIS/U201800877
Lbr. 18/061
Telefoon
(070) 373 8393

Bijlage(n)
1

Onderwerp
Proces standaardverklaring

Samenvatting

Hierbij leggen we een voorstel aan u voor over het Proces Standaardverklaring. Met de vaststelling van de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering en het Jaarprogramma 2019 kiezen we er als gemeenten voor om gezamenlijk te standaardiseren in de uitvoering van beleidsarme thema's, en een nieuwe gemeenschappelijke en generieke (sectoronafhankelijke) basisinformatievoorziening te realiseren. Het College van Dienstverleningszaken heeft onder andere tot taak het adviseren van het bestuur van de VNG over het vaststellen van standaarden. In het voorstel staat welke soorten standaarden er zijn, de mate van verbindendheid en hoe standaarden tot stand komen.

Aan de leden

Datum

2 november 2018

Ons kenmerk

TIS/U201800877

Lbr. 18/061

Telefoon

(070) 373 8393

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Proces standaardverklaring

Geacht college en gemeenteraad,

Hierbij leggen we een voorstel aan u voor over het Proces standaardverklaring. Met de vaststelling van de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering en het Jaarprogramma 2019 kiezen we er als gemeenten voor om gezamenlijk te standaardiseren in de uitvoering van beleidsarme thema's, en een nieuwe gemeenschappelijke en generieke (sectoronafhankelijke) basisinformatievoorziening te realiseren. De focus ligt op standaarden voor de gemeentelijke uitvoering en initiatieven voor versnelling in de opschaling.

Standaarden

Standaarden worden door en voor gemeenten ontwikkeld. Te weinig uniformiteit in uitvoering maakt vraagbundeling en samenwerking lastig. Het werken met standaarden vergroot gemeentelijke betrouwbaarheid (ook richting ketenpartners, voorspelbaarheid, continuïteit, rechtmatigheid en doelmatigheid). Daarmee worden kosten voor individuele gemeenten bespaard (eenmaal ontwikkelen en 380 keer toepassen).

Proces

In bijgaande notitie worden de verschillende vormen van standaarden en gradaties van verbindendheid belicht en wordt aangegeven op welke onderwerpen Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering zich richt. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het proces van totstandkoming en de rol van gemeenten, stakeholders, marktpartijen, enzovoorts.

Het proces valt uiteen in twee onderdelen: voorbereiding en vaststelling. In het voorbereidingstraject worden inhoudelijke vragen beantwoord, zoals draagvlak, uitvoeringsconsequenties, gradatie en beheer- en handhavingsconsequenties. Deze fase wordt afgesloten met een go/no-go moment. Vervolgens start het formele proces van vaststelling. De Taskforce Samen Organiseren buigt zich over de uitvoeringsconsequenties en adviseert het College van Dienstverleningszaken (CvD). Vervolgens brengt het CvD een advies over een voorstel voor standaardverklaring uit aan het bestuur van de VNG. Afhankelijk van de voorgestelde mate van verbindendheid wordt een ledenraadpleging gehouden.

Tot slot

Standaarden kunnen in belangrijke mate bijdragen aan het realiseren van gezamenlijke uitvoeringskracht en daarmee ruimte voor maatwerk op terreinen waarop gemeenten het verschil willen maken. Wij stellen u voor in te stemmen met het proces voor standaardverklaring.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.H.C. van Zanen', with a stylized flourish at the end.

mr J.H.C. van Zanen
Voorzitter VNG

Bijlage: Notitie proces standaardverklaring

Proces standaardverklaring

Onderwerp : Proces standaardverklaring

Van : College van Dienstverleningszaken

Aan : Commissie Informatiesamenleving (ter informatie) en bestuur

Datum : 12 oktober 2018

1. Inleiding

Samen Organiseren is een beweging die is ingezet om als gemeenten op het gebied van dienstverlening, werkprocessen en ICT meer samen te gaan ontwikkelen. De scope van deze samenwerking is in één zin te vangen: éénmaal ontwikkelen, 380 keer toepassen. In het GGU jaarprogramma zijn onder andere de volgende strategische uitgangspunten overeengekomen:

- *Autonomie van gemeenten versterken en maatwerk mogelijk maken, juist door op de generieke thema's intensiever gezamenlijk te organiseren;*
- *Bundelen van schaarse kennis en benutten van netwerken zoals koepelorganisaties, samenwerkingsverbanden, en kennisnetwerken;*
- *Als één actieve branche van gemeenten samen optrekken met ketenpartners en Rijk, om zo de (keten)dienstverlening aan inwoners en ondernemers te optimaliseren;*

Een van de manieren om hier invulling aan te geven is het vaststellen van standaarden voor de gemeentelijke uitvoering.

We signaleren bij gemeenten de toenemende behoefte om te standaardiseren op die onderdelen en processen die beleidsarm en voor elke gemeente gelijk zijn. Daarmee creëer je ruimte voor maatwerk op terreinen waarop gemeenten het verschil willen maken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het berichtenverkeer in het sociaal domein. Sinds de decentralisaties in het sociaal domein is de beleidsruimte voor gemeenten aanzienlijk vergroot. En tegelijkertijd is er gestandaardiseerd op het vlak van (administratieve) uitvoering door Gemeentelijk Gegevensknooppunt (GGK). Alle 380 gemeenten maken hiervan gebruik.

Het College van Dienstverleningszaken (CvD) heeft onder andere tot taak het adviseren van het bestuur van de VNG over het vaststellen van standaarden. In de position paper strategie Samen Organiseren is de vraag opgenomen: Hoe richten we het proces van standaardverklaring in? Aandachtpunten zijn: "De basis voor het binden van gemeenten is dat zij overtuigd zijn van nut en inhoud, welk proces gaat daaraan vooraf? En wat houdt een standaardverklaring in?" VNG is gevraagd hiervoor, in interactie met Taskforce en College een voorstel te doen.

In het eerste deel van deze notitie worden de verschillende vormen van standaarden en gradaties belicht en wordt aangegeven op welke onderwerpen we ons richten. ("Wat houdt een standaardverklaring in?")

In het tweede deel van deze notitie wordt inzicht gegeven in het proces van totstandkoming en de rol van gemeenten, stakeholders, marktpartijen en de diverse organen binnen VNG hierbij. ("Welk proces gaat daaraan vooraf?")

Op dit moment lopen er op vier actuele casussen op het gebied van standaard verklaren. De uitwerking van deze vier casussen helpt bij het ontwikkelen en formuleren van een helder proces:

- Harmonisatie/standaardisatie van begrippen in de fysieke leefomgeving;
- Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO);
- Gezamenlijke gemeentelijke verwerkersovereenkomst;
- Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT).

2. Toelichting standaarden en verbindend verklaren

Soorten standaarden

Standaardisatie is een breed begrip en wordt in het dagelijks verkeer op verschillende manieren gehanteerd. Het forum voor Standaardisatie gebruikt de volgende definitie voor een standaard; “ een standaard of norm is een (technisch) document met erkende afspraken, specificaties of criteria over een product, dienst of methode. Standaarden dragen er aan bij dat processen op een afgesproken, veilige, betrouwbare en consistente manier uitgevoerd worden. “

De focus in het kader van Samen Organiseren ligt op standaarden voor de gemeentelijke uitvoering en initiatieven voor versnelling in de opschaling. Het doel is dat meer gemeenten sneller de ontwikkelde voorzieningen gaan gebruiken die de toegankelijkheid en kwaliteit van de lokale dienstverlening verbeteren.

Grofweg zijn deze standaarden in te delen in drie categorieën:

- 1) gezamenlijke afspraken rondom maatschappelijke vraagstukken (bv. spelregels voor gebruik van data in de publieke ruimte);
- 2) standaarden voor organisatie- en uitvoeringsvraagstukken (bv. basisprocessen, strategische principes, standaardvoorwaarden en modelcontracten);
- 3) standaarden voor informatiekundige vraagstukken (bv. ICT-standaarden voor gemeenten, gezamenlijke voorzieningen, voorschriften voor koppelingen).

Voor elk van deze categorieën zijn verschillende gradaties van verbindendheid mogelijk.

3. Mate van verbindendheid

Voor elk van deze drie categorieën zijn verschillende gradaties van verbindendheid mogelijk. In de praktijk kunnen meer standaarden voor hetzelfde doel naast elkaar bestaan. Een voorbeeld hiervan zijn de oplaadsnoertjes van de telefoon. Apple hanteert daarbij een andere standaard dan Samsung voor het stekkertje waarmee de telefoon opgeladen wordt. In de praktijk betekent dat dat een Samsung telefoon niet opgeladen kan worden met een Apple-lader. Wellicht soms onhandig, maar voor de meeste mensen niet een onoverkomelijk probleem. Soms worden ook hulpmiddelen ontwikkeld om uitwisseling tussen verschillende standaarden te faciliteren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de wereldstekker die mee op vakantie neemt om apparatuur ook te kunnen gebruiken in landen waar een andere standaard voor elektrische aansluitingen gehanteerd wordt

Hoe meer “last” er in de praktijk ondervonden wordt van het bestaan van verschillende standaarden of het ontbreken daarvan, hoe groter de roep om het gebruik van 1 eenduidige standaard zal zijn. Dit geldt ook voor de gemeentelijke uitvoering. Daarom onderscheiden we de volgende drie niveaus van verbindendheid:

- Advies/Aanbevolen

Mate van verbindendheid: vrijblijvend en geen formele status.

Proces vaststelling: vaststellen door directie VNG

Voorbeeld: klantreizen, modelverordeningen

- **Standaardverklaring**

Mate van verbindendheid: niet vrijblijvend, 'pas toe of leg uit'-principe.¹

Proces vaststelling: tenminste op advies van het College van Dienstverleningszaken door bestuur VNG, ledenraadpleging facultatief, monitoring toepassing door VNG (bijvoorbeeld via Waarstaatjegemeente.nl) en lokaal via reguliere P&C cyclus door gemeenteraad.

Voorbeeld: GIBIT

- **Verbindend verklaren**

Mate van verbindendheid: verplichtend voor leden

Proces: vaststelling op advies College van Dienstverleningszaken door bestuur VNG met ledenraadpleging

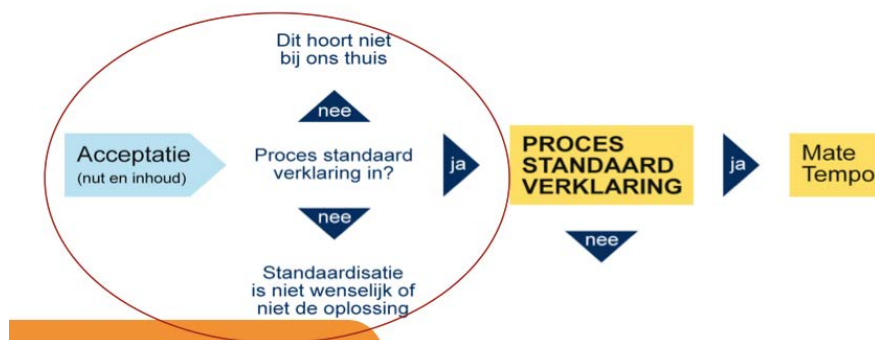
Voorbeeld: Aansluiting bij Informatiebeveiligingsdienst (via BALV).

De impact en uitvoeringsconsequenties voor gemeenten, ketenpartners en leveranciers verschillen per standaard en mate van verbindendheid. Voor VNG betekent dit per standaard een andere invulling van de faciliterende rol, de organisatie van het beheer en toezicht en handhaving van de standaard.

4. Proces standaard- en verbindend verklaren

De basis voor het binden van gemeenten is dat zij overtuigd zijn van nut en inhoud. Welk proces gaat daaraan vooraf? Het formele proces van standaard verklaren wordt voorafgegaan door een voorbereidingstraject. Hieronder worden beide fasen uitgewerkt.

Voorbereidingstraject

Voorstellen voor standaardisatie komen in principe uit gemeenten in samenwerking met VNG, eventueel voorbereid door een (tijdelijke) programma-organisatie (bijvoorbeeld bij de Omgevingswet).

¹ Naar voorbeeld Forum voor Standaardisatie. Voor alle organisaties binnen de publieke sector geldt een 'pas-toe-of-leg-uit' verplichting. Dit betekent dat organisaties bij inkoop van ICT-systemen en -diensten boven € 50.000 moeten vragen naar de relevante open standaarden op de 'pas-toe-of-leg-uit' lijst van het Forum Standaardisatie. Het toezien op het naleven van deze verplichting vraagt wel monitoring en dus beheer.

Aan het starten van het proces van standaard verklaren gaan een aantal inhoudelijke vragen vooraf:

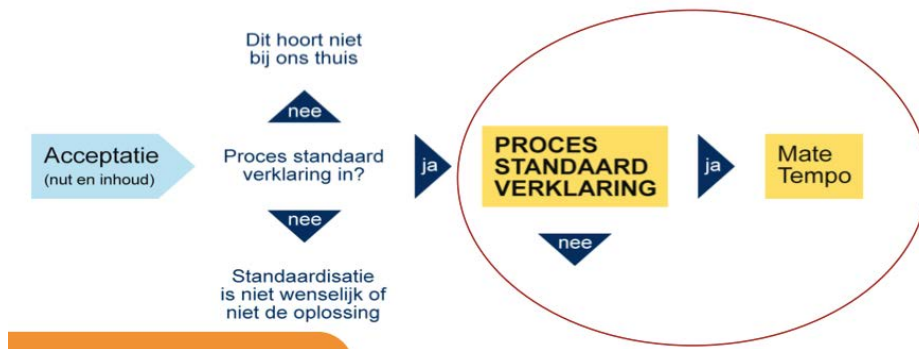
- Betreft het een beleidsarm onderwerp en is het een aangelegenheid voor gemeenten?
- Is het nut van en behoefte aan de standaard voldoende aangetoond en is deze in de praktijk beproefd?
- Wat is de noodzaak en/of meerwaarde van standaardisatie ten opzichte van de huidige situatie? (Welk probleem blijft bestaan als we niets doen? Is standaardisatie een passende oplossing voor dit probleem?)
- Past het onderwerp binnen de GGU kaders die vastgesteld zijn in de Algemene Ledenvergadering?
- Wordt de voorgestelde standaard niet al door een andere / hogere instantie of orgaan (bijvoorbeeld het Forum voor Standaardisatie²) vastgesteld?

Standaardisatie is geen doel op zich. Verbetering van kwaliteit van dienstverlening staat centraal en standaardisatie kan daar als middel aan bijdragen. In het voorstel wordt daarom aangetoond wat de meerwaarde van standaardisatie is ten opzichte van de huidige situatie. Ook moet uit het voorstel blijken op welke manier de dienstverlening aan inwoners en ondernemers verbetert. Derden, zowel ketenpartners als leveranciers, moeten van standaarden kunnen uitgaan voor afspraken met de branche. Eenmaal besloten tot een standaard wordt geen podium geboden voor toepassingen buiten de standaard. Ieder voorstel wordt daarom voorzien van een gedegen motivering met minimaal de volgende aspecten:

1. Argumentatie nut standaardisering en/of verbindendverklaring
2. Wie zijn de stakeholders, wat is hun rol en hoe zijn ze betrokken?
3. Wat is het draagvlak (hoe krijg je het, hoe meet je het en wanneer is het voldoende?)
4. Wat zijn de uitvoeringsconsequenties voor gemeenten, ketenpartners, leveranciers, etc.?
5. Welke gradatie van verbindendheid wordt voorgesteld en in welk tempo en/of fases is implementatie wenselijk?
6. Wat zijn de bij beheer- en handhavingsconsequenties? Inclusief financiële (incidenteel en structureel) gevolgen en de benodigde dekking daarvan.

² Het Forum Standaardisatie richt zich op standaarden voor gegevensuitwisseling.

Proces standaardverklaring

Na het voorbereidingstraject volgt een go/no go moment. Daaruit volgt het al dan niet starten van het formele proces van standaard verklaren.

Het bestuur van de VNG heeft in december 2017 het Reglement van het College van Dienstverleningszaken vastgesteld. Artikel 3 van het Reglement gaat over de advisering over gezamenlijke afspraken en standaarden. In het Reglement wordt voor de vaststellingsprocedure geen onderscheid gemaakt tussen de zwaarte en gradatie van standaardisatie.

Het resultaat van het voorbereidingstraject zoals hiervoor geschetst wordt door de directie VNG in van een voorstel voorzien. Het proces dat uiteindelijk tot standaardisatie leidt bestaat *(afhankelijk van de mate van verbindendheid)* uit de volgende stappen.

	Proces standaardverklaring							
Mate verbindendheid	Directie	Taskforce ³	CvD	Commissie ⁴	CvD	Bestuur	Leden-consultatie ⁵	Bestuur
Advies / Aanbevolen	Stelt vast							
Standaard-verklaren		Adviseert CvD	Behandelt voorstel/ vraagt advies commissie	Adviseert CvD	Doet voorstel aan bestuur	Leden-consultatie j/n? Stelt standaard vast en bepaalt termijn invoering	optioneel	
Verbindend		Adviseert CvD	Behandelt voorstel/ vraagt advies commissie	Adviseert CvD	Doet voorstel aan bestuur	Besluit tot ledenconsultatie	verplicht	Verklaart verbindend en bepaalt tempo en termijn invoering

Voor elke mate van standaardisering geldt dat na besluitvorming het besluit gecommuniceerd wordt en staan organisatie en Taskforce klaar om daaraan uitvoering te geven.

Tot slot

De komende periode worden de vier hierboven genoemde casussen nader uitgewerkt. Op de voortgang liggen separate notities voor.

³ De Taskforce Samen Organiseren geeft advies aan het College van Dienstverleningszaken over uitvoeringsconsequenties voor gemeenten, ketenpartners, etc. en over de mate van verbindendheid, de termijn en tempo van invoering.

⁴ In de regel zal dit het advies van de commissie Informatiesamenleving zijn. Bij voorstellen die een inhoudelijk thema raken zoals Omgevingswet of Sociaal Domein kan dat ook een of meer van de andere commissies zijn.

⁵ Het bestuur van de VNG kan besluiten om eerst een ledenconsultatie uitvoeren. Daarbij speelt impact voor gemeenten en mate van verbindendheid mee. De consultatie kan schriftelijk dan wel tijdens een of meer bijeenkomsten plaatsvinden en kan eventueel worden beperkt tot de leden op wie de standaard betrekking heeft. Ter vaststelling van de uitkomst is een gewogen stemming nodig.

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
2 november 2018

Ons kenmerk
TLE/U201800966
Lbr. 18/060
Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)

Onderwerp
Beheer DSO-LV tbv Omgevingswet

Samenvatting

De VNG vraagt haar leden akkoord te gaan met het voorliggende voorstel met betrekking tot het beheer van de Digitale Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (hierna DSO-LV) ten behoeve van de invoering van de Omgevingswet. Ook vraagt de VNG haar leden om de VNG de opdracht te geven tot het tekenen van de Beheerovereenkomst DSO-LV namens gemeenten. De uitwerking van de beheerovereenkomst past binnen bestuurlijke en financiële kaders zoals vastgelegd in het Bestuursakkoord 2015 en Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken stelselherziening in 2016. Voor gemeenten is het van groot belang dat het beheer DSO-LV tijdig en goed geregeld is, aangezien dit gemeenten de mogelijkheid geeft om sturing te hebben op de kosten van het beheer van het DSO-LV én voldoende tijd te hebben om te kunnen oefenen met en voorbereiden op het in gebruik nemen van het DSO-LV.

Aan de leden

Datum

2 november 2018

Ons kenmerk

TLE/U201800966

Lbr. 18/060

Telefoon

070 373 8393

Bijlage(n)

Onderwerp

Beheer DSO-LV tbv Omgevingswet

Geacht college en gemeenteraad,

Wij stellen u voor akkoord te gaan met de voorliggende uitwerking met betrekking tot het beheer van de Digitale Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (hierna DSO-LV) ten behoeve van de invoering van de Omgevingswet en de VNG de opdracht te geven tot het tekenen van de Beheerovereenkomst DSO-LV namens gemeenten. De Omgevingswet treedt op 1 januari 2021 in werking. Het gebruik van het DSO-LV is verplicht én noodzakelijk voor de uitvoering van de Omgevingswet.

De uitwerking past binnen bestuurlijke en financiële kaders zoals vastgelegd in het Bestuursakkoord 2015 en Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken stelselherziening in 2016. Het organiseren van het beheer DSO-LV is gedetailleerd uitgewerkt in een beheerarrangement en een beheerovereenkomst DSO-LV, welke opvraagbaar zijn bij VNG. Dit voorstel is op deze stukken gebaseerd.

Voor gemeenten is het van groot belang dat het beheer DSO-LV tijdig en goed geregeld is. Dit geeft ons gemeenten de mogelijkheid om sturing te hebben op de kosten van het beheer van het DSO-LV én voldoende tijd te hebben om te kunnen oefenen met en voorbereiden op het in gebruik nemen van het DSO-LV.

De volgende zaken vloeien voort uit dit voorstel:

- de datum van het meebetalen aan de kosten van beheer DSO-LV is 1 januari 2020;
- het vaste bedrag dat jaarlijks ten laste wordt gebracht aan het Gemeentefonds is 18 miljoen t/m 2023 (welke wordt geïndexeerd) met een herziening voor de periode erna;

- het DSO-LV wordt uitgebouwd naar het ambitieniveau volgens scenario 3 uit het Bestuursakkoord. Dit wordt voor 1 maart 2019 uitgewerkt in een Plan Uitbouw DSO (nadere duiding van de 10 elementen van uitbouw, de prioritering, het tempo van realisatie en de benodigde investeringen).
- de inrichting van het beheer, bestaande uit
 - interbestuurlijke kaderstelling via Bestuurlijk Overleg (BO) en Opdrachtgeversberaad (OGB) waarin de VNG participeert en zeggenschap heeft namens en gevoed door de 380 gemeenten,
 - tactisch beheer dat wordt belegd bij één publieke partij die dit namens de partijen (Rijk, Gemeenten, Provincies & Waterschappen) uitvoert en wordt aangewezen voor vijf jaar, interbestuurlijke besluitvorming over tactische beheerder volgt na evaluatie,
 - een beheerarrangement dat tussen partijen wordt afgesproken voor 10 jaar, met een evaluatie in 2026, gelijktijdig met de evaluatie van de Omgevingswet;
- de geselecteerde tactische beheerpartij wordt vermoedelijk het Kadaster, de uitvoeringstoets vindt nog plaats, besluitvorming volgt in december 2018;
- VNG/VNG Realisatie wil de mogelijkheid hebben om zich na 5 jaar te kwalificeren om het tactisch beheer te gaan doen; VNG/VNG Realisatie stelt hiertoe een visie op welke zij voorlegt aan de leden;
- de verantwoordelijkheid van VNG/VNG Realisatie om het acceptatieproces van het DSO-LV vanuit het perspectief van gemeenten goed in te richten in samenspel met gemeenten;
- het structureel inrichten van de vraagarticulatie en gebruikersbetrokkenheid door VNG/VNG Realisatie tussen gemeenten en de tactische beheerpartij (wederkerig) met betrekking tot het beheer, doorontwikkeling en uitbouw van het DSO-LV.

Aanleiding

1. De voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn in volle gang. De ambitie is om een duurzame en integrale benadering van de fysieke leefomgeving te realiseren en de complexiteit van de bestaande wetgeving te vereenvoudigen. Dit geeft ons, gemeenten, meer mogelijkheden om ambities in de fysieke leefomgeving te realiseren; door nieuwe juridische en digitale instrumenten, meer bestuurlijke afwegingsruimte en een andere werkwijze en dienstverlening.
2. Deze transitie in de fysieke leefomgeving is begonnen in 2013 met de start van het wetgevingsproces en loopt door tot 1 januari 2029: de uiterste datum dat gemeenten hun integrale omgevingsplan moeten hebben vastgesteld.
3. Het succes van de Omgevingswet valt of staat met of het ons als overheden lukt om onze samenwerking onderling, en in samenspel met burgers en bedrijven, beter en anders vorm te geven. Kernbegrippen hierbij zijn: balans tussen beschermen en benutten, tussen integraal en sectoraal en tussen vertrouwen en regels.
4. Een belangrijk instrument om de Omgevingswet te laten functioneren is de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV), die momenteel onder verantwoordelijkheid van het Rijk wordt ontwikkeld. Een goed functionerend DSO-LV vanaf de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet, 1 januari 2021, is in het gezamenlijke belang van alle overheden. Om dat te bereiken streven we ernaar dat het DSO-LV uiterlijk op 1 januari 2020 beschikbaar is voor de ruim 400 bestuursorganen die dan hun aansluiting kunnen regelen, het DSO-LV met content kunnen vullen en kunnen oefenen met het gebruik.

Al eerder afgesproken bestuursakkoorden blijven leidend

5. In 2015 en 2016 zijn er bestuurlijke afspraken gemaakt tussen Rijk, VNG, IPO en UvW namens hun leden (Bestuursakkoord, en Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken stelselherziening) over gezamenlijk belang, verantwoordelijkheden, samenwerking alsmede een rolverdeling bij het DSO-LV. De overheden hebben afgesproken dat het Rijk het DSO-LV ontwikkelt en betaalt en dat de overheden samen verantwoordelijkheid nemen voor het beheer en daaraan in een bepaalde verdeelsleutel meebetalen.
6. Wij hebben ons via deze twee Bestuursakkoorden gecommitteerd aan de doelen van de Omgevingswet, het ontwikkelen en gebruiken van het DSO-LV en de financiering hiervan.
7. In het Bestuurlijk Overleg van 28 juni 2018 is er als uitwerking van het Bestuursakkoord bestuurlijke principe-overeenstemming bereikt over de hoofdkeuze en hoofdlijnen van het governance- en organisatiemodel voor het beheer van DSO-LV en de daarvoor te hanteren uitgangspunten.
8. Het voorliggende voorstel is een uitwerking van de gemaakte afspraken in de twee eerder afgesloten Bestuursakkoorden: Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet (2015) en Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken stelselherziening omgevingsrecht (2016).

Strategische uitgangspunten sluiten aan op wensen gemeenten

9. In het beheerarrangement leggen Rijk, VNG, IPO en UvW de afspraken omtrent het beheer (beleid en organisatie) van het DSO-LV vast.
10. Het beheerarrangement blijft binnen de kaders die vast liggen in het Bestuursakkoord en het Hoofdlijnenakkoord financiële aspecten en is daarvan een uitwerking. De grondslag van deze afspraken staat nu niet ter discussie. Het beheerarrangement heeft een looptijd van 10 jaar (2019 t/m 2028) en wordt in het 8ste jaar (2026), gelijktijdig met de Omgevingswet, geëvalueerd.
11. Partijen zijn tot het inzicht gekomen dat een evaluatie van de financiële effecten medio 2020 te vroeg is. De wet moet nog in werking treden, de beheerorganisaties zijn nog maar net begonnen en het ontbreekt bijvoorbeeld aan ervaringscijfers over het gebruik van het DSO-LV door bestuursorganen, burgers en bedrijven. Partijen hebben daarom afgesproken het eerder afgesproken integrale beeld dat in 2020 wordt opgesteld te gebruiken als input voor de gezamenlijk te accorderen opzet van een onafhankelijk monitoringsinstrument naar de financiële effecten van de Omgevingswet.
12. Het gekozen model voor de organisatie en governance van het beheer DSO-LV stoelt, uitgaande van het gegeven dat de Minister stelselverantwoordelijke is, op de volgende drie principes: (1) kaderstelling op beheer gebeurt interbestuurlijk, (2) één overheidspartij krijgt mede namens de andere overheden¹ de opdracht en verantwoordelijkheid om het integrale beheer te organiseren en deze (3) draagt een bestaande overheidsorganisatie op het beheer te managen. Interbestuurlijke samenwerking en het borgen van de gebruikersbetrokkenheid vormen onlosmakelijk onderdeel van dit model.

¹ We gebruiken hier de term overheden; zij laten zich vertegenwoordigen door hun koepels

DSO Stapsgewijs ontwikkelen

13. In het Bestuursakkoord is afgesproken dat het DSO-LV stapsgewijs ontwikkeld wordt (scenario's). De eerste oplevering van DSO-LV is voorzien in 2019. Het DSO-LV zal daarna verder worden uitgebreid naar het ambitieniveau (zie ook 25 e.v.). In het Bestuursakkoord, het Hoofdlijnenakkoord en ook in de beheerovereenkomst zijn waarborgen opgenomen voor niet tijdige en/of deugdelijke oplevering van het DSO-LV.
14. Onder DSO-LV verstaan we de landelijke voorziening met informatie over de fysieke leefomgeving die voor bevoegde gezagen en andere gebruikers relevant is in het kader van de uitvoering van de Omgevingswet, waaronder het aanvragen en afhandelen van vergunningen en meldingen.
15. De basisversie van DSO-LV bestaat uit de volgende componenten en functies, inclusief de daarbij behorende en onderliggende documenten en specificaties, waaronder architectuurdocumenten, handleidingen, klantreizen en de stijlguides:
 - Loket (de overall toegang tot gebruikerstoepassingen met de viewer en mogelijkheid tot het doen van aanvragen en inclusief de daarbij behorende beveiliging en autorisatie)
 - Oriënteren (kunnen raadplegen van OW-Besluiten via de overbruggingsfunctie en ROD/OZON en het inzien van informatie over de fysieke leefomgeving en het checken aan de hand van toepasbare regels)
 - Het kunnen doen van aanvragen en meldingen en het kennis nemen van informatieplichten (door het uitvoeren van toepasbare regels)
 - Kunnen inzien van begrippen, informatiemodellen en gegevenssets (via de Stelselcatalogus Omgevingswet)
 - Kunnen hergebruiken van (delen) van het DSO-LV als open stelsel (met de API store, het stelselknooppunt en het ontwikkel- en beheerportaal)

Naast de bovenstaande componenten zijn er als onderdeel van het DSO-LV een aantal specifieke standaarden en afspraken ontwikkeld. Deze zijn:

- OW-Besluiten via TPOD (standaard)
- Aanvragen en meldingen via STAM (standaard)
- Toepasbare regels via STTR (standaard)
- Aansluitvoorwaarden voor het aansluiten van informatie over de fysieke leefomgeving (afpraak)

DSO-LV maakt gebruik van landelijke standaarden, andere landelijke voorzieningen en gegevensbronnen; deze maken geen onderdeel uit van het beheer van DSO-LV.

De belangrijkste zijn:

- STOP (standaard)
- Informatiehuis Ruimte² (content)
- LVBB (Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen, digitaal invoerkanaal bevoegde gezagen voor regels en besluiten)
- Softwareservices informatie PDOK (Publieke Dienstverlening Op de Kaart)

² Hierin gaat Ruimtelijke plannen.nl per 1 januari 2021 op.

Kosten passen binnen gemaakte afspraken

16. De kosten van het beheer van het DSO-LV worden vanaf 1 januari 2020 samen gedragen volgens de eerder afgesproken verdeelsleutel omdat vanaf die datum DSO-LV beschikbaar is voor gebruik door de bestuursorganen. Feitelijk betekent dit ten opzichte van de situatie waarin invoering van de wet per 1 januari 2018 resp. 2019 zou plaatsvinden een latere ingangsdatum dan toen overeengekomen.
17. Er wordt gewerkt met een taakstellend budget voor de eerste periode van 8 jaar (2020 t/m 2027). De hoogte van dit budget bedraagt voor de eerste 4 jaar € 25,9 mln. zoals vastgelegd in het Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken. Dit is binnen de afgesproken bandbreedte.
18. De verdeling tussen de overheden gebeurt volgens de sleutel uit het Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken.
19. Voor gemeenten betekent dit dat er jaarlijks een bedrag van 18 mln. ten laste wordt gebracht aan het Gemeentefonds ten behoeve van het DSO-LV. Het effect op het Gemeentefonds is klein, nagenoeg nihil.
20. In 2022 wordt vastgesteld welke ophoging van het budget nodig is om de oplopende kosten van beheer te dekken die ontstaan door realisatie van onderdelen van de uitbouw naar het ambitieniveau uit het Bestuursakkoord waarover partijen medio 2019 gezamenlijk beslissen. Daarbij blijft het plafond van € 57 mln. uit het Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken gelden.
21. Het is van groot belang dat er met ingang van 2019 kan worden gestart met het beheer. Daarvoor is de beheerovereenkomst tussen BZK namens het Rijk en VNG, IPO en UvW nodig. Als onderdeel van de afspraken wordt er de komende maanden een organisatie aangewezen die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het tactisch beheer. Deze kan dan op tijd beginnen ter voorbereiding op de invoering van de wet in 2021.

Belangrijkste punten uit het beheerarrangement DSO-LV rondom interbestuurlijke samenwerking op een rij

22. Het DSO-LV is een publieke voorziening; het beheer wordt daarom publiek georganiseerd. De Minister van BZK is verantwoordelijk voor de Omgevingswet en uit dien hoofde ook voor de instandhouding en het functioneren van DSO-LV. De kaderstelling op beheer, strategie en uitvoering is de verantwoordelijkheid van alle betrokken overheden samen. Zij sluiten hiervoor een beheerovereenkomst. Binnen deze kaders voert BZK het strategisch beheer. Daaronder valt het aanwijzen van de tactische beheerorganisatie en de operationele beheerorganisaties, in overleg met de andere overheidspartijen. Aanwijzing van de tactische en operationele beheerorganisaties gebeurt telkens voor een periode van 5 jaar, de eerste keer voor de periode 2019 t/m 2023, met een evaluatie in 2022. De taken en verantwoordelijkheden van de verschillende beheerorganisaties liggen vast in het beheerarrangement.
23. Interbestuurlijke samenwerking en het borgen van de gebruikersbetrokkenheid vormen een onlosmakelijk onderdeel van het gekozen beheermodel. Op het niveau van het strategisch en tactisch beheer worden overleggen ingesteld om dit te waarborgen. Deze overleggen zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de koepels en de (gebundelde) Rijksgelieden. Op strategisch niveau blijven het BO en OGB functioneren. Op tactisch niveau wordt een regieoverleg tactisch beheer DSO ingesteld om vraagstukken te bespreken die gaan over informatiekundige aspecten en de effectiviteit van het beheer, ook in termen van werkwijze met releases, architectuur, standaarden.

Dit overleg heeft daarmee een wederkerig karakter en is niet alleen van belang voor het collectief van de bestuursorganen als gebruikers, maar ook voor de tactisch beheerder zelf. Daarnaast wordt op tactisch beheerniveau een netwerkoeverleg gebruikers DSO ingesteld. In dit overleg worden vraagstukken besproken over het gebruik van het DSO-LV die op tactisch niveau opgelost moeten worden, waaronder veranderingen in wet- en regelgeving met impact voor –de werking van- het DSO-LV en wensen die opkomen vanuit de uitvoeringspraktijk (collectieve vraagarticulatie) over de inrichting en het functioneren van DSO-LV. De VNG participeert in deze overleggen en organiseert hiervoor binnen de vereniging netwerken met vertegenwoordigers van gemeenten.

24. Werken vanuit de bedoeling van het beheerarrangement, samen bouwen aan en onderhouden van een wederkerige relatie vanuit het gedeeld handelingsperspectief met respectering van ieders rol en verantwoordelijkheid, adaptief handelen en staan voor de gemaakte afspraken, ook als het moeilijk wordt, zijn belangrijke elementen in de interbestuurlijke samenwerking. De koepels VNG, IPO en UvW, representeren de interbestuurlijke samenwerking en houden een belangrijke rol in de communicatie en verbinding naar hun leden en regionale samenwerkingsverbanden waarin de leden participeren.

Ambitieniveau DSO-LV nader geduid

25. De uitbouw van de DSO-LV basisvoorziening naar het ambitieniveau volgens scenario 3 uit het Bestuursakkoord gaat door, waarbij de precieze inhoud van de elementen van de uitbouw de komende maanden door Rijk, VNG, IPO en UvW samen worden bepaald. Het Rijk zorgt voor het beschikbaar stellen van de middelen die nodig zijn voor de investering, alle overheden dragen gezamenlijk de kosten van beheer. Voor deze uitbouw wordt uiterlijk 1 maart 2019 een plan met prioriteiten en benodigde investeringen vastgesteld in het OGB Beheer en BO.
26. De volgende elementen zijn in de tijd een prioriteit voor gemeenten: Samenwerkingsruimte voor 1 januari 2021 voor plannen en vergunningen/meldingen, 3D, informatieproducten & monitoring.
27. Het DSO-LV is vanaf 1 januari 2020 beschikbaar voor gebruik door de bestuursorganen die dan hun aansluiting kunnen regelen, DSO-LV met content kunnen vullen en kunnen oefenen met het gebruik. Dat is nodig om de wet die in 2021 inwerking treedt dan ook te laten werken. De eindgebruiker (burgers en bedrijven) heeft in 2020 beperkt toegang tot het DSO-LV. Zij kunnen zich wel oriënteren en allerlei zaken checken, maar nog geen vergunningen aanvragen of meldingen doen omdat de wet nog niet in werking is getreden.

Acceptatieproces belangrijke schakel in werken aan vertrouwen

28. Het acceptatieproces is de formele overdracht van ontwikkeling naar beheer;
29. Het accepteren en in gebruik nemen van een product maakt het mogelijk dat:
 - bevoegde gezagen/gebruikers hun aansluiting kunnen regelen, ermee kunnen oefenen in gebruik en kunnen beginnen er inhoudelijke informatie in te plaatsen en daarbij de programmaorganisatie kan ondersteunen, zodat het vertrouwen in het DSO groeit;
 - het betreffende product gebruikt kan worden voor het ontwikkelen van andere producten;
 - er beheer wordt gevoerd op het product waarmee het onderhouden en verbeteren belegd is en voorkomen wordt dat een product verouderd;

- er een formele en gecontroleerde overgang plaats kan vinden van de ontwikkelorganisatie naar de beheerorganisatie.
30. In het acceptatieproces wordt per product dat opgeleverd wordt een onderscheid gemaakt in drie beoordelingen:
- De technisch-functionele kant van het product;
 - De inrichting van het overdrachtsproces van het product van de ontwikkelpartij naar de beheerpartij;
 - De vraag of de beheerpartij klaar is voor in beheer neming en gebruik.
31. De hoofdstappen in het acceptatieproces zijn:
- Het vaststellen van de acceptatiecriteria;
 - Het acceptatieproces uitlijnen;
 - Beoordeling op de technisch en functionele criteria en een toets aan de realiteit;
 - Beoordeling of aan de voorwaarden voor het transitieproces is voldaan a.d.h.v. criteria ;
 - Beoordeling of aan de voorwaarden voor in beheer neming en exploitatie en gebruik inclusief gebruikersondersteuning is voldaan a.h.v. criteria.
32. VNG/VNG Realisatie is namens de gemeenten betrokken bij het interbestuurlijke acceptatieproces van DSO-LV;
- De directeur Informatiesamenleving is voorzitter van het interbestuurlijke acceptatieteam DSO-LV;
 - VNG betreft gemeenten actief bij het opstellen en uitvoeren van het acceptatieproces. Zij doet dit via haar netwerken.

Proces van vraagarticulatie vanuit gemeenten naar tactisch beheerder DSO-LV

33. De VNG zal in het OGB Beheer zitting nemen namens de gemeenten;
34. VNG Realisatie zal in het Regieoverleg Tactisch Beheer, welke periodiek overleg voert met de tactisch beheerpartij over de kwaliteit van het DSO-LV in de uitvoering, zitting nemen.
35. De vereniging draagt zorg voor het structureel organiseren van de vraagarticulatie tussen gemeentelijk veld en DSO-LV. VNG/VNG Realisatie richten daartoe een proces in om de behoeften en vragen van gemeenten naar tactisch beheerpartij ordentelijk te organiseren. Ze maakt gebruik van haar netwerken en de beweging Samen Organiseren.
36. De vereniging heeft een uitgebreid netwerk bij gemeenten en zet dit (pro)actief in om vragen op te halen en te vertalen naar landelijke of collectief gemeentelijke functionaliteiten. Dit netwerk bestaat uit deskundigen vanuit het primaire beleidsproces (visie en planvorming, vergunningverlening, handhaving, toezicht en monitoring), dienstverlening én informatievoorziening op strategisch, tactisch en uitvoerend niveau.

Beheerpartij

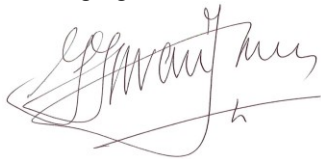
37. Uit een zorgvuldig doorlopen interbestuurlijk selectieproces onder leiding van een onafhankelijke procesbegeleider is het Kadaster als meest logische partij voor het tactisch beheer voor dit moment naar voren gekomen.

38. VNG/VNG Realisatie wil de mogelijkheid hebben om over 5 jaar een gereede kandidaat te zijn voor het tactische beheer van het DSO-LV.
39. VNG/VNG Realisatie stelt daartoe een visie en strategie op om naar deze ambitie toe te groeien en legt deze voor aan de leden (ALV).

Op te vragen bij VNG na 8 november 2018:

- Beheerovereenkomst DSO
- Uitwerking Beheerarrangement DSO-LV

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.H.C. van Zanen', with a stylized flourish at the end.

mr J.H.C. van Zanen
Voorzitter VNG

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
26 oktober 2018
Ons kenmerk
COS/U201800962
Lbr. 18/059
Telefoon
06 57593279
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Bekendmaking kandidaten en opening mogelijkheid
tegenkandidaatstelling

Samenvatting

Sinds de raadsverkiezingen van 21 maart 2018 zijn in drie vacatureronden in totaal 216 kandidaten door de adviescommissie voorgedragen. In de derde vacatureronde heeft de adviescommissie de huidige vicevoorzitter Hubert Bruls voorgedragen voor een tweede benoemingstermijn. De 15 voorgedragen kandidaten voor vacatures in de commissie Europa & Internationaal (E&I) zijn inmiddels door het VNG-bestuur benoemd. De andere voorgedragen kandidaten zijn door het bestuur tot waarnemer benoemd, uitgezonderd vicevoorzitter Hubert Bruls wiens huidige benoemingstermijn eindigt in de Buitengewone ALV van 30 november a.s. Daarnaast hebben de VNG-voorzitter en 11 leden van de commissie E&I een doorlopende benoemingstermijn.

De volledige voordracht van de adviescommissie treft u aan als bijlage bij deze ledenbrief. De voordracht is op twee punten aangepast. Een kandidaat heeft zich om gezondheidsredenen teruggetrokken en een kandidaat bleek achteraf niet tot raadslid te zijn benoemd en kan daarom op basis van de VNG-statuten geen commissielid zijn. Deze twee vacatures worden opengesteld in de vacatureronde na de raadsverkiezingen van 21 november 2018. De Buitengewone ALV kiest op 30 november a.s. uit de door de adviescommissie voorgedragen kandidaten en eventuele tegenkandidaten de nieuwe leden van bestuur en commissies.

U heeft de mogelijkheid tot het stellen van tegenkandidaten. Aanmelding van tegenkandidaten is mogelijk tot **uiterlijk vrijdag 9 november a.s., 12.00 uur**, bij het bureau van de VNG via kandidaatstelling@vng.nl.

Aan de leden**Datum**

26 oktober 2018

Ons kenmerk

COS/U201800962

Lbr. 18/059

Telefoon

06 57593279

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Bekendmaking kandidaten en opening mogelijkheid
tegenkandidaatstelling

Geacht college en gemeenteraad,

Sinds de raadsverkiezingen van 21 maart 2018 zijn in drie vacatureronden in totaal 216 kandidaten door de adviescommissie voorgedragen. In de derde vacatureronde heeft de adviescommissie de huidige vicevoorzitter Hubert Bruls voorgedragen voor een tweede benoemingstermijn. De volledige voordracht van de adviescommissie treft u aan als bijlage bij deze ledenbrief. De Buitengewone ALV kiest op 30 november a.s. de door de adviescommissie voorgedragen kandidaten en eventuele tegenkandidaten de nieuwe leden van bestuur en commissies.

In deze ledenbrief gaan wij in op:

- de achtergrond van vacatures in de bestuurlijke organisatie van de VNG
- de voordracht van de adviescommissie
- de verdere procedure richting de Buitengewone ALV van 30 november 2018

Achtergrond vacatures in de bestuurlijke organisatie van de VNGAanbevelingen Wim Deetman

Mede op basis van de aanbevelingen van Wim Deetman in zijn rapport "De Vierde Dimensie" is in de Buitengewone ALV van 1 december 2017 een aantal wijzigingen in de commissie-indeling doorgevoerd:

- Commissie Raadsleden & Griffiers (R&G): gelet op de positieve ervaringen in de pilot is een vaste beleidscommissie R&G ingesteld met een helder profiel
- Twee nieuwe commissies sociaal domein: de drie huidige vaste beleidscommissies in het sociaal domein (Werk & Inkomen, Gezondheid & Welzijn en Onderwijs, Cultuur & Sport), de subcommissie jeugd en de adviescommissie Asiel & Integratie worden vervangen door

twee nieuwe commissies. Na een consultatie van de vijf commissies in het sociaal domein heeft het VNG-bestuur gekozen voor de volgende themaverdeling: een commissie Zorg, Jeugd & Onderwijs (ZJO) en een commissie Participatie, Schuldhulpverlening & Integratie (PSI)

- College van Dienstverleningszaken (CvD): in het kader van het traject Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) is het CvD ingesteld.

Op basis van de aanbevelingen van Wim Deetman wordt de bestuurlijke belangenbehartiging van de VNG belegd bij het bestuur, de vaste beleidscommissies en de colleges. Er wordt niet langer gewerkt met subcommissies. De thema's die worden behartigd door de subcommissie Jeugd, subcommissie Water en de adviescommissie Asiel & Integratie worden in de nieuwe bestuursperiode belegd bij de vaste beleidscommissies.

Hieronder de link naar het integrale rapport van Wim Deetman "De Vierde Dimensie":

https://vng.nl/files/vng/04-de_vierde_dimensie_eindrapport_evaluatie_vng_governance_def.pdf

Uitgangspunten voor de kandidaatstellingsprocedure

Algemene uitgangspunten

Er vloeien uit de voorstellen van Wim Deetman geen wijzigingen voort in de kandidaatstellingsprocedure voor bestuur, commissies en colleges. Dat betekent dat de uitgangspunten van vier jaar geleden op basis van het advies van de commissie Governance (voorzitter Arno Brok) zijn gehandhaafd.

De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Alleen de voorzitter en vicevoorzitter van de VNG en een beperkt aantal leden van de commissie Europa & Internationaal hebben een doorlopende termijn. Alle overige vacatures worden opengesteld (inclusief het commissie/collegevoorzitterschap).
- Bij de selectie van kandidaten staat kwaliteit nadrukkelijk voorop.
- De bestuurlijke organisatie is herkenbaar voor de achterban, maar hoeft niet per se exact representatief te zijn op criteria als gemeentegrootte en partijpolitieke kleur.
- Profielschetsen voor het bestuur, de commissies en colleges bevatten de belangrijkste thema's voor de komende vier jaar.
- Op basis van de thema's in de profielschetsen worden de leden voor bestuur, commissies en colleges geworven.
- Naast de provinciale afdelingen worden ook andere gremia gevraagd om aanbevelingen te doen voor kandidaten uit hun specifieke achterban, waaronder zowel de netwerken G4, G40, Platform Middelgrote Gemeenten (PMG) en P10, als de verenigingen van doelgroepen: de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, de Wethoudersvereniging, de Vereniging van Gemeentesecretarissen en de Vereniging van Griffiers.

De voordracht van de adviescommissie

Samenstelling adviescommissie

Op basis van het huishoudelijk reglement van de VNG is een adviescommissie belast met het doen van voordrachten aan de algemene vergadering voor de samenstelling van het bestuur en de vaste beleidscommissies.

De huidige adviescommissie bestaat uit:

- Paul Depla, voorzitter (burgemeester Breda)
- René Verhulst, vicevoorzitter (burgemeester Ede)
- Simon Fortuyn (wethouder Lansingerland)
- Ida Oostmeijer-Oosting (secretaris Emmen)
- Menno Huisman (griffier Den Helder)
- Falco Hoekstra (raadslid Heerhugowaard)
- Jantine Kriens (Algemeen directeur VNG).

Ruim 650 kandidaten voor 218 vacatures

Bij de vaststelling van haar enkelvoudige voordracht zag de adviescommissie zich geplaagd voor de opdracht om uit ruim 650 aanmeldingen de opengestelde 218 vacatures in bestuur en commissies in te vullen. Dat betekende dat de adviescommissie een keuze moest maken uit een ruim aanbod van kwalitatief goede kandidaten. De adviescommissie heeft in haar voordracht naast de persoonlijke kwaliteiten van de kandidaten rekening gehouden met onder meer de voordrachten van de provinciale afdelingen, verenigingen van doelgroepen (NGB, VGS, VvG, WV, en VvR), netwerken van gemeenten (G4, G40, PMG, en P10) en de scoutingscommissie Lokale Partijen. Andere aspecten waar de commissie rekening mee heeft gehouden zijn de representativiteit van bestuur en commissies op criteria als politieke partij, gemeentegrootte en geslacht. De adviescommissie meent met haar uiteindelijke voordracht recht te hebben gedaan aan de verschillende wensen en verwachtingen.

Werkwijze adviescommissie

De adviescommissie selecteert per vacature één kandidaat. In de drie vacaturerondes heeft de adviescommissie in totaal 216 kandidaten voorgedragen. De 15 voorgedragen kandidaten voor vacatures in de commissie Europa & Internationaal (E&I) zijn inmiddels door het VNG-bestuur benoemd. De andere voorgedragen kandidaten zijn door het VNG-bestuur tot waarnemer benoemd, uitgezonderd vicevoorzitter Hubert Bruls wiens huidige benoemingstermijn eindigt in de Buitengewone ALV van 30 november a.s. Daarnaast hebben de VNG-voorzitter en 11 leden van de commissie E&I een doorlopende benoemingstermijn.

In aanvulling op de hiervoor genoemde uitgangspunten heeft de adviescommissie er nadrukkelijk naar gestreefd om:

- het aandeel van vertegenwoordigers van lokale partijen en partijlozen in bestuur en commissies te vergroten, waarbij dankbaar gebruik is gemaakt van het werk van de scoutingscommissie lokale partijen (commissie Pastors)
- de diversiteit in de samenstelling van bestuur en commissies te vergroten door waar mogelijk de voorkeur te geven aan vrouwelijke kandidaten. Voor de goede orde, daarbij blijven het persoonlijke netwerk, ervaring en expertise van kandidaten een belangrijke factor in de afwegingen van de adviescommissie
- substantiële vernieuwing in de samenstelling van bestuur en commissies tot stand te brengen, rekening houdend met het belang van voldoende continuïteit in de bezetting van bestuur en commissies.

Aandeel lokale partijen verder vergroot

Het vergroten van het aandeel van vertegenwoordigers van lokale partijen is aantoonbaar gelukt. Dit aandeel was bij de vorige verkiezingen verdubbeld van 10% in 2010 naar 20% in 2014. Dit jaar is dat verder doorgestegen naar 25%, dat nadert de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen waar zij 28,7% van de stemmen behaalden¹. Zij zijn daarmee veruit de grootste groepering in de bestuurlijke organisatie van de VNG. In de vorige periode was Mariëtte van Leeuwen, wethouder Zoetermeer, de eerste commissievoorzitter van een lokale partij. In deze ronde zijn er twee commissievoorzitters die niet een landelijke partij vertegenwoordigen: Annemarie Penn-te Strake en Robbert Lievense.

Aandeel vrouwen en raadsleden vergroot

De diversiteit in de bestuurlijke organisatie van raadsleden en vrouwen is vergroot. Mede door een voorkeursbeleid van de adviescommissie om meer vrouwen te selecteren is het percentage vrouwen in deze periode vergroot van 20% tot 30%. Dit terwijl het aantal vrouwelijke kandidaten circa 25% bedroeg. Het aantal raadsleden is mede door de commissie Raadsleden en Griffiers gestegen ten opzichte van 2014 van 4% naar 12%.

Nog niet ingevulde vacatures CvA en herindelende gemeenten

Twee vacatures in het CvA kon nog niet worden ingevuld omdat er onvoldoende kandidaten waren voor het cohort 100.000+ gemeenten. Deze vacatures worden opnieuw opengesteld in de vacatureronde na de raadsverkiezingen van 21 november a.s. In deze vacatureronde worden ook circa 20 vacatures opengesteld die nu zijn aangehouden in verband met de herindelingen in Groningen en een aantal andere gemeenten.

Verdere procedure richting de Buitengewone ALV van 30 november

Bekendmaking kandidaten en de mogelijkheid tot het stellen van tegenkandidaten

Met deze ledenbrief worden alle kandidaten bekend gemaakt die in de drie vacaturerondes door de adviescommissie zijn voordragen. Hiermee wordt ook de mogelijkheid geopend tot het stellen van tegenkandidaten.

De procedure daarvoor luidt als volgt:

- Tot uiterlijk drie weken voor de Buitengewone ALV, **vrijdag 9 november 2018**, kunnen per vacature andere kandidaten worden gesteld. Deze kandidaatstelling kan slechts geschieden door het lid van de Vereniging waarvan de kandidaat lid is van een bestuursorgaan, de secretaris of de griffier is en dient mede ondersteund te worden door tien andere leden van de Vereniging (**NB**: onder leden van de Vereniging wordt conform de statuten verstaan: de gemeenten en de gewesten).
- Het bestuur brengt uiterlijk twee weken voorafgaand aan de Buitengewone ALV, **15 november 2018**, de namen van de gestelde tegenkandidaten ter kennis van de leden. In de Buitengewone ALV op 30 november 2018 worden alle voorgedragen kandidaten en eventuele tegenkandidaten aan de leden voorgelegd.

¹ Bron: Kiesraad uitslag gemeenteraadsverkiezingen maart 2018

U heeft de mogelijkheid tot het stellen van tegenkandidaten. Aanmelding van tegenkandidaten is mogelijk tot **uiterlijk vrijdag 9 november a.s., 12.00 uur**, bij het bureau van de VNG via *kandidaatstelling@vng.nl*.

Hierbij wil ik nogmaals benadrukken dat wij alle ruim 650 kandidaten voor bestuur en commissies zeer erkentelijk zijn voor hun bereidheid om een bijdrage te leveren aan het werk van onze vereniging. Gelet op het beperkte aantal plaatsen heeft de adviescommissie tweederde van alle kandidaten niet kunnen voordragen voor een plaats in het bestuur of een commissie. Wij hopen dat ook zij in de toekomst bereid zijn een bijdrage te leveren, bijvoorbeeld door deelname in expertiseteams of andere manieren om mee te denken en doen in de vereniging.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. J.H.C. van Zanen
voorzitter

Overzicht voorgedragen kandidaten VNG bestuur en commissies

(bijlage bij ledenbrief 26 oktober 2018)

Toelichting:

- De voorzitter van de VNG en een aantal leden van de commissie Europa & Internationaal hebben een doorlopende benoemingstermijn. De betreffende namen zijn geel gearceerd
- Een aantal vacatures wordt in verband met de gemeentelijke herindelingen pas na de raadsverkiezingen van 21 november 2018 opengesteld. Ook worden dan drie vacatures in het College voor Arbeidszaken opengesteld.

VNG Bestuur

	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	VZ	Zanen, van (Jan)	mr J.H.C.	M	Burgemeester	Utrecht	VVD	Utrecht	G4
2	VVZ	Bruls (Hubert)	Drs HMF	M	Burgemeester	Nijmegen	CDA	Gelderland	100.000+
3	CVZ	Weterings (Theo)	drs Th. L.N.	M	Burgemeester	Tilburg	VVD	Noord- Brabant	100.000+
4	CVZ	Kock (Udo)	Dr. U.	M	Wethouder	Amsterdam	D66	Noord- Holland	G4
5	CVZ	Langen, de	S.	M	Wethouder	Rotterdam	CDA	Zuid-Holland	G4
6	CVZ	Heijkoop (Peter)	drs P.J.	M	Wethouder	Dordrecht	CDA	Zuid-Holland	100.000+
7	CVZ	Revis (Boudewijn)	B	M	Wethouder	Den Haag	VVD	Zuid-Holland	G4
8	CVZ	Hooijdonk, van (Lot)	drs. L.H.L.	V	Wethouder	Utrecht	GL	Utrecht	G4
9	CVZ	Weerwind (Franc)	F.M.	M	Burgemeester	Almere	D66	Flevoland	100.000+

10	CVZ	Lenferink (Henri)	Drs HJJ	M	Burgemeester	Leiden	PvdA	Zuid-Holland	100.000+
11	CVZ	Penn-te Strake (Annemarie)	Mr. J.M.	V	Burgemeester	Maastricht	Partijloos	Limburg	100.000+
12	CVZ	Cazemier (Roel)	mr RS	M	Burgemeester	Krimpenerwaard	VVD	Zuid-Holland	50- 100.000
13	CVZ	Lievense (Robbert)	R	M	Raadslid	Schouwen-Duiveland	Lokale partij	Zeeland	25-50.000
14	Lid	Crone (Ferd)	drs. F.J.M.	M	Burgemeester	Leeuwarden	PvdA	Friesland	100.000+
15	Lid	Selm, Van (Ellen)	Ir E	V	Burgemeester	Opsterland	D66	Friesland	25-50.000
16	Lid	Oosterhout, van (Eric)	Drs. H.F.	M	Burgemeester	Emmen	PvdA	Drenthe	100.000+
17	Lid	Ram (Gerard)	GJ	M	Wethouder	Zaanstad	VVD	Noord- Holland	100.000+
18	Lid	Kompier (Jean-Paul)	mr. J.p.m.h.	M	Wethouder	Vaals	Lokale partij	Limburg	0-25.000
19	Lid	Hofland (Arco)	A.C.	M	Burgemeester	Rijssen-Holt en	CDA	Overijssel	25-50.000
20	Lid	Baat, de (Anne)	drs A	M	Secretaris	Capelle aan den IJssel	Niet van toepassing	Zuid-Holland	50- 100.000
21	Lid	Soest, van (Geert)	drs. G.J.P.	M	Griffier	Venlo	Niet van toepassing	Limburg	100.000+
22	Lid	Rutten (Caspar)	mr. C.A.I.J.	M	Raadslid	Breda	CDA	Noord- Brabant	100.000+
23	Vacature								
24	Vacature								

Commissie Bestuur en Veiligheid

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Weterings (Theo)	drs Th. L.N.	M	Burgemeester	Tilburg	VVD	Noord-Brabant	100.000+
2	Lid	Spies (liesbeth)	mr drs j.w.e.	V	Burgemeester	Alphen aan den Rijn	CDA	Zuid-Holland	100.000+
3	Lid	Potters (Sjoerd)	Mr. SCCM	M	Burgemeester	De Bilt	VVD	Utrecht	25-50.000
4	Lid	Hamming (Jan)	Drs. J.	M	Burgemeester	Zaanstad	PvdA	Noord-Holland	100.000+
5	Lid	Ederveen	Drs A.B.A.M.	M	Burgemeester	Valkenswaard	CDA	Noord-Brabant	25-50.000
6	Lid	Tillaar, van den (Bas)	Drs. A.R.B.	M	Burgemeester	Vlissingen	CDA	Zeeland	25-50.000
7	Lid	Out (Marco)	MLJ	M	Burgemeester	Assen	VVD	Drenthe	50-100.000
8	Lid	Schoenmaker (Milo)	Dr. M.	M	Burgemeester	Gouda	VVD	Zuid-Holland	50-100.000
9	Lid	Verhoeve (Pieter)	mr.drs. P.	M	Burgemeester	Oudewater	SGP	Utrecht	0-25.000
10	Lid	Robben (Henk)	ing J.H.M.	M	Burgemeester	Wierden	CDA	Overijssel	0-25.000
11	Lid	Kompier (Leontien)	LAM	V	Burgemeester	Langedijk	PvdA	Noord-Holland	25-50.000
12	Lid	Donders - de Leest (Rianne)	MJD	V	Burgemeester	Roermond	CDA	Limburg	50-100.000

13	Lid	Brugman (Carel)	Drs C.H.J.	M	Secretaris	Haarlemmermeer	Niet van toepassing	Noord- Holland	100.000+
14	Lid	Veenstra (fred)	mr f	M	Burgemeester	Fryske Marren	CDA	Friesland	50- 100.000
15	Lid	Meijs, van der (Loes)	Drs L.W.C.M.	V	Burgemeester	Doesburg	VVD	Gelderland	0-25.000
16	Lid	Sleeking (Pieter)	P.H.	M	Wethouder	Dordrecht	Lokale partij	Zuid-Holland	100.000+
17	Lid	Prins (Winnie)	W	V	Wethouder	Zeewolde	Lokale partij	Flevoland	0-25.000
18	Lid	Hoogwerf (Tanya)	T.C.	V	Raadslid	Rotterdam	Lokale partij	Zuid-Holland	G4
19	Vacature								
20	Vacature								

Commissie Informatiesamenleving

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Weerwind (Franc)	F.M.	M	Burgemeester	Almere	D66	Flevoland	100.000+
2	Lid	Snijders (Peter)	P.H.	M	Burgemeester	Hardenberg	VVD	Overijssel	50-100.000
3	Lid	Dijk, van (Robert)	R	M	Griffier	Teylingen	Niet van toepassing	Zuid-Holland	25-50.000
4	Lid	Atsma (Wilma)	Drs W.a	V	Secretaris	Bloemendaal	Niet van toepassing	Noord-Holland	0-25.000
5	Lid	Bruijniks (Gerard)	G	M	Wethouder	Loon op Zand	Lokale partij	Noord-Brabant	0-25.000
6	Lid	Hilferink (Stefani)	S	V	Raadslid	Apeldoorn	VVD	Gelderland	100.000+
7	Lid	Debie (Erwin)	ESHJ	M	Secretaris	Landgraaf	Niet van toepassing	Limburg	25-50.000
8	Lid	Domburg, van (Patrick)	mr P.J.M.	M	Burgemeester	IJsselstein	VVD	Utrecht	25-50.000
9	Lid	Wind (Niek)	H.G.	M	Wethouder	Borger-Odoorn	Lokale partij	Drenthe	0-25.000
10	Lid	Diepstraten (Bram)	Ing BW	M	Raadslid	Velsen	Lokale partij	Noord-Holland	50-100.000
11	Lid	Janssen (Jim)	MMO BSc JM	M	Wethouder	Maastricht	Lokale partij	Limburg	100.000+
12	Lid	Winters (Hans)	J.W.H.	M	Wethouder	Zevenaar	Lokale partij	Gelderland	25-50.000
13	Lid	Vries, de (Beatrijs)	drs B.M.	V	Secretaris	Coevorden	Niet van toepassing	Drenthe	25-50.000

14	Lid	Tjeerdema (Hilde)	dr. H	V	Wethouder	Leeuwarden	D66	Friesland	100.000+
15	Lid	Baat, de (Peter)	mr MPM P	M	Burgemeester	Montferland	VVD	Gelderland	25-50.000
16	Lid	Groep, van de (Melis)	M	M	Burgemeester	Bunschoten	CU	Utrecht	0-25.000
17	Lid	Hoek (Peter)	drs. P.W.J.	M	Wethouder	Tholen	SGP	Zeeland	25-50.000
18	Lid	Heijkoop (Dirk)	D.A.	M	Burgemeester	Hardinxveld- Giessendam	CDA	Zuid-Holland	0-25.000
19	Lid	Bruines	S	V	Wethouder	Den Haag	D66	Zuid-Holland	G4
20	Vacature								

College van Dienstverleningszaken

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Lenferink (Henri)	Drs HJJ	M	Burgemeester	Leiden	PvdA	Zuid-Holland	100.000+
2	Lid	Backhuijs (Frans)	FTJM	M	Burgemeester	Nieuwegein	VVD	Utrecht	50-100.000
3	Lid	Boumans (Mark)	mr MBA MPM M	M	Burgemeester	Doetinchem	VVD	Gelderland	50-100.000
4	Lid	Willems (Wim)	W	M	Wethouder	Apeldoorn	Lokale partij	Gelderland	100.000+
5	Lid	Teesink (Peter)	drs P.J.L.M.	M	Secretaris	Groningen	Niet van toepassing	Groningen	100.000+

Commissie Financiën

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Kock (Udo)	Dr. U.	M	Wethouder	Amsterdam	D66	Noord-Holland	G4
2	Lid	Verheij (Peter)	Drs. en RA, P.J.	M	Wethouder	Alblasserdam	SGP	Zuid-Holland	0-25.000
3	Lid	Esselbrugge (Monique)	Dr M.	V	Wethouder	Nijmegen	D66	Gelderland	100.000+
4	Lid	Huijstee, van (Harry)	Ir H.L.M.	M	Raadslid	Ede	PvdA	Gelderland	100.000+
5	Lid	oosterveer (marcel)	m.f.	M	Wethouder	Eindhoven	VVD	Noord-Brabant	100.000+
6	Lid	Maaren, van (Pieter)	P.C.	M	Burgemeester	Urk	CDA	Flevoland	0-25.000
7	Lid	Cziesso (Detlev)	D.H.	M	Wethouder	Apeldoorn	GL	Gelderland	100.000+
8	Lid	Nieuwenhuizen (Jasper)	J	M	Wethouder	Langedijk	VVD	Noord-Holland	25-50.000
9	Lid	Smits (Jan)	A.C.A.G.	M	Wethouder	Roerdalen	Lokale partij	Limburg	0-25.000
10	Lid	Stegeman (Willem-Jan)	drs. W.J.	M	Wethouder	Amersfoort	D66	Utrecht	100.000+
11	Lid	Visser (Adriaan)	A.	M	Wethouder	Rotterdam	D66	Zuid-Holland	G4
12	Lid	Vlam (Anita)	Dr AJ	V	Wethouder	Woudenberg	VVD	Utrecht	0-25.000
13	Lid	Rotgans (Harry)	MBA H.M.M.	M	Wethouder	Purmerend	Lokale partij	Noord-Holland	50-100.000
14	Lid	Goijaarts (Jan)	J.H.M.	M	Wethouder	Meijerijstad	CDA	Noord-Brabant	50-100.000

15	Lid	Zwiers (Jan)	Dhr J.	M	Wethouder	Coevorden	Lokale partij	Drenthe	25-50.000
16	Lid	Offinga (Maarten)	drs ing MBM M.W.	M	Wethouder	Súdwest Fryslân	CDA	Friesland	50- 100.000
17	Lid	Scholten (Harry)	H.J.	M	Wethouder	Hof van Twente	CDA	Overijssel	25-50.000
18	Lid	Wal, ter (Sylvester)	MCM S.	M	Secretaris	Hulst	Niet van toepassing	Zeeland	25-50.000
19	Lid	Laat, de (Jan)	dr.ir.drs. -MBA J.M.	M	Raadslid	Gouda	Lokale partij	Zuid-Holland	50- 100.000
20	Vacature								

Commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Heijkoop (Peter)	drs P.J.	M	Wethouder	Dordrecht	CDA	Zuid-Holland	100.000+
2	Lid	Van Alphen (Bert)	HPG	M	Wethouder	Den Haag	GL	Zuid-Holland	G4
3	Lid	Groot Wassink	R	M	Wethouder	Amsterdam	GL	Zuid-Holland	G4
4	Lid	Heuvel, van den (John)	J.M.	M	Wethouder	Lelystad	SP	Flevoland	50-100.000
5	Lid	Eijk, van (Cees)	drs. C.J.M.	M	Wethouder	Amersfoort	GL	Utrecht	100.000+
6	Lid	Douwstra (Friso)	R.F.	M	Wethouder	Leeuwarden	CDA	Friesland	100.000+
7	Lid	Sandmann (Mark)	M.J.P.	M	Wethouder	Apeldoorn	D66	Gelderland	100.000+
8	Lid	Kolkman (Jan Jaap)	drs J.W.J.	M	Wethouder	Deventer	PvdA	Overijssel	50-100.000
9	Lid	Simons (Chris)	Dhr Chr	M	Wethouder	Middelburg	VVD	Zeeland	25-50.000
10	Lid	Struijvenberg (Maarten)	Dhr. M.J.W.	M	Raadslid	Rotterdam	Lokale partij	Zuid-Holland	G4
11	Lid	Hout, van (Arne)	mr. drs. A.H.	M	Secretaris	Nijmegen	Niet van toepassing	Gelderland	100.000+
12	Lid	Beek, van der (Lars)	L.G.M.	M	Wethouder	Woensdrecht	Lokale partij	Noord-Brabant	0-25.000
13	Lid	Driel, van (Margreet)	M.J.M.	V	Wethouder	Zoetermeer	Lokale partij	Zuid-Holland	100.000+
14	Lid	Roland (John)	dhr J	M	Raadslid	Kerkrade	Lokale partij	Limburg	25-50.000
15	Lid	Stam (Gert)	G	M	Raadslid	Meppel	CU	Drenthe	25-50.000
16	Lid	Gent, van (Stella)	Drs. S.C.	V	Wethouder	Súdwest Fryslân	PvdA	Friesland	50-100.000
17	Lid	Braamhaar (Eric)	E	M	Wethouder	Wierden	Lokale partij	Overijssel	0-25.000
18	Lid	Schuurs (Alberta)	drs A.G.	V	Wethouder	De Ronde Venen	VVD	Utrecht	25-50.000
19	Vacature								
20	Vacature								

Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Langen, de	S.	M	Wethouder	Rotterdam	CDA	Zuid-Holland	G4
2	Lid	Everhardt (Victor)	V	M	Wethouder	Utrecht	D66	Utrecht	G4
3	Lid	Eerenberg (Eelco)	E.	M	Wethouder	Enschede	D66	Overijssel	100.000+
4	Lid	Richters (Renate)	drs R.J.A.	V	Wethouder	Eindhoven	GL	Noord-Brabant	100.000+
5	Lid	Haagh-Reijne (Miriam)	Drs M	V	Wethouder	Breda	PvdA	Noord-Brabant	100.000+
6	Lid	Man, de (Mark)	mr. M.W.J.M.	M	Wethouder	Súdwest Fryslân	VVD	Friesland	50-100.000
7	Lid	Meijer (Leon)	Dr. Ir. L.E.	M	Wethouder	Ede	CU	Gelderland	100.000+
8	Lid	Ridder, de (Erik)	drs. E.	M	Wethouder	Tilburg	CDA	Noord-Brabant	100.000+
9	Lid	Noort, Van (Gert Jan)	G.J.	M	Wethouder	Harderwijk	Lokale partij	Gelderland	25-50.000
10	Lid	Groothuismink (Natasja)	N.J.	V	Wethouder	Zaanstad	Lokale partij	Noord-Holland	100.000+
11	Lid	Paters (Mark)	MH	M	Wethouder	Twenterand	Lokale partij	Overijssel	25-50.000
12	Lid	Gent, van (Mary)	MMJ	V	Wethouder	Hollands Kroon	Lokale partij	Noord-Holland	25-50.000
13	Lid	Middendorp (Mariel)	Drs. MPC M	V	Secretaris	Rijswijk	Niet van toepassing	Zuid-Holland	50-100.000

14	Lid	Wienen (Bert)	Drs A.W.	M	Raadslid	Assen	CU	Drenthe	50-100.000
15	Lid	Bos, van den (Cees)	Ing. C.H.	M	Wethouder	Schouwen-Duiveland	SGP/CU	Zeeland	25-50.000
16	Lid	Smitsmans-Burhenne (Marianne)	M.A.J.	V	Wethouder	Roermond	GL	Limburg	50-100.000
17	Lid	Bergen, van (Peter)	P.	M	Wethouder	Dronten	Lokale Partij	Flevoland	25-50.000
18	Vacature								
19	Vacature								
20	Vacature								

Commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Hooijdonk, van (Lot)	drs. L.H.L.	V	Wethouder	Utrecht	GL	Utrecht	G4
2	Lid	Kathmann (Barbara)	B.	V	Wethouder	Rotterdam	PvdA	Zuid-Holland	G4
3	Lid	Vries, de (Berend)	mr. B.R.	M	Wethouder	Tilburg	D66	Noord-Brabant	100.000+
4	Lid	Vreugdenhil (Willemien)	Drs. D.W.	V	Wethouder	Ede	CDA	Gelderland	100.000+
5	Lid	Meekels (Pieter)	PM	M	Wethouder	Sittard-Geleen	Lokale partij	Limburg	50-100.000
6	Lid	Stam-de Nijs (Monique)	V.C.M.	V	Wethouder	Heerhugowaard	VVD	Noord-Holland	50-100.000
7	Lid	Munnikendam (Sanna)	Mr. S.M.	V	Wethouder	Zaanstad	D66	Noord-Holland	100.000+
8	Lid	Hofman (Paul)	P.L.P.S.	M	Wethouder	Bronckhorst	GL	Gelderland	25-50.000
9	Lid	Post (Gerrit)	RT/RM G	M	Wethouder	Urk	Lokale partij	Flevoland	0-25.000
10	Lid	Wekx (Peter Derk)	PD	M	Secretaris	Alphen aan den Rijn	Niet van toepassing	Zuid-Holland	100.000+
11	Lid	Adank (Boaz)	BA BEA	M	Wethouder	Breda	VVD	Noord-Brabant	100.000+
12	Lid	punt (cors)	- c	M	Raadslid	Moerdijk	Lokale partij	Noord-Brabant	25-50.000

13	Lid	Zwan, van der (Tjeerd)	T.J.	M	Burgemeester	Heerenveen	PvdA	Friesland	50- 100.000
14	Lid	Vos (Gert)	G	M	Wethouder	Hoogeveen	CU	Drenthe	50- 100.000
15	Lid	Bruggink (Claudio)	Drs. C.F.M.	M	Wethouder	Hengelo Ov.	D66	Overijssel	50- 100.000
16	Lid	Weststrate (Kees)	C	M	Wethouder	Borsele	SGP/CU	Zeeland	0-25.000
17	Lid	Veltman (Frans)	F	M	Wethouder	Fryske Marren	CDA	Friesland	50- 100.000
18	Lid	Zwarts (Ariane)	A.	V	Wethouder	Gilze en Rijen	Lokale partij	Noord- Brabant	25-50.000
19	Vacature								
20	Vacature								

Commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Revis (Boudewijn)	B	M	Wethouder	Den Haag	VVD	Zuid-Holland	G4
2	Lid	Ivens (Laurens)	L.	M	Wethouder	Amsterdam	SP	Noord-Holland	G4
3	Lid	Kruijf, de (Aart)	ing A.	M	Wethouder	Barneveld	SGP/CU	Gelderland	50-100.000
4	Lid	Grijsen (Liesbeth)	E.G.	V	Wethouder	Deventer	Lokale partij	Overijssel	50-100.000
5	Lid	Jacobs (Mario)	drs. M.J.J.	M	Wethouder	Tilburg	GL	Noord-Brabant	100.000+
6	Lid	Hoytink-Roubos (Patricia)	R.P.	V	Wethouder	Berkelland	CDA	Gelderland	25-50.000
7	Lid	Blonk (Jan Pieter)	J.P.	M	Raadslid	Lansingerland	Lokale partij	Zuid-Holland	50-100.000
8	Lid	Buijtelaar (Freek)	ing F.A.J.	M	Wethouder	Borger-Odoorn	Lokale partij	Drenthe	25-50.000
9	Lid	Adriani (Hans)	A.J.	M	Wethouder	Nieuwegein	PvdA	Utrecht	50-100.000
10	Lid	Apeldoorn (Cis)	drs F.H.M.	V	Secretaris	Zaanstad	Niet van toepassing	Noord-Holland	100.000+
11	Lid	Niezen (Hilde)	H	V	Wethouder	Gouda	GL	Zuid-Holland	50-100.000

12	Lid	Vankan (Carlo)	drs. CPJL	M	Wethouder	Valkenburg aan de Geul	Lokale partij	Limburg	25-50.000
13	Lid	Garderen, van (Hilde)	H.I.	V	Wethouder	Almere	VVD	Flevoland	100.000+
14	Lid	Hulle, van (Frank)	drs. F.O.	M	Wethouder	Terneuzen	Lokale partij	Zeeland	50-100.000
15	Lid	Kuiken (Hein)	H	M	Wethouder	Harlingen	PvdA	Friesland	0-25.000
16	Lid	Anker (Ed)	Drs. E.W.	M	Wethouder	Zwolle	CU	Overijssel	100.000+
17	Lid	Beemsterboer (Jelle)	JCJ	M	Wethouder	Schagen	CDA	Noord-Holland	25-50.000
18	Lid	Schellekens (E.F.M.)	ir E.F.M.	V	Raadslid	Vught	D66	Noord-Brabant	0-25.000
19	Vacature								
20	Vacature								

Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Langen, de	S.	M	Wethouder	Rotterdam	CDA	Zuid-Holland	G4
2	Lid	Everhardt (Victor)	V	M	Wethouder	Utrecht	D66	Utrecht	G4
3	Lid	Eerenberg (Eelco)	E.	M	Wethouder	Enschede	D66	Overijssel	100.000+
4	Lid	Richters (Renate)	drs R.J.A.	V	Wethouder	Eindhoven	GL	Noord-Brabant	100.000+
5	Lid	Haagh-Reijne (Miriam)	Drs M	V	Wethouder	Breda	PvdA	Noord-Brabant	100.000+
6	Lid	Man, de (Mark)	mr. M.W.J.M.	M	Wethouder	Súdwest Fryslân	VVD	Friesland	50-100.000
7	Lid	Meijer (Leon)	Dr. Ir. L.E.	M	Wethouder	Ede	CU	Gelderland	100.000+
8	Lid	Ridder, de (Erik)	drs. E.	M	Wethouder	Tilburg	CDA	Noord-Brabant	100.000+
9	Lid	Noort, Van (Gert Jan)	G.J.	M	Wethouder	Harderwijk	Lokale partij	Gelderland	25-50.000
10	Lid	Groothuismink (Natasja)	N.J.	V	Wethouder	Zaanstad	Lokale partij	Noord-Holland	100.000+
11	Lid	Paters (Mark)	MH	M	Wethouder	Twenterand	Lokale partij	Overijssel	25-50.000
12	Lid	Gent, van (Mary)	MMJ	V	Wethouder	Hollands Kroon	Lokale partij	Noord-Holland	25-50.000
13	Lid	Middendorp (Mariel)	Drs. MPC M	V	Secretaris	Rijswijk	Niet van toepassing	Zuid-Holland	50-100.000

14	Lid	Wienen (Bert)	Drs A.W.	M	Raadslid	Assen	CU	Drenthe	50-100.000
15	Lid	Bos, van den (Cees)	Ing. C.H.	M	Wethouder	Schouwen-Duiveland	SGP/CU	Zeeland	25-50.000
16	Lid	Smitsmans-Burhenne (Marianne)	M.A.J.	V	Wethouder	Roermond	GL	Limburg	50-100.000
17	Lid	Bergen, van (Peter)	P.	M	Wethouder	Dronten	Lokale Partij	Flevoland	25-50.000
18	Vacature								
19	Vacature								
20	Vacature								

Commissie Raadsleden en Griffiers

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Lievense (Robbert)	R	M	Raadslid	Schouwen-Duiveland	Lokale partij	Zeeland	25-50.000
2	Lid	Dijk-Beekman, van (Heleen)	H.A.	V	Griffier	Fryske Marren	Niet van toepassing	Friesland	50-100.000
3	Lid	Oudbier (Arjan)	drs A	M	Griffier	Apeldoorn	Niet van toepassing	Gelderland	100.000+
4	Lid	Reedijk (Teunis)	T.	M	Raadslid	Utrechtse Heuvelrug	CDA	Utrecht	25-50.000
5	Lid	Speet (Ellen)	EJGA	V	Griffier	Wageningen	Niet van toepassing	Gelderland	25-50.000
6	Lid	Palstra (Ruurd)	Drs R.B.	M	Griffier	Velsen	Niet van toepassing	Noord-Holland	50-100.000
7	Lid	Piket (Paul)	drs P	M	Griffier	Breda	Niet van toepassing	Noord-Brabant	100.000+
8	Lid	Verhoev	mr M.	V	Griffier	Krimpen aan den IJssel	Niet van toepassing	Zuid-Holland	25-50.000
9	Lid	Fokke (Manon)	Mr H	V	Raadslid	Maastricht	PvdA	Limburg	100.000+
10	Lid	Vermorken (David)	D	M	Raadslid	Gilze en Rijen	VVD	Noord-Brabant	25-50.000
11	Lid	Elken (Cindy)	C	V	Griffier	Hoogeveen	Niet van toepassing	Drenthe	50-100.000
12	Lid	Akker, van den (Roger)	drs. P.H.A.	M	Griffier	Oss	Niet van toepassing	Noord-Brabant	50-100.000

13	Lid	Doorn, Van (Marieke)	MJC	V	Raadslid	Almelo	Lokale partij	Overijssel	50-100.000
14	Lid	Janssen (Lonneke)	L.M.J.	V	Raadslid	Venlo	Lokale partij	Limburg	100.000+
15	Lid	Assem, van (Hendrie)	H.A.	M	Raadslid	Woerden	Lokale partij	Utrecht	50-100.000
16	Lid	Mosterman	MSc MMC NA	V	Griffier	Lelystad	Niet van toepassing	Flevoland	50-100.000
17	Lid	Ruitenbeek, van (Paul)	mr PMH	M	Griffier	Hilversum	Niet van toepassing	Noord-Holland	50-100.000
18	Lid	Corler, van (Peter)	PH	M	Raadslid	Utrecht	GL	Utrecht	G4
19	Lid	Zijl Hoek, van (Alda)	Mevr. A	V	Raadslid	Buren	D66	Gelderland	25-50.000
20	Vacature								

Commissie Europa en Internationaal

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	VZ	Zanen, van (Jan)	drs. J.H.C.	M	Burgemeester	Utrecht	VVD	Utrecht	G4
2	VVZ	Penn-te Strake (Annemarie)	Mr. J.M.	V	Burgemeester	Maastricht	Partijloos	Limburg	100.000+
3	Lid	Wienen (Jos)	drs. J.	M	Burgemeester	Haarlem	CDA	Noord-Holland	100.000+
4	Lid	Kroon (Luzette)	LMBC	V	Burgemeester	Waterland	Geen	Noord-Holland	0-25.000
5	Lid	Bergmann (Harald)	Mr HM	M	Burgemeester	Middelburg	VVD	Zeeland	25-50.000
6	Lid	Delissen-van Tongerlo (Wilma)	W.J.G.	V	Burgemeester	Peel en Maas	VVD	Limburg	25-50.000
7	Lid	Bengevoord (Joris)	BJJ	M	Burgemeester	Winterswijk	GL	Gelderland	25-50.000
8	Lid	Berg, Van den (Brigitte)	B.G.P	V	Wethouder	Beverwijk	D66	Noord-Holland	25-50.000
9	Lid	Gabriëls (Geert)	Drs. G.J.W.	M	Wethouder	Weert	Lokale partij	Limburg	25-50.000
10	Lid	Metz (Rob)	R.T.	M	Burgemeester	Soest	VVD	Utrecht	25-50.000
11	Lid	Buijs- Glaudemans (Wobine)	Drs W.J.L.	V	Burgemeester	Oss	VVD	Noord-Brabant	50-100.000
12	Lid	Berends (John)	drs J.C.G.M.	M	Burgemeester	Apeldoorn	CDA	Gelderland	100.000+
13	Lid	Borsboom-Turabaz (Marloes)	Drs M.	V	Wethouder	Rijswijk	GL	Zuid-Holland	50-100.000

14	Lid	Mencke	Frans	M	Secretaris	Hoorn	Niet van toepassing	Noord-Holland	50-100.000
15	Lid	Eert, van (Carol)	drs C.F.	M	Burgemeester	Rheden	PvdA	Gelderland	25-50.000
16	Lid	Dort, Van (Linda)	L.J.	V	Wethouder	Stichtse Vecht	GL	Utrecht	50-100.000
17	Lid	Heer, de (René)	Drs R.E	M	Wethouder	Zwolle	VVD	Overijssel	100.000+
18	Lid	Janssen (Hans)	Drs. J.F.M.	M	Burgemeester	Oisterwijk	CDA	Noord-Brabant	25-50.000
19	Lid	Jetten (Annemiek)	Mr. AMM	V	Burgemeester	Vlaardingen	PvdA	Zuid-Holland	50-100.000
20	Lid	Jonkman (Rob)	R	M	Wethouder	Opsterland	CU	Friesland	25-50.000
21	Lid	Lamers (Cor)	C.H.J.	M	Burgemeester	Schiedam	CDA	Zuid-Holland	50-100.000
22	Lid	Nadort, van de (André)	ing N.A.	M	Burgemeester	Weststellingwerf	PvdA	Friesland	25-50.000
23	Lid	Aboutaleb (Ahmed)	Ing. A.	M	Burgemeester	Rotterdam	PvdA	Zuid-Holland	G4
24	Lid	Arends (Bouke)	MPM B.R.	M	Wethouder	Emmen	PvdA	Drenthe	100.000+
25	Lid	Hendrickx (Marcelle)	M.Th.M.	V	Wethouder	Tilburg	D66	Noord-Brabant	100.000+
26	Lid	Nauta-van Moorsel (Ellen)	Drs H.A.M.	V	Burgemeester	Hof van Twente	CDA	Overijssel	25-50.000

College voor Arbeidszaken

#	Comm. Functie	Naam	Vrl. + titel	M/V	Functie	Gemeente	Partij	Provincie	Inwoners
1	CVZ	Cazemier (Roel)	mr RS	M	Burgemeester	Krimpenerwaard	VVD	Zuid-Holland	50-100.000
2	Lid	Guernaoui	R	M	Wethouder	Den Haag	Lokale partij	Zuid-Holland	G4
3	Lid	Visser (Adriaan)	A.	M	Wethouder	Rotterdam	D66	Zuid-Holland	G4
4	Lid	Voortman (Linda)	L	V	Wethouder	Utrecht	GL	Utrecht	G4
5	Lid	Meliani	T	V	Wethouder	Amsterdam	GL	Zuid-Holland	G4
6	Lid	Olden, van (Huib)	Mr. H.C.	M	Wethouder	's-Hertogenbosch	CDA	Noord-Brabant	100.000+
7	Lid	Kraanen (Kees)	C.W.	M	Wethouder	Amersfoort	VVD	Utrecht	100.000+
8	Lid	Roest (Ad)	A.	M	Wethouder	Venlo	Lokale partij	Limburg	100.000+
9	Lid	Veltman-Kamp (Hester)	H	V	Wethouder	Ede	VVD	Gelderland	100.000+
10	Vacature								
11	Vacature								
12	Lid	Fluitman (Marcel)	M.C.M.	M	Wethouder	Zeist	CDA	Utrecht	50-100.000
13	Lid	Koelewijn (Bort)	Drs Mr B	M	Burgemeester	Kampen	CU	Overijssel	50-100.000
14	Lid	Schreurs (Frans)	F.C.M.	M	Wethouder	Roermond	Lokale partij	Limburg	50-100.000
15	Lid	Berkhout	FP	M	Wethouder	Amstelveen	D66	Noord-Holland	50-100.000
16	Vacature								
17	Lid	Verloop (Marco)	dr.ir. C.M.	M	Wethouder	Veenendaal	SGP	Utrecht	50-100.000
18	Lid	Boelhouwer (Jan)	Dr. A.J.W.	M	Burgemeester	Gilze en Rijen	PvdA	Noord-Brabant	25-50.000
19	Lid	Frische (Geert)	drs GHC	M	Wethouder	Echt-Susteren	CDA	Limburg	25-50.000

20	Lid	Boer, de (Jan)	MSc J.A.	M	Burgemeester	Buren	D66	Gelderland	25-50.000
21	Lid	Hofstede (Gea)	G.	V	Wethouder	Rheden	PvdA	Gelderland	25-50.000
22	Lid	Schneider (Dion)	DWJ	M	Wethouder	Kerkrade	VVD	Limburg	25-50.000
23	Lid	Seton (Jan)	mr. J.	M	Burgemeester	Borger-Odoorn	CDA	Drenthe	25-50.000
24	Lid	Verhoeven (Arno)	MPM AHM	M	Burgemeester	Leudal	PvdA	Limburg	25-50.000
25	Lid	Vlecken (Raymond)	Mr. R.J.H.	M	Burgemeester	Landgraaf	CDA	Limburg	25-50.000
26	Lid	Aart, van (Hanne)	J	V	Burgemeester	Loon op Zand	VVD	Noord-Brabant	0-25.000
27	Lid	Gorter (Gerrit Jan)	G.J.	M	Burgemeester	Zeewolde	Lokale partij	Flevoland	0-25.000
28	Lid	Kloosterman (Judie)	J.M.	V	Wethouder	Uitgeest	Lokale partij	Noord-Holland	0-25.000
29	Lid	Roolvink (Lex)	MSc AMH	M	Burgemeester	Grave	VVD	Noord-Brabant	0-25.000
30	Lid	Zoete, de (Willy)	drs W.H.	V	Raadslid	Westland	SGP/CU	Zuid-Holland	100.000+

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
2 november 2018
Ons kenmerk
COS/U201800850
Lbr. 18/062
Telefoon
070 373 83 93
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Nieuwe accountant VNG

Samenvatting

De looptijd van het contract tussen de VNG en de huidige accountant Mazars bereikt de wettelijk maximale termijn van 10 jaar. Conform de VNG Statuten verzoekt het bestuur de leden om:

1. In te stemmen met de aanbesteding van de accountantsdiensten voor het uitvoeren van de controle op de jaarrekening en het jaarverslag van de VNG
2. Zich op voorhand akkoord te verklaren met de uitkomsten van de te volgen Europese aanbestedingsprocedure
3. Een volmacht te verlenen aan het bestuur voor het aangaan van een overeenkomst met de partij die in de genoemde aanbestedingsprocedure het beste aanbod doet en daarmee, conform de Europese aanbestedingsregels, als partij geldt aan wie de opdracht dient te worden gegund.

Aan de leden

Datum

2 november 2018

Ons kenmerk

COS/U201800850

Lbr. 18/062

Telefoon

070 373 83 93

Bijlage(n)

-

Onderwerp

Nieuwe accountant VNG

Geacht college en gemeenteraad,

Artikel 14 lid 2 van de Statuten van de VNG bepaalt dat het aan de ALV is om een accountant aan te wijzen voor het uitvoeren van de controle op de jaarrekening en het jaarverslag.

Volgens de wettelijke regels mag de controle op de jaarrekening van een bedrijf maximaal 10 jaar door dezelfde accountant worden uitgevoerd. Daarna moet er een wissel plaatsvinden. De verplichte roulatie is bedoeld om de accountant voldoende afstand te laten houden tot het bedrijf waarvan ze de boeken controleren.

De looptijd van het contract voor accountantsdiensten tussen VNG en haar huidige accountant Mazars, behelst inmiddels een periode van 10 jaar. Dit maakt het voor VNG noodzakelijk om uit te zien naar een nieuwe accountant voor de controle van de jaarrekening en het jaarverslag met ingang van het jaar 2019.

De VNG valt onder de Europese aanbestedingsregels. De VNG zal daarom de bovengenoemde accountantsdiensten Europees moeten aanbesteden. De aan te besteden accountantsdiensten betreffen het uitvoeren van de jaarlijkse controle op de VNG jaarrekening en het jaarverslag t.b.v. het afgeven van een accountantsverklaring conform de daarvoor geldende wettelijke vereisten.

Verzoek aan ledenvergadering

Het bestuur verzoekt de Ledenvergadering:

1. In te stemmen met de aanbesteding van de accountantsdiensten voor het uitvoeren van de controle op de jaarrekening en het jaarverslag van de VNG
2. Zich op voorhand akkoord te verklaren met de uitkomsten van de te volgen Europese aanbestedingsprocedure
3. Een volmacht te verlenen aan het bestuur voor het aangaan van een overeenkomst met de partij die in de genoemde aanbestedingsprocedure het beste aanbod doet en daarmee, conform de Europese aanbestedingsregels, als partij geldt aan wie de opdracht dient te worden gegund.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.H.C. van Zanen', with a stylized flourish at the end.

Mr. J.H.C. van Zanen

Voorzitter